Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIV., štev. 210
Ljubljana, petek 8. septembra 1933
Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Viscount Edward Grey of Fallodon

Iz močno razredčenih vrst onih državnikov, ki so bili na krmilu svojih držav usodnega poletja 1914, je včeraj odšel tudi bivši angleški zunanji minister sir Edward Grey. Pod tem imenom je vodil pokojnik angleško zunanjo politiko v odločilnem desetletju pred izbruhom svetovne vojne; pod tem imenom je vstopil v zgodovino svetovne vojne in pod tem imenom ga poznajo sodobniki velikih dogodkov, ki so preobrazili zemljevid Evrope in deloma tudi ostalega sveta.

Edward Grey je vstopil v politično življenje še zelo mlad. Bil je star komaj 23 let, ko ga je volilni okraj Berwick kot kandidata liberalne stranke izvolil za poslanca v spodnjo zbornico. Kljub svoji mladosti se je v parlamentu uspešno uveljavljal in si kmalu pridobil velik ugled. Svojo delavnost je v zbornici osredotočil v prvi vrsti na vprašanja zunanje politike in tako zaslovel kot strokovnjak v tej panogi, da je že z 31 leti postal podtajnik v zunanjem ministrstvu.

V liberalni stranki je Grey pripadal zmernejšemu krilu, ki ni načelno odklanjalo sodelovanja s konservativci. Tudi kot minister in politični vodja je bil Grey vedno zelo umerjen. V notranje političnih strankarskih bojih ni stopal v ospredje, v vladi pa se je oglasil le tedaj, kadar je bilo neobhodno potrebno. Kljub svoji tipično angleški mirnosti pa je bil dober govornik, ki ni iskal cenenih fraz, pač pa so se njegovi govori odlikovali po izredno jasni formulaciji, ki je pričala, da Grey globoko pojmuje stvar, o kateri razpravlja.

Ko je leta 1905. Grey postal zunanji minister, je našel smernice britske mednarodne politike v glavnem že oblikovane. Antanta s Francijo je bila gotova stvar. Zbližanje z Rusijo je bilo na najlepšem potu. Le za afront proti imperialistični viljemovski Nemčiji se v Londonu še niso bili mogli odločiti. Nemški nastop v znani maroški aferi pa je bil povod, da je Anglija definitivno prešla v protinemški tabor. Takratni položaj je bil v mnogem pogledu zelo podoben sedanjemu. Kakor danes hitlerjevska, je takrat viljemovska Nemčija sanjala o nadvladi na svetu in kakor danes, je tudi takrat nemški imperializem vodil do vedno večje osamljenosti Nemčije.

Protinemška orientacija angleške politike je bila v letih pred vojno izključno diplomatskega značaja. V svoji miroljubni konservativnosti minister Grey ni niti slutil, da je svetovni požar že pred durmi. V tem se ni prav nič razlikoval od svojih kolegov v drugih evropskih državah, ki so tudi živeli v iluziji, da nemško rožljanje s sabljo ni mišljeno resno. Še potem, ko je leta 1914. v Berlinu in na Dunaju padla definitivna odločitev za vojno, Grey tega ni mogerl verjeti in si je prizadeval na vso moč, da bi preprečil grozeči pokolj. Kljub temu so ga Nemci po svojem porazu proglasili za onega, ki ni hotel preprečiti svetovne vojne, dasi bi to bilo v njegovi moči. Očitajo mu predvsem, da Nemcem ni jasno povedal, kaj bi smatrala Anglija za povod, da nastopi proti Nemčiji. Kako neiskreni so ti očitki, nam najbolje priča dejstvo, da je Nemčija bila tudi sama med podpisniki belgijske nevtralnosti, a je nemški generalni štab vse svoje načrte za spopad s Francijo baziral na zavojevanju Belgije. Nemško izmikanje je tem bolj neutemeljeno, ker je takratni kancelar Bethmann Hollweg takoj prve dni izrekel proslule besede, da je belgijska nevtralnost za Nemčijo samo krpa papirja. Objektivna zgodovina mora siru Greyu priznati, da si je resno in po svojih najboljših močeh prizadeval ohraniti svetu mir.

Nemški vpad v Belgijo je odprl oči tudi angleški javnosti in angleški vladi. Spoznala sta, da gre za res in da je nastopil odločilni trenutek za vso svetovno zgodovino. Poprej tako miroljubni in neenergični Grey je postal nevaren diplomatski bojevnik, ki so ga Nemci zasovražili bolj kakor kogarkoli. Vendar se je še bridko maščevala njegova neodločnost v prejšnjih letih. Omahljivost in nejasnost angleške politike glede stališča do Nemčije sta bili glavni vzrok, da je Turčija ostala v nemško avstrijskem taboru in da se mu je pridružila tudi Bolgarija. Morda bi se dala Bolgarija še kasneje, ako že ne pridobiti, pa vsaj izločiti, toda kakor drugi antantini državniki, tudi Grey ni hotel verjeti Pašiću, ki je zaman svaril zaveznike pred miselnostjo takrat v Bolgariji odločujočih krogov. Diplomatski neuspeh, ki ga je pomenila pridružitev Bolgarije k Avstriji in Nemčiji, je bil povod, da je Grey sredi svetovne vojne podal svojo demisijo kot zunanji minister.

Z najvišjimi odlikovanji angleškega kralja se je Grey po svojem padcu umaknil na svoje posestvo in se vrnil v politično življenje šele dve leti po koncu vojni, ko je prevzel v lordski zbornici vodstvo liberalne stranke. Ostal pa je na tem položaju le tri leta, nakar se je zopet umaknil v zasebno življenje. Pojavil se je nato samo še pri volitvah leta 1929., ko se je z vso svojo avtoriteto založil, da bi propadajoči liberalni stranki ohranil njene pozicije. Ni se mu posrečilo, ker so liberalci v gigantski borbi med konservativci in laburisti izšli iz volilne bitke zdecimirani. Vendar pa je v veliki meri ravno Greyova zasluga, da niso utrpeli še večjega poraza. Zato ga je stranka izvolila za svojega stalnega dosmrtnega predsednika. Čeravno zadnja leta ni bil več aktiven, pomeni njegova smrt za angleške liberalce silen udarec. V zgodovini pa bo Greyevo ime ostalo napisano med državniki, ki so obvarovali Evropo pred zasužnjenjem po nemškem imperializmu.

NEMŠKA VOJSKA PRISEGA HITLERJU

Nemška vojska prisega Hitlerju enako slepo pokorščino, kakor nekoč bivšemu cesarju Viljemu — Hitler na manevrih

Berlin, 7. septembra. r. Zadnje čase so se vedno pogosteje širili glasovi, da vladajo med Hitlerjevim režimom in nemško vojsko, ki je še vedno zvesto vdana bivšemu vojnemu ministru generalu Schleicherju, huda nesoglasja. Opazilo se je tudi, da si je Hitlerjev režim, ki ni pustil ničesar nedotaknjenega, skrbno izogibal vsakemu vtikanju v vojaške zadeve. Aktivni oficirji so stali doslej pri vseh hitlerjevskih paradah in manifestacijah za novo Nemčijo vselej ob strani. Zato smatrajo za dogodek izredne važnosti, da se je Hitler v spremstvu novoimenovanega generala, pruskega ministrskega predsednika Göringa včeraj udeležil vojaških manevrov, ki se vrše na Pruskem. Pri tej priliki je imel vojni minister general Blomberg na Hitlerja nagovor, ki se smatra za demanti vseh govoric o nesoglasjih med vlado in vojsko ter za dokaz, da je Hitlerju uspelo pridobiti tudi vojsko na svojo stran.

General Blomberg je v svojem govoru poudaril, da je nemška vojska neomajno vdana Hitlerju in od njega ustvarjeni novi Nemčiji. V daljših izvajanjih je pred zbranimi oficirji slavil Hitlerja kot rešitelja Nemčije in mu obljubil, da ga bo vojska pri vseh njegovih nadaljnjih prizadevanjih zvesto podpirala. Vojska je Hitlerju hvaležna, ker ji je vrnil njene stare, z zmago ovenčane cesarske zastave in kokarde, ter vojski tudi ni vsiljeval svojih političnih načel, zlasti pa ne znanega »arijskega« paragrafa. V ostalem je general Blomberg naglasil, da je oficirski zbor čisto nemški. Nemška armada vidi v Hitlerju svojega voditelja, kakor je nekoč smatrala cesarja Viljema za svojega vrhovnega poveljnika in mu bila slepo pokorna.

»Völkischer Beobachter« ne prikriva veselja nad tem pomembnim dogodkom, o katerem pravi, da je nov dokaz solidarnosti vsega nemškega naroda s Hitlerjem. Hitler bo mogel sedaj, oprt tudi na vojsko, v še bolj pospešenem tempu stremeti k svojim ciljem. List obširno popisuje Hitlerjev poset na manevrih in poroča, kako si je dal Hitler raztolmačiti posebnosti vojaškega življenja in kako so ga povsod pozdravljali s hitlerjevskim pozdravom, ki bo najbrž v kratkem uveden tudi v nemški vojski.

Nemčija pripravlja dumping?

Berlin, 7. septembra. r. Nedavno uvedene zaščitne carine v Angliji so posebno hudo prizadele nemški izvoz. Nemško blago je docela izločeno od vsake konkurence na angleških tržiščih in je nazadovanje naravnost rapidno. Nemška industrija je baš na jesen računala s povečanjem izvoza ter je, verujoč obljubam režima, pristala na vladno zahtevo, da zaposli čim več brezposelnih. Večina podjetij tudi zares dela s polno paro, toda zaloge blaga se naglo večajo, dočim možnost izvoza vedno bolj nazaduje. K temu prihajajo tudi še valutne težkoče. Nemčija je ohranila zlati standard, dočim sta Anglija in Amerika izvedli devalorizacijo svojih valut in s tem znatno dvignili svoj izvoz. Sedaj razpravljajo v nemških gospodarskih in finančnih krogih o protiukrepih. Na posebni konferenci, ki se je vršila te dni v Berlinu, je bilo predlagano, naj bi se izvedel neke vrste dumping. V to svrho naj bi se osnovala posebna izvozna banka, ki pa ne bi poslovala na osnovi tečaja nemške marke, marveč na osnovi tečaja angleškega funta. Na ta način bi se izvozne osnove izenačile z Anglijo in v nemških krogih upajo, da bi se s primerno pocenitvijo produkcijskih stroškov znova dosegla konkurenčna sposobnost nemškega blaga. Končno bo o tem odločala vlada, ki je že imenovala posebno komisijo, da te predloge podrobno prouči.

Podržavljenje bank

Sporedno s tem se pripravlja tudi akcija za izenačenje nemških denarnih zavodov. Vlada se je postavila na stališče, da je sistem koncernov, ki se je zadnja leta uveljavil v Nemčiji, nezdrav in nezdružljiv s kolektivizmom narodnega socializma. Zato smatrajo, da se bo tudi na polju bankarstva moralo nekaj storiti. V tem pogledu je tudi že stavljenih več predlogov. Popolno podržavljenje bankarstva vladni krogi odklanjajo, ker bi bila s tem zatrta vsaka zasebna iniciativa, pač pa se bavijo z mislijo podržavljenja celokupnega kreditnega denarstva, v kolikor se nanaša na nepremičnine. Bankam naj bi ostali samo osebni krediti. Istočasno namerava uvesti enotno obrestno mero in znižati diskont, da bi se na ta način razbremenila tudi industrija, ki mora za svoje kredite plačevati pretirane obresti. O vseh teh problemih razpravlja posebna konferenca pod predsedstvom dr. Schachta, predsednika Državne banke.

Hitlerjevski socializem v praksi

Berlin, 7. sept. AA. Vodja delovne fronte Ley je izdal na nacionalno socialistične celice, ki so stopile na mesto bivših strokovnih organizacij v vodstvu in upravi raznih industrij, naredbo, s katero omejuje delokrog delovne fronte in delavskih celic. Naloga delovne fronte je samo, kako zaščititi delo, delavske celice pa naj bodo vir moči za delovno fronto.

Uradniki morajo v gledališče

Berlin, 7. septembra AA. Predsednik nacionalno socialističnega uradništva v Bambergu je izjavil, da bodo morali vsi uradniki, ki imajo več ko 300 mark plače, prisilno vzeti abonman v državnih gledališčih, da se tako podpre umetniško življenje v deželi.

Protestantska Kanosa

Nemška protestantska cerkev je sprejela takozvani „arijski paragraf“ in se docela podredila duhovnemu vodstvu Hitlerja

Berlin, 7. sept. r. Z enakim zanimanjem, kakor pričakuje vsa nemška pa tudi ostala politična javnost sklepov konference katoliških škofov v Fuldi, ki naj definitivno razčisti razmerje med katoliško cerkvijo in hitlerizmom, je sprejela vsa javnost sklepe generalnega sinoda nemške protestantske cerkve, ki je zasedal te dni. Šlo je za to, ali se bo protestantska cerkev docela podredila novemu režimu in sprejela tudi ona načela hitlerizma, ki so v očitem nasprotju z nauki cerkve, ali pa se bo temu uprla in napovedala narodnosocialističnemu režimu borbo. V protestantski cerkvi je močna struja, ki prihaja do izraza v skupini, nazvani »Evangelij in cerkev«, ki se upira hitlerizmu in zavrača zlasti njegove nauke o nadoblasti nemške rase. Po večdnevnih razpravah je ta skupina podlegla in nemška protestantska cerkev je sprejela tako zvani »arijski paragraf«, ki je s tem prvič priznan od krščanske cerkve. Po tem členu ne more biti protestantski duhovnik ali uradnik protestantske cerkve človek, ki ni čiste arijske rase ali pe poročen z »nečisto« ženo. Če se protestantski duhovnik ali uradnik poroči z nearijko, se mora takoj odpustiti. Onim, ki so se protivili sprejetju teh določb, nasprotujočih naukom evangelija, so zagrozili s koncentracijskim taboriščem. Vsekakor bo zanimivo izvedeti, kako bodo to »ponemčenje« protestantske cerkve sprejeli tudi v protestanskih krogih izven Nemčije, za katere bi bili logično sklepi vrhovnega vodstva cerkve prav tako obvezni. V političnih krogih sodijo, da bo ta sklep vplival tudi na katoliško cerkev.

Lord Edvard Grey umrl

Včeraj je umrl eden največjih državnikov in zunanji minister Anglije v prvih letih svetovne vojne

London, 7. sept. d. Davi ob 6.05. je na svojem posestvu Fallodon na Northumberlandskem umrl lord Edvard Grey, ki je bil dolga leta zunanji minister Velike Britanije. Ob njegovi smrtni postelji sta bila njegova sestra in sestrična.

Kralj Jurij V. je poslal sestri umrlega lorda Greya mrs. Coetlogonovi sožalno brzojavko, v kateri pravi:

Z iskreno žalostjo sem sprejel vest o smrti starega prijatelja, ki mi je bil lord Grey. Zveste usluge ki jih je izkazal svoji domovini pod tremi zaporednimi kraljestvi, ostanejo v večnem spominu. V letih velikih dogodkov se je izkazal v službi ne samo pomembnega državnika, temveč tudi velikega Angleža. Kraljica se mi pridružuje pri zagotavljanju našega sožalja in simpatij vam in vsej vaši rodbini.

Listi posvečajo dolge članke pokojnemu lordu Greyu, ki je vodil angleško zunanjo politiko 11 zaporednih let v dobi najusodnejših mednarodnih dogodkov in se odlikoval s svojim čistim značajem.

Svojo politično karijero je začel l. 1895. ko je vstopil v parlament kot poslanec liberalne stranke za Berwick. Sedem let nato je bil imenovan za državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu, za zunanjega ministra pa je bil imenovan leta 1905. Na tem mestu je ostal do l. 1916.

Lord Grey je že davno pred izbruhom svetovne vojne predvideval razvoj dogodkov v Evropi. Zato si je prizadeval, da s pomočjo angleškega vpliva izboljša odnošaje v Evropi med posameznimi državami.

Ko so se po atentatu v Sarajevu nad Evropo pojavili temni oblaki, je pokojni Grey napel vse sile, da prepreči vojno katastrofo. Svetovna vojna je bila njegovemu značaju zoprna, navzlic temu pa se je zavedal, da bo morala Anglija v tragičnem trenutku storiti samo svojo dolžnost in da bo obramba belgijske nevtralnosti predvsem vprašanje angleške časti. S presunljivo živopisnostjo je opisal lord Grey v svojem življenjepisu, kako je prebdel usodno noč 4. avgusta 1914 in kako je s svojega uradnega prostora v zunanjem ministrstvu gledal konjenico, ki je po temnih ulicah korakala v vojno. Tedaj so padli v nič vsi njegovi dolgoletni upi in je spoznal, da so bili njegovi napori zaman. Zaradi prevelike delavnosti mu je začelo zdravje pešati, posebno pa vid. Po končani svetovni vojni je bil nekaj časa poslanik v Washingtonu. Nato je zapustil zunanje ministrstvo za vedno in se umaknil iz javnega življenja. Navzlic temu pa je budno sledil dogodkom in je s svojimi priložnostnimi govori vzbujal splošno pozornost v Angliji in v inozemstvu. V zadnjih letih je pokojnik že skoro popolnoma oslepel.

Lorda Greya bodo pokopali v soboto opoldne na pokopališču v Dalingtonu v durhamski grofiji.

Starhemberg za fašizem v Avstriji

Vodja Heimwehra za uvedbo fašističnega sistema po italijanskem zgledu

Rim, 7. septembra. s. Voditelj avstrijskega Heimwehra knez Starhemberg je obiskal v Rimu več fašističnih ustanov. Ob tej priliki je na pozdravni nagovor odgovoril, da je dobil v času svojega bivanja v Rimu vtis, da je fašizem ustvaril popolnoma novo dobo, popolnoma nov tip ljudi in popolnoma nove ideje, ki se ne izražajo samo na političnem polju, temveč tudi na polju morale in umetnosti. Svoje izjave je zaključil z obljubo, da bo napel vse sile in pomagal razširiti po svetu, predvsem pa v Avstriji idejo rimske fašistične civilizacije.

Dunaj, 7. septembra. s. Knez Starhemberg, ki je prispel danes z letalom semkaj, je izjavil na pozdravni nagovor varnostnega ministra Feya, da je še vedno pod vtisom svojega potovanja in vsega, kar je videl in doživel v Italiji. Samo fašistični režim, je ugotovil, lahko doseže kaj takšnega. V meni se je ojačil vtis, da moramo tudi mi v vseh okoliščinah stremeti za tem, da se tudi v Avstriji čimprej uveljavi enak sistem. Heimatschutz je bil vedno za to in lahko se reče, da so bile te njegove smernice edino pravilne.

Dunaj, 7. sept. AA. V poučenih krogih odločno demantirajo vest, da bo Dollfus s svojo vlado podal ostavko. Katoliški kongres na Dunaju in proslave o osvoboditvi Dunaja bodo nasprotno vsemu svetu pokazale, da je Dollfuss sedaj jačji kakor kdajkoli in da stoji avstrijsko prebivalstvo za njim.

Novi nemški poslanik

Beograd, 7. septembra. p. Iz Berlina poročajo, da je predsednik republike danes podpisal ukaz, s katerim je imenovan za novega nemškega poslanika v Beogradu dosedanji referent v zunanjem ministrstvu, ministerijalni svetnik von Heeren. Novi poslanik bo v kratkem nastopil svoje mesto.

Pred intervencijo Amerike na Kubi

Rooseveltova posvetovanja z zastopniki južnih ameriških držav — Koncentracija ameriškega brodovja ob Kubi

Washington, 7. sept. g. Ameriška zvezna prestolnica je popolnoma pod vtisom resnega položaja na Kubi. V poučenih krogih so mnenja, da se Amerika najbrže ne bo mogla več ogniti intervenciji na Kubi. Na podlagi poročila ameriškega poslanika v Havani, ki je označil položaj kot izredno ogrožen, je predsednik Roosevelt pozval k sebi diplomatske zastopnike Argentine, Brazilije, Chila in Mehike ter jim pojasnil način nove Monroejeve doktrine. Izjavil jim je, da hoče, da bi bili popolnoma poučeni o razvoju dogodkov na Kubi in vseh morebitnih ukrepih Amerike. Kljub njenim pisanim pravicam do intervencije pod gotovimi pogoji se smatra washingtonska vlada dolžna, da sproti obvešča južnoameriške države o svoji politiki. Predsednik Roosevelt je izrazil upanje, da se bo dala intervencija morda le še preprečiti, kot pogoj pa je označil, da mora Kuba dobiti avtoritativno in stabilno vlado, ki bi mogla jamčiti za mir in zaščititi življenje in lastnino prebivalstva. Sprejem južnoameriških diplomatov pri predsedniku Rooseveltu tolmačijo kot prizadevanje washingtonske vlade, da bi prenesla odgovornost za razvoj dogodkov na Kubi tudi na latinske ameriške države.

Zadnje vesti iz Havane zatrjujejo, da trenutno na Kubi ni nobene redne državne oblasti. Povsod ščuvajo delavce k revolucionarnim akcijam, predvsem v ladjedelnicah in na sladkornih plantažah. V provincah Oriente in Santa Clara so baje delavci zasedli že več sladkornih tovarn. Med tem je baje prišlo tudi do majhnih demonstracij proti inozemcem.

Washington, 7. septembra AA. V tukajšnjih političnih krogih navajajo dve važni dejstvi glede stališča Zedinjenih držav do Kube. Sedanja revolucija je v glavnem naperjena proti Zedinjenim državam, ker trdijo kubanski revolucionarji, da je bil Cespedes, ki ga je na predsedniško mesto postavil Roosevelt, samo igrača v rokah ameriškega predsednika in ni ničesar storil, ne da bi se prej z njim posvetoval. Zato tudi ni bila možna nobena radikalna reforma na gospodarskem in finančnem polju. Kubanci bi se radi osvobodili izpod jarma ameriških bankirjev, v ta namen jim pa Cespedesova vlada ni ustrezala.

Razen tega se Zedinjene države boje, da ne bi njihovo nepopustljivo stališče do kubanske revolucije zbudilo sovražnosti še ostalih držav latinske Amerike in da ne bi zato prišlo do sklicanja konference med Argentino, Brazilijo, Čilom in Mehiko.

Roosevelt je izjavil, da hoče ravnati s Kubo kakor s suvereno državo in da se noče okoristiti s Plattovim amandmanom. Dejal je celo, da bi prišel v poštev odpis finančnih bremen kubanske industrije s strani ameriških bank.

Zopet protirevolucija?

Havana, 7. septembra AA. Tu so se razširili glasovi o bližnji protirevoluciji. Vodstvo naj bi bilo v rokah bivšega predsednika Kube, generala Menocala. Dijaki so proti temu, da je vlada odstavila Cespedesa, pa tudi med vojaštvom vlada baje veliko nezadovoljstvo.

O ostavki predsednika Cespedesa se je sedaj izvedelo, da se je pri njem zglasilo pet komisarjev, ki so zahtevali njegovo takojšnjo ostavko. Vojni minister Ferrera, je izjavil, da bi bilo bolje, če ostane Cespedes še nadalje predsednik, ker bodo sicer intervenirale Zedinjene države. Komisarji pa so ta predlog odklonili, nakar je Cespedes podal ostavko.

Kmetijski državni tajnik v novi vladi je izjavil, da ni povoda za ameriško intervencijo, ker vlada v zadnjih 48 urah, odkar so revolucionarji prevzeli oblast, lepši red kakor pod Machadom. Zato je Zedinjene države ne morejo smatrati za slabše, kakor je bil Machado. Z Zedinjenimi državami bo Kuba ostala v dobrem sosedstvu.

Zaradi glasov, da se pripravlja na Kubi protirevolucija, so se ameriški državljani na poziv svoje vlade zatekli na poslaništvo, pa so se medtem zopet vrnili domov.

Zahvala Nj. Vel. kralja

Beograd, 7. septembra. Nj. Vel. kralj je prejel za proslavo 10letnice rojstva Nj Vis. prestolonaslednika Petra čestitke iz države in iz inozemstva, v katerih se izražajo rodoljubna čuvstva zvestobe in ljubezni prebivalstva do Nj. Vel. kralja, Nj kr. Vis. prestolonaslednika in kraljevskega doma.

Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel kralja čast zahvaliti se posameznikom in ustanovam za poslane čestitke.

Balkanski medicinski teden

Beograd, 7. septembra. p. V ponedeljek 11. t. m. se prične v Beogradu balkanski medicinski teden, ki bo trajal do 13. t. m. in bodo sodelovali na njem zdravniki iz vseh balkanskih držav. Namen medicinskega tedna je predvsem, da bi po vseh večjih mestih Balkana prišli zdravniki v direkten stik s širokimi ljudskimi množicami. Pri nas bo na slavnostnem zborovanju podanih več zanimivih referatov.

OBISK VELESEJMA VSAKOMUR OMOGOČEN

DANES VSTOPNINA DIN 5.—

Danes tekmovanje harmonikarjev.

Podban dr. Otmar Pirkmajer:

Pomen prvega kongresa slovanskih pravnikov

Danes se sestanejo v Bratislavi odlični pravniki, znanstveniki in praktiki, iz vseh slovanskih držav. Med drugimi važnimi točkami je na dnevnem redu tudi referat našega podbana g. dr. Pirkmajerja o možnostih izenačenja zakonodaje o državljanstvu. G. podban nam je na našo prošnjo o pomenu bratislavskega kongresa napisal naslednji članek:

V današnji dobi prihajamo vse bolj do spoznanja, da preživlja tvorba držav z deliščino po svetovni vojni velike preizkušnje in da bo treba še decenije delati na urejevanju medsebojnih gospodarskih in pravnih odnošajev. Seveda bo to delo težavneje v krogu velikega števila držav in z ozirom na obseg materije, ki prihaja v poštev. Zato bo treba ubrati taktiko, da se na eni strani materija podeli in ločeno obravnava, na drugi strani pa krog prizadetih držav omeji po izvestnih kriterijah, da bo mogoče delati na ožjem terenu in v ožjem krogu. Dosedanje izkušnje nam kažejo, da prizadevanja v prevelikem krogu interesentov ne dajejo pozitivnih rezultatov. Svetovne konference doživljajo svoj fiasko, medtem ko se uspešno formirajo skupine interesentov in sporazumevajo v načelnih vprašanjih. Že iz tega, rekel bi, taktičnega razloga, moramo pozdravljati zamisel kongresa pravnikov slovanskih držav, ker obljubuje več uspeha ne le zaradi točno omejene materije, temveč tudi z ozirom na krog prizadetih držav.

Kongres pravnikov slovanskih držav pa ima svoj izredni pomen zlasti z ozirom na sedanje stanje svetovnega gospodarstva. Četudi so mali izgledi, da bi se dala v doglednem času ustvariti prepotrebna gospodarska skupnost za večji krog držav, prihajamo vendar vedno bolj do spoznanja, da postajajo posamezne države vse bolj navezane na svojo sosedščino in da se morajo ustvariti med državami zlasti glede gospodarskega prometa odnošaji, ki bodo pospeševali in podpirali sožitje. Pri takem položaju postaja pravna ureditev posameznih držav bistveni faktor za sožitje med državami. Čim bolj se posamezne države približujejo enakim načelom notranje pravne ureditve, tem bolj bosta favorizirana gospodarsko sožitje ter promet med temi državami.

To velja zlasti za slovanske države, ki bi že zaradi svoje rasne skupnosti mogle uspešno pripravljati potrebne pogoje za čim tesnejše gospodarsko in politično zbližanje.

Odnošaji med slovanskimi državami se dajo v mnogem poglobiti in razširiti. Treba je pa pripraviti pravno mogočnost, da se morejo navezati trajni stiki med državljani slovanskih držav. Komercij in konubij bo vedno praktičen cilj takih stikov; zato je treba pripraviti pravne pogoje, da se moreta razvijati. Bistveno različna zakonodaja zlasti glede civilnega prava ovira medsebojni promet in odvrača od zvez, ki bi se sicer mogle zaradi rasne skupnosti ter zaradi jezikovne in kulturne sorodnosti vse bolj jačati in duhovno poglabljati.

S tega vidika moramo pozdravljati namero kongresa pravnikov slovanskih držav, da se bavi z vprašanjem izenačenja prava ter moramo iskreno želeti, da pride kongres ob razmotrivanju problemov, ki so v zvezi s tem vprašanjem, do pozitivnih rezultatov in do spoznanja, da so težkoče razmeroma manjše, kakor se nam predstavljajo ob raznih poskusih kodifikacije mednarodnega prava. Priznavam, da je treba v tem pogledu vzporedno delati na raznih pravnih področjih, vendar vidim največ pozitivne možnosti priti do cilja, ako bomo naše delo usmerili po izvestnem načrtu in se lotili po redu onih problemov, ki se nam zde najbolj aktualni in ki so že toliko pripravljeni ter obdelani, da nam obljubujejo najprej uspeha.

Od uspeha prvega kongresa slovanskih pravnikov bo odvisen nadaljnji razvoj te institucije, njen ugled in njena realna upravičenost. S posebnim zadovoljstvom moremo ugotoviti, da je materija, ki se naj obravnava na tem kongresu, dosti srečno izbrana ter zaradi svoje visoke aktualnosti zasluži ne le interes pravniških krogov, temveč zanimanje vse slovanske javnosti. Opozarjam posebej na referat: »Enotna načela o pridobivanju državljanstva in domovinstva v slovanskih državah«, ki bo mogel vzbuditi interes daleč preko mej neposredno prizadetih držav ob poizkusu, da pokažemo vsemu kulturnemu svetu našo trdno voljo, naš zdrav optimizem in odločno hotenje, da pridemo do uspešnega sodelovanja in končnega cilja v enem najaktualnejših mednarodnih problemov.

Izenačenje zakonodajstva o državljanstvu

Vprašanje državljanstva je na dnevnem redu slovanskega pravniškega kongresa še posebej iz razloga, ker bomo z izenačenjem norm o državljanstvu ustvarili glavne temelje za uspešno nadaljnjo delo na izenačenju prava v slovanskih državah. Poleg tega je materija državljanstva v poslednjih desetletjih tudi strokovno že toliko obdelana, da je problem dovolj jasen ter tudi smer razvoja precej sigurno začrtana. Gotovo je, da gledamo danes na problem državljanstva čisto drugače kakor prej kdaj. Saj je razmerje posameznika do države postalo docela drugo. Demokratična doba ne pozna podanikov (sujets), temveč svobodne državljane (citoyens). Domovinska pripadnost ni več neodvisna od volje prizadetega; če pa je nastala brez njegove volje, se priznava pravo opredelitve po načelu samoodločbe. Tudi ne določa državljanstva zemlja, kjer se je kdo slučajno rodil, temveč domovinska pripadnost staršev. Osebni moment porekla ostaja še vedno jačji od teritorija. Načelo »ius soli« se zopet umika principu »ius sanguinis«. Nov tip korporativne države že po svoji ideji ne dopušča, da bi se državljanstvo spreminjalo že s samo spremembo bivališča izven države. V novejši dobi opažamo, da se celo splošno osvojeno načelo rodbinske enotnosti umika, kjer so se znali uveljaviti interesi ženske emancipacije.

Vsa preobrazba v nazorih in nove razvojne faze problema državljanstva, kakor ih je spravila v ospredje novejša doba, še obljubujejo za meddržavno pravo posebno razveseljivih rezultatov. Ne moremo si prikrivati dejstva, da se v poslednjem stoletju vedno bolj oddaljujemo od enotne ureditve državljanstva, dasi zaradi modernih prometnih sredstev in pojačenih stikov med narodi vedno bolj rašte potreba po taki ureditvi, da se posamezniki ne izpostavljajo neprilikam in težkim materialnim in moralnim škodam, države pa izognejo večnim kolizijam. Pri današnji fluktuaciji prebivalstva je gotovo, da so na tem vprašanju skoro vse države enako interesirane in da je ta interes v porastu, ker se zaradi raznoličnosti zakonodaje vedno bolj množe slučaji dvojnega državljanstva in brezdomovincev ter postaja krog prizadetih vedno večji.

Kljub temu prognoza za bodočnost ni kaj ugodna. Dosedanje delo in izkušnje poslednje dobe nam kažejo v svetli luči težave, ki se pojavljajo v mednarodni kodifikaciji, ker se interesi prizadetih držav ne dajo podrediti skupnemu cilju, ako hoče vsaka država čisto iz svojega stališča gledati na kako posameznost ali pa na cel kompleks vprašanj, ki se obravnavajo. Ne smemo sicer omalovaževati hvalevrednih poizkusov kodifikacije, katere so storili posamezni pravniki, pa tudi znanstvene ustanove in mnoge konference oficijelnih predstavnikov držav. Izgledi pa po vsem, kar smo videli v preteklosti in ker doživljamo v sedanjosti, ne morejo vzbuditi posebnih nad.

In vendar zlasti znanstveni krogi ne morejo zaradi tega, ker se uspehi porajajo le redko, opuščati svojih prizadevanj. Saj je baš njihovo delo neobhodno potrebno, ker je šele na osnovi znanstvene analize problemov ter sistematične ureditve vprašanj mogoče, da pridejo države do skupnih razprav, do solidarnega obravnavanja vprašanj in končno do sporazuma s posrednim ali neposrednim rezultatom. V tem smislu bo kongres slovanskih pravnikov gotovo izpolnil nade, ki jih stavljamo vanj.

Slovansko pravniško glasilo

Glavni smoter letošnjega kongresa pa je po mojem vpostavitev trajne znanstvene kolaboracije slovanskih pravnikov. S tem bo odpravljena velika vrzel in ustvarjena možnost za ustvaritev neprecenljivih znanstvenih dobrin, s katerimi bomo tekmovali z vsem kulturnim svetom. V preteklosti smo mnogo grešili v tem pogledu in zamudili marsikako priliko, da svetu pokažemo naše sposobnosti in tako varujemo prestiž slovanskega pravnika. Upamo, da je s kongresom slovanskih pravnikov ustvarjen trajen forum, ki bo varoval ugled slovanskih pravnikov s tem, da bo opredelil svoje stališče napram vsakemu aktualnemu občemu pravnemu problemu, da bo gojil solidarnost v krogu slovanskih pravnikov in jih družil na polju pravoznanstvenega dela. Zato se morajo najti sredstva in ustvariti vsi potrebni pogoji, da bo mogel slovanski pravnik spodobno reprezentirati v znanstvenem svetu, zlasti v pravni kulturi.

Da dosežemo ta cilj, si moramo ustvariti predvsem svoje skupno pravnoznanstveno glasilo, ki naj nudi vsakomur priliko, da spoznava pravno ureditev slovanskih držav. Tu bo dana možnost, da se razpravljajo pravni problemi, ki nas vse skupaj interesirajo in ki se dajo pripraviti in obdelati tako, da bomo deležni vsi tekovin znanstvenega dela. Tako bomo najlažje pripravljali pot za izenačenje slovanskega prava ter dali spodbude tudi ostalemu kulturnemu svetu. Predvsem pa bomo mogli na ta način ves svet objektivno informirati o našem pravnem stanju. Ustvarili bomo neodvisnost od tujih informatorjev, katerim je znanstvo često le maska za prikrivanje drugih političnih in egoističnih ciljev.

Ako nam prvi slovanski pravniški kongres prinese skupni pravnoznanstveni list, bo storjeno veliko delo v prospeh kulture in pravne vede vobče, zlasti pa slovanskega prava in vzajemnega delovanja slovanskih pravnikov. V pravilni oceni pomena take ustanove nas navdaja iskrena želja, da se uresniči že povodom prvega shoda pravnikov slovanskih držav.

Pričetek slavnostnih dni v Ptuju

Ptujski občinski svet je na snočnji seji imenoval senatorja dr. Ploja in posestnika Frana Mahoriča za častna meščana

Ptuj, 7. septembra.

Nocoj ob 18. se je vršila slavnostna seja mestnega občinskega sveta, ki so se je udeležili skoraj vsi občinski svetniki v svečanostni obleki. Sejo je otvoril župan g. Vladislav Jerše z naslednjim govorom:

»Spoštovani člani mestnega sveta! Pred 25 leti se je vršila ravno v tej dvorani občinska seja, na kateri so pozivali na odpor proti Slovencem in izdali ogorčeno protestno resolucijo. Povod za njen sklep je bila Družba sv. Cirila in Metoda, naša šolska in narodno-obrambna družba, ki je sklicala za 13. septembra l. 1908 svojo skupščino v Ptuj. Kako je bilo takrat in kaj se je zgodilo, je naši javnosti itak znano. Ugotoviti moram na tem mestu samo to, da so naši nasprotniki dosegli in doživeli ravno nasprotna dejstva, kakor so si sami želeli. Ptujski dogodki so zbudili narodno revolucijo, ki je od leta 1908 do 1918 zdrobila v prah vse ovire na poti slovenskega in jugoslovenskega dela za zedinjenje. Po neštetih žrtvah in ogromnem naporu vsega našega naroda, med katerimi žrtvami sta padla kot prva Lunder in Adamič v Ljubljani, smo se končno združili in sen vseh narodnih zaščitnikov ter mučenikov je postal stvarnost. Po stoletnem suženjstvu smo se Slovenci znašli skupaj v bratskem objemu s Srbi in Hrvati in nihče nas ne more več razdružiti. **Da se vsaj nekoliko oddolžimo spominu ptujskih dogodkov in žrtvam, vas prosim, da priznate častno meščanstvo dvema ptujskima borcema, in sicer g. dr. Miroslavu Ploju, bivšemu poslancu in sedanjemu senatorju, ki je v minulih letih vse žrtvoval ter neumorno z vso vztrajnostjo delal za ptujske Slovence, Ptuj in ptujski okraj, ter g. Franu Mahoriču, gostilničarju in posestniku v Ptuju, ki je občutil vse krivice in nasilja predvojnega in medvojnega ptujskega občinskega režima na sebi in svoji družini.«**

Županov predlog je izzval splošno odobravanje v občinskem svetu. Ko je nato vprašal župan ali se morda kdo oglasi k besedi, so odgovorili vsi mestni svetniki s ponovnim odobravanjem, s čimer so soglasno odobrili županov predlog.

Nato je zopet izpregovoril g. župan z naslednjim nagovorom:

»Naposled vas prosim, da skupno z menoj oddaste iskreno, odkritosrčno priznanje Nj. Vel. kralju ter njegovemu vzvišenemu domu, ki je s svojim delom odvzel našemu narodu trpljenje ter mu zagotovil boljšo in srečnejšo bodočnost.«

Kakor hitro je župan omenil ime Nj. Vel. kralja, so vsi mestni svetniki vstali ter priredili navdušene ovacije kraljevskemu domu.

S slavnostno sejo občinskega sveta so bile otvorjene ptujske svečanosti v spomin dogodkov pred 25 leti.

Politična napetost v Grčiji

Atene, 7. septembra. s. Politični položaj Grške se je v zadnjih dnevih zopet poslabšal. Venizelosovi pristaši in pristaši njegovega prijatelja generala Plastirasa, ki so bili po zakonu, sprejetem v zbornici, izključeni iz armade, pritiskajo z vsemi sredstvi na opozicijo, naj bi s protizakonitimi sredstvi nastopila proti Tsaldarisovi vladi. Izključenim venizelističnim častnikom, med njimi tudi generalu Klatosu, je uspelo v toliko vplivati na opozicionalne voditelje in poslance, da so nedavno sprejeli sklep, da se v bodoče ne bodo udeleževali sej parlamenta. Venizelistični častniki razvijajo živahno propagando med prebivalstvom Soluna in okolice ter na otoku Kreti. Ker ima Venizelos v teh krajih mnogo pristašev, so čim dalje bolj verjetne govorice, da se pripravlja nasilna separatistična akcija.

Poljsko notranje posojilo

Varšava, 7. septembra. AA. Predsednik vlade Jenderzejewicz je podal danes zastopnikom listov izjavo o novem notranjem posojilu poljske republike. Med drugim je dejal, da je Poljska redno izpolnjevala vse svoje mednarodne denarne obveznosti in da se pri tem ni zatekala k omejitvam v deviznem prometu. Za investicije, je rekel Jenderzejewicz, smo sicer res najeli zunanja posojila, toda tekoče potrebe imamo namen kriti izključno samo iz domačih sredstev.

Finančni minister Zavacki je pojasnil, da je notranje posojilo namenjeno za kritje primanjkljaja, ki se bo najbrže pojavil v drugi polovici proračunskega leta 1933-1934. Minister je podčrtal, da Poljska vzlic veliki sedanji krizi v zadnjih treh letih ni sklenila nobenega posojila ter je v tem času celo odplačala 261 milijonov zlotov na račun prejšnjih posojil. Zaradi ugodnih pogojev, pod katerimi se razpisuje notranje posojilo, je njegov uspeh popolnoma zagotovljen.

Vloga Rusije v mednarodni politiki

Varšava, 7. septembra. AA. Poljski listi izražajo zadovoljstvo nad podpisom italijansko-ruskega pakta. Tako piše »Gazeta Warszawska«, glasilo desničarske opozicije, da kažejo zbližanje sovjetske Rusije s Poljsko, podpis nenapadalnih paktov v Londonu, sovjetska pogajanja z Japonsko zastran vzhodno-kitajske železnice in pakt z Italijo, da postaja Rusija eden izmed glavnih činiteljev mednarodne politike.

Avstrijski socialisti za sklicanje parlamenta

Dunaj, 7. septembra. AA. Socialno-demokratska stranka je zbrala 1,216.327 podpisov za adreso, v kateri prosijo avstrijski državljani, naj predsednik republike skliče parlament k zasedanju.

Razkol francoskih socialistov neizogiben

Pariz, 7. septembra. AA. Končni razkol v socialistični stranki je neizbežen. Med večino stranke in njenim parlamentarnim zastopstvom ni več soglasja. Zato je upravni odbor stranke sklenil sklicati kongres stranke na dan 5. novembra. Na kongresu bodo stavljeni predlogi proti socialističnim parlamentarcem zaradi nediscipline. Zmerni socialist Hauck je bil proti temu, češ, da bo večina odgovorna za razkol stranke. Tudi naj v stranki vlada svoboda mišljenja. Voditelja stranke Paul Faure in Ziromski pa sta izjavila, da ni mogoče več prenašati kritike »nesocialistov« v lastni stranki.

Karambol na morju

Margate, 7. septembra AA. Grški parnik »Archon« s 3511 tonami je na potu iz Južne Amerike v London trčil v parnik »Treherberg«. Potopil se je v eni uri, njegovo posadko pa so rešili.

Bolgarski gostje so odnesli najlepše vtise

V enem dnevu so si ogledali vse ljubljanske znamenitosti in niso štedili s pohvalo — Zvečer so ob živahnih ovacijah zadovoljni zapustili Ljubljano

Ljubljana, 7. septembra.

Lep dan so preživeli bolgarski gostje — trgovci, industrijci in obrtniki — v Ljubljani. Silno hitro je minil, vendar pa je bilo vse tako spretno zamišljeno in izvršeno, da so dragi gostje zelo mnogo videli in slišali. Odnesli so zatorej s seboj kopo prijetnih in tudi koristnih spominov.

Dopoldne so si gostje v avtomobilih z vodniki in drugim spremstvom ogledali vse večje zanimivosti in znamenitosti Ljubljane. Predvsem jih je privabila

Zbornica za TOI,

kjer sta jim — začudenim in polnim hvale — razlagala predsednik Ivan Jelačin in minister Ivan Mohorič vso notranjo arhitekturo.

Po ogledu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo so se bolgarski gostje odpeljali na avtomobilih v Trgovski dom, kjer jih je pozdravil tajnik Šmuc. Sledil je ogled tobačne tovarne, ki je ena najmodernejših na Balkanu. Bolgari so se nato vrnili v mesto in so si zlasti ogledali stari del Ljubljane. Avtomobili so jih odpeljali

na Grad,

kjer so ob krasni solnčni luči občudovali prelestni razgled s stolpa. Posebno so se divili planinam, ki so bile zakrite z lahkim meglenim pajčolanom, le vrhovi so se lesketali v solnčnih žarkih. Sledil je ogled sokolskega Tabora, za tem so se pa Bolgari odpeljali

v Narodno galerijo,

kjer jih je sprejel predsednik dr. Windischer, ki je v daljšem govoru poudaril, da sprejema mile goste v domu, ki je bil pred svetovno vojno zgrajen kot dom narodne zavesti in ponosa, kot obramba proti germanskemu imperializmu. Gosti so si z velikim zanimanjem ogledali dragoceno zbirko, nato pa so odšli v muzej, kjer jim je želel iskreno dobrodošlico direktor, bivši minister Niko Zupanič. Bolgari so nato odšli peš skozi tivolske nasade

proti hotelu Bellevue, kjer jim je bil prirejen banket.

Na banketu so bile izgovorjene prisrčne pozdravne besede. Goste je najprej v imenu tukajšnjih industrijskih in trgovskih krogov pozdravil predsednik zbornice za TOI g. Ivan Jelačin, za njim pa je imel v imenu naših obrtnikov krasen nagovor gosp. Rebek, ki je med drugim navajal: Slovenci smo izgubili ob prevratu velik del našega naroda, ki krvavi onstran mej. Bil je za nas težek udarec, ko so nam mirovne pogodbe določile takšne meje. Vendar smo to sprejeli, četudi s krvavečim srcem, v interesu miru in napredka. Branili se bomo vsikdar in proti vsakomur, kdor bi nas hotel napasti. Ko stojimo tako na braniku Balkana, verujemo, da vršimo daleč na zapadu veliko misijo, ki bo omogočila zbližanje in zasnovanje gospodarskega in kulturnega sodelovanja tudi med Jugoslovani in Bolgari. Bolgarski gostje so sprejeli govor z velikim navdušenjem in odobravanjem.

V imenu bolgarskih obrtnikov

se je zahvalil podpredsednik obrtniškega oddelka bolgarske zbornice g. Vasilij Rahnev. Tajnik Zveze bolgarskih trgovcev g. Pavle Dimitrov se je zahvalil za prisrčni sprejem in poudaril nujno potrebo čim tesnejšega sodelovanja med obema bratskima narodoma. Nato je še spregovoril generalni tajnik beograjske zbornice za TOI g. Sveto Marodić

Po kosilu so si gostje ogledali velesejem.

V imenu predsedstva velesejemske uprave je goste pozdravil dr. Windischer, nakar so si ogledali razstavne prostore. Bolgari so odkrito priznali, da niso imeli pojma o tako odlični gospodarski instituciji, ki že 13 let obstoja na braniku severo-zapadnega dela naše države. Poudarjali so posebno hvalo o kulturno-propagandnem delu velesejma. Goste so izredno zanimali zlasti industrijski in obrtniški produkti, v specialnih razstavah velesejma.

Ob spremstvu zastopnikov naših gospodarskih krogov in ravnatelja velesejma dr. Dularja so se podali Bolgari nato

na kopališče Ilirije,

o katerem so se izredno laskavo izjavljali, naglašujoč, da kaj takega v Bolgariji nimajo.

Bolgarski gosti so bili s sprejemom izredno zadovoljni. Vedno in vedno so poudarjali, da se počutijo kakor doma in kar ne morejo prehvaliti gostoljubnosti in prisrčnega sprejema. Pravijo, da so nastopili potovanje z zelo deljenimi občutki, so pa takoj, ko so prestopili mejo, občutili, da so

med brati.

Naša država jim je dala na razpolago salonske vagone, tako da je bila bratskim gostom naporna in dolgotrajna vožnja po železnici kolikor mogoče olajšana. O Ljubljani so se izrazili kar najpovoljnejše. Na velesejmskem prostoru in po trgovinah v mestu so si nakupili razne spominčke, pokusili so pa tudi pristno slovensko kapljico, cviček, ki jim je ugajal.

Velesejmska uprava je gostom priredila

v restavracijskem paviljonu

zakusko, ki so se je udeležili tudi predstavniki naših gospodarskih krogov in javnega življenja. Izrečene so bile prisrčne dobrodošlice. Po zakuski je goste v imenu velesejma še enkrat pozdravil dr. Windischer, želeč, da ta poset ne bi bil zadnji, in je Bolgarom želel skorajšnje svidenje. V imenu gostov je spregovoril član bolgarske Trgovske zbornice dr. Nedkov, ki ni mogel prehvaliti izrednega gostoljubja, ki so ga uživali v Ljubljani. Zlasti je poveličeval velesejmsko razstavo, ki je nazorno pokazala, kako veliko moč predstavlja gospodarstvo najsevernejšega in najzapadnejšega dela Jugoslavije.

Bolgari so se za tem podali v hotel Union po prtljago, nato so pa odšli

na kolodvor

v spremstvu zastopnikov zbornice za TOI, mestne občine in raznih drugih predstavnikov naše javnosti.

Okoli pol 20. ure so gostje že bili zbrani na peronu. Med njimi so bili podžupan prof. Jarc, minister n. r. Ivan Mohorič, predsednik TOI Ivan Jelačin, predsednik velesejma Ivan Bonač, tajnik zbornice za TOI dr. Pless, zborničnj svetnik Rebek, predsednik Gremija trgovcev Verbič in še mnogi drugi. Pred vagoni, ki so čakali goste na drugem tiru, se je zbrala pisana množica občinstva, zlasti veliko je bilo mladine, ki je dajala slovesu poseben poudarek. Slovo je bilo res nadvse prisrčno. Nekaj minut pred odhodom vlaka je z okna vagona izpregovoril g. Peev. Naglašal je zlasti veliko silo slovanstva od Črnega do Jadranskega morja. Ko pa je dejal, da moramo v boju za velike ideje slovanstva vztrajati, so se od vsepovsod začuli gromoviti vzkliki odobravanja. — Za lepe poslovilne besede se mu je toplo zahvalil podžupan prof. Jarc, ki je izjavil željo,

da nas gostje prihodnjo pomlad spet obiščejo.

Zlasti krepko je poudaril vse močnejšo vez med Jugoslavijo in Bolgarijo ter silo jugoslovenske politike. Sledilo je viharno odobravanje. Mladina je zapela »Hej Slovani«. Vlak se je premaknil. Ozračje je vztrepetalo od silovitega vzklikanja, ki se je poleglo, ko je vlak izginil v noč.

Zborovanje občinskih nameščencev

Ljubljana, 7. septembra.

Letos je Ljubljana izbrana za redno letno skupščino Zveze organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev dravske banovine. Na dnevnem redu je nekaj perečih stanovskih vprašanj našega komunalnega uradništva in nameščenstva. Z večernim mariborskim vlakom se je pripeljala večja skupina zastopnikov občinskega nameščenstva iz Maribora, Celja, Ptuja in iz štajerskih podeželskih občin, ki so jih na postaji v velikem številu prijazno pričakovali njihovi ljubljanski tovariši s predsednikom Zveze prof. dr. Moletom in tajnikom Mohoričem na čelu, sprejema pa se je kot predstavnik mestne občine in kot stanovski tovariš zborovalcev udeležil tudi magistratni direktor Jančigaj. Direktor *Jančigaj* je gostom izrekel nekaj toplih pozdravnih besed in je med drugim podčrtal, da se letošnja skupščina centralne organizacije občinskih nameščencev vrši v znamenju dveh dejstev, ki sta velike važnosti za ves njihov stan: letos je bil v narodni skupščini sprejet novi zakon o občinah, na jesenskem zasedanju se bo odločila usoda mestnih nameščencev.

Za dobrodošlico se je v imenu štajerskih tovarišev toplo zahvalil g. *Brandtner* iz Maribora. — Po sprejemu so domačini spremili goste na njihova stanovanja, nakar se je v posvetovalnici mestnega načelstva vršila seja upravnega in nadzorstvenega odbora Zveze, ob pol devetih pa je bil gostom na čast prirejen tovariški pozdravni večer v dvorani restavracije »Metropol«.

Pogreb poslanca Jovice Kandića

Beograd, 7. septembra. p. V Mionici je bil danes pogreb narodnega poslanca Jovice Kandića, ki je po nesrečnem naključju padel pod železniški vlak. V imenu Narodne skupščine se je poslovil od pokojnika narodni poslanec Mihajlo Jevtić, ki je tudi položil na njegovo krsto lep venec, v imenu JNS pa narodni poslanec Kosta Aleksić. Pogreba se je udeležilo veliko število narodnih poslancev poleg večje množice občinstva.

Seja vlade

Beograd, 7. septembra AA. Danes od 11. do 13. se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika vlade dr. Milana Srškića.

Pritožbe proti izvolitvam občinskih funkcionarjev

Beograd, 7. septembra AA. Davčni oddelek finančnega ministrsva je izdal pojasnilo o kolkovanju pritožb proti izvolitvam občinskih funkcionarjev. Po tem pojasnilu je treba pritožbo proti izvolitvi občinskih funkcionarjev kolkovati po tar. št. 536. taksne tarife, ki znaša 100 Din. Z vsemi pritožbami, ki bodo zadostno kolkovane, bodo upravna sodišča ravnala po členu 231. taksnega in pristojbinskega pravilnika. Če pritožbe ne bi bile zadostno kolkovane ali pa sploh ne, bodo vrnjene oblastem, v katerih delokrogu pritožitelj živi, da doplača takso. Dokler se taksa ne položi, pritožba ne pride v poštev.

Československá Obec v Ljubljani oznamuje, že vyučování v české škole začne **II. září t. r. Koná se každý den od 15—17 hod na přání i dopoledne.**

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: Sedanje vreme se bo najbrž držalo še nekaj dni.

Naši kraji in ljudje

Veličastna jadranska svečanost

Ogromno navdušenje pri izročitvi ladje „Jadran"

Split, 7. septembra.

Lepšega in iskrenejšega domoljubja, si ni mogoče misliti, kakor se je manifestiralo v Splitu, ko je Jadranska Straža na rojstni dan svojega visokega pokrovitelja izročila vojni mornarici šolsko ladjo »Jadran«, ki je bila zgrajena po njeni inicijativi in po požrtvovalni pomoči jadranskih stražarjev od Triglava do Vardarja.

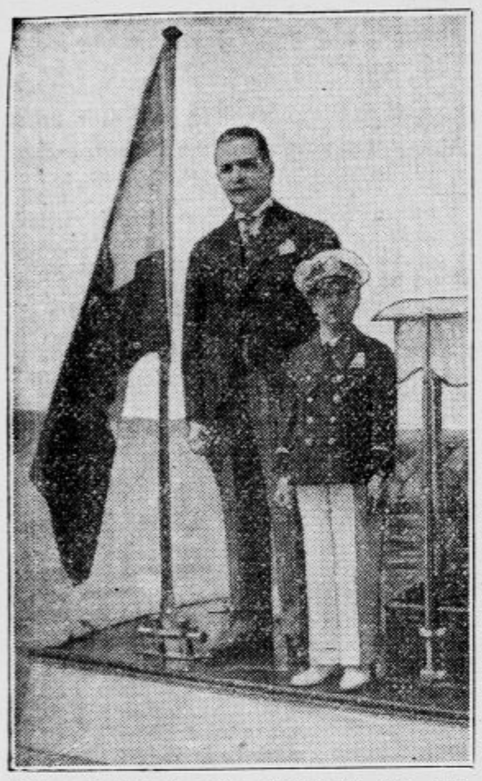

Pokrovitelj Jadranske straže Nj. Vis. prestolonaslednik Peter in z njim predsednik izvršnega odbora JS ban dr. Tartaglia

V Splitu se že od nedelje zbirajo trume jadranskih stražarjev vseh pokrajin in je bilo mesto že v torek od zore nenavadno živo, pozno v noč pa je bilo bajno razsvetljeno in so brezštevilne lučice najboljše izražale nestrpno pričakovanje slovesnega dogodka. Prihod šolske ladje »Jadrana« je bil napovedan za sredo zjutraj ob 9., na obalah pa so se že velike množice zbrale na vse zgodaj. Jadranski stražarji so imeli v rokah majhne zastavice; tako je bila velikanska množica podobna pisanemu in vrvečemu polju, ki se je razgrnilo vse do morja. Tudi amfiteatralna linija obale je bila vsa ovita z našimi narodnimi barvami. Ko so javili, da je »Jadran« že preplul Bračka vrata in da se bliža splitskemu pristanišču, so iz množice zaorili pozdravi in veselo so zaplapolale neštete velike in male zastave. Par minut pred 9. se je pojavila lepa in elegantna bela silhueta šolske ladje na vhodu v splitsko pristanišče. Naproti so ji orili pozdravi in navdušeni klici naši mornarici in našemu morju. »Jadran« so spremljale stotine jadrnic in čolnov vseh vrst. Zagrmeli so streli sustjepanske baterije in zvonovi vseh splitskih cerkva so zadoneli v pozdrav. Ko je »Jadran« prispel v pristanišče, so na vseh vojnih ladjah razvrščeni mornarji stali »mirno« ter klicali »Jadranu« svoj mornariški pozdrav: »Hura!« Mirno je stala tudi posadka »Jadrana«. Zasvirale so godbe in zaorili so od vseh strani pozdravi množice.

Malo pred 10. je prispel odposlanec Nj. Vel. kralja in kraljice general Hristić, ki se je pozdravl s komandantom mornarice viceadmiralom Stankovićem, potem pa se je z njim podal na krov »Jadrana«. Blagoslovitev »Jadrana« je izvršil najprej katoliški, potem pa pravoslavni duhovnik, po blagoslovitvi pa je predsednik izvršilnega odbora Jadranske straže ban dr. Tartaglia po lepem govoru izročil ladjo poveljniku mornarice. V svojem govoru je naglasil, kako je Jadranska straža po geslu »Čuvajmo naše morje« po vsej državi v 700 svojih podružnicah, ki štejejo že daleč nad 100.000 članov, razvila propagando za naše morje in za našo mornarico, ki mora doseči ono višino, da bo njena moč že v naprej odbila vsa tuja poželenja po našem morju in po naših obalah, na katerih stoji naš rod že od 13. stoletja. Predsednik pomladka Jadranske straže v Sarajevu, omladinec Midhat Serdarević je poveljniku mornarice izročil prapor, ki so ga za novo šolsko ladjo nabavili najmlajši jadranski stražarji. Zastopnik Nj. Vel. kralja in kraljice pa je izročil trak z napisom »Kraljica Marija«. Poveljnik mornarice je predal zastavo in trak poveljniku »Jadrana«, kapetanu fregate Krizomaliju, godba je zasvirala najprej državno himno in potem še himno Jadranske straže. Ko se je na »Jadranu« dvigala zastava, so zapeli združeni pevski zbori, s širne obale pa so množice navdušeno vzklikale kralju, mornarici in našemu morju.

Vojaška parada 6. septembra v Ljubljani

Zastopniki oblasti, korporacij in združenj pri smotri. Levo na konju divizionar general Vladimir Cukavac.

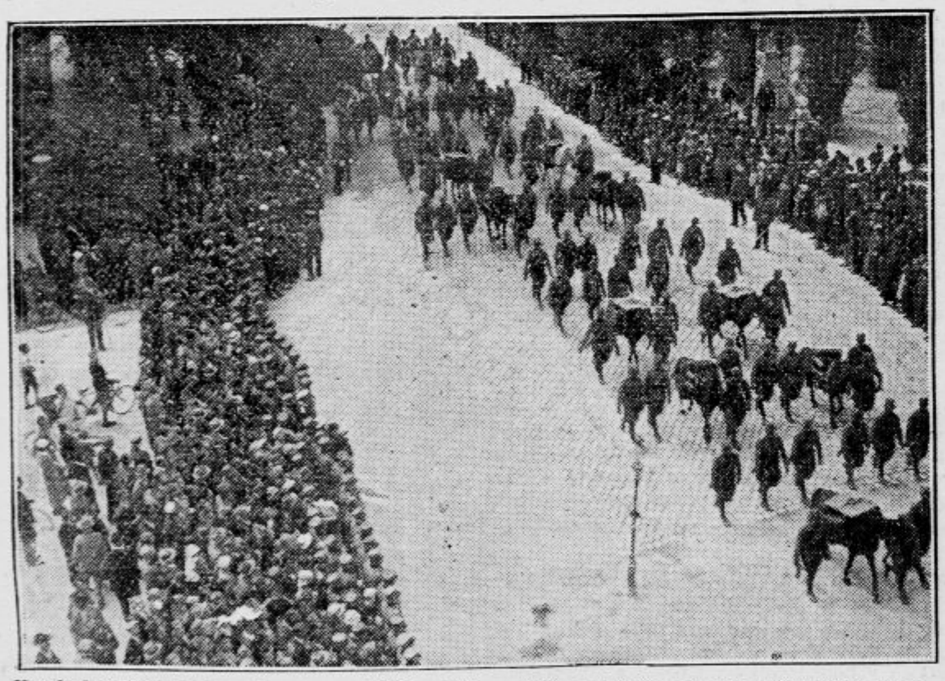

Pogled z Narodnega doma na defilirajoče vojaške edinice, ob strani velike množice gledalcev, ki so prisostvovale impozantnemu defileju.

Zmagovalci med našimi letalci

Zanimivi uspehi tekme za kraljev pokal

Novi Sad, 7. septembra.

Letošnje tradicionalne letalske tekme v proslavo prestolonaslednikovega rojstnega dne so bile izvedene točno po programu in potekle so brez nesreče, dasiravno so bile zelo težke atmosferske razmere. Najtežjo in najdaljšo progo so imela dvosedežna vojna letala, ki so oddala svoje raporte tudi na ljubljanskem letališču. Kot prvo je prispelo v Novi Sad letalo, ki ga je pilotiral kapetan I. razreda Hinko Hauer in na katerem je bil kot izvidnik poročnik Boris Kelo. To letalo je v Ljubljani oddalo svoj predpisani raport kot četrto. Kot drugi je prispel na cilj pilot poročnik Miodrag Blagojević z izvidnikom poročnikom Sergijem Vosterjanovim, tretji pa je bil pilot Isaić Dušan, vojni uradnik III. razreda z izvidnikom poročnikom Rakićem, ki je kot prvi oddal svoj raport v Ljubljani. Kot četrta sta dosegla cilj pilot narednik Ernest Švagelj in izvidnik poročnik Miloš Bajagić.

Posebna komisija zrakoplovnega poveljstva je prisodila prvo nagrado, namreč pokal Nj. Vel. kralja kapetanu Hinku Hauerju in izvidniku Borisu Kelotu. Oba sta dobila tudi po eno zlato uro kot kraljev dar in denarne nagrade, ki so jih razpisale avionske tvornice,

Druga nagrada je bila priznana pilotu Blagojeviću in izvidniku Vosterjanovu, tretja nagrada pilotu Isaiću in izvidniku Rakiću, četrta pa pilotu naredniku Švaglju in izvidniku poročniku Bajagiću. Vse te nagrade so denarne in so bile razpisane od Aerokluba in od tvornic letal.

Prvo nagrado v tekmi lovskih letal je dobil major pilot lovec Zdenko Gorjup, in sicer 10.000 Din, razpisanih od ministrstva vojne in mornarice. Druga nagrada v tej skupini 6000 Din od Aerokluba »Naša krila« je prisojena pilotu lovcu poročniku Arsenu Boljeviću, tretja pa pilotu lovcu Dobrosavu Nešiću. Dobil je kompletno letalsko opremo od novosadske tvrdke Knebl in Dietrich.

Pri tekmi šolskih letal je priznana prva nagrada posadki, ki sta jo tvorila rezervni podporočnik Rodoljub Milovanović kot pilot in rezervni podporočnik Jovan Radulović kot izvidnik.

Lanska zmagovalca v tej tekmi pilot Mustur in izvidnik Radmilović sta imela tokrat smolo in sta morala prekiniti tekmo že v Požarevcu. Od 12 letal jih je dovršilo tekmo 9, ker je eno, in sicer 11. po številu ostalo v Mostarju. Letalo, ki sta ga vodila pilot Ignjat Skeledžija in izvidnik poročnik Aksentije Panić pa je imelo prav dramatično nesrečo blizu Mostarja. To letalo je bilo po izžrebanem startu peto. Včeraj zjutraj, ko je v Mostar ravno tako kakor pozneje v Ljubljano prispel prvi pilot Isaić in se je naposled 11. letalo moralo izločiti iz tekme, je še vedno v čudnih in nepravilnih krogih krožilo nad Mostarjem letalo št. 5 ter skušalo pristati. To letalo se je že enkrat spustilo zelo nizko, pa se je takoj zopet dvignilo in napravilo več krogov nad aerodromom. Naposled pa se je letalo na kraju aerodroma spustilo in pristalo tako, da je krmilo ostalo v zraku. Ko so prihiteli na pomoč z aerodroma, je bil v letalu izvidnik poročnik Panić živ in zdrav, pilota pa ni bilo nikjer. Poročnik Panić je pripovedoval, da je blizu Nevesinja letalo zašlo v zračni vrtinec, ki je bil tako silen, da je pilota odtrgalo od sedeža in vrglo iz letala. Pilotu Skeledžiji se je tedaj tako srečno in precizno razpel padobran, da je brez škode prispel na zemljo iz precejšnje višine.

Videč veliko nevarnost, ki je pretila njemu in aparatu, se je izvidnik, **ki še ni nikdar pilotiral,** odvezal s svojega sedeža in se v močnem vetru v veliki nevarnosti srečno priplazil do pilotovega mesta ter prevzel vodstvo. Skušal je manevrirati, kakor je pač vedel in znal, in so ljudje s strahom motrili njegove akrobacije. Lahko bi se bil tudi on spustil na zemljo s padobranom, pa tega ni hotel storiti, da ne bi uničil aparata. V veliki prisotnosti duha se je dobro zavedal tudi nevarnosti, če bi se bil nevešč skušal spustiti na aerodrom. V tem primeru bi gotovo prišlo do trčenja z drugimi letali, letalo pa bi prav lahko poškodovalo tudi številne gledalce. Posrečilo se mu je, da se je spustil kraj letališča brez vsake škode.

Ta nezgoda bo gotovo edinstveni primer v letalstvu, da izvidnik, ki še ni nikdar pilotiral, reši sebe in letalo brez vsake poškodbe.

Hubertus

terpentinovo in navadno milo

iz Celjske milarne je vsled svoje kakovosti in nizke cene vsaki gospodinji priljubljeno, poleg tega je pa še domač izdelek.

Dobite ga v vsaki trgovini!

Dolly Haas

v svoji najboljši vlogi kot

SCAMPOLO

PRIDE! PRIDE!

Naval deklet na strokovne šole

Posledica zapore na učiteljišču — številke govore

Ljubljana, 7. septembra.

Kakor vsa zadnja leta, je tudi letos naval na srednje in strokovne šole silno velik. Ravnateljstva šol so povsod že zaključila vpisovanje, toda rok za naknadni vpis menda pri pretežni večini zavodov še ni potekel in tako se na ravnateljstva zavodov oziroma na prosvetni oddelek pri banski upravi kar usipljejo prošnje za naknadni sprejem. Toda vse šole so že, razume se, nabito polne.

Letošnjemu navalu je v precejšnji meri prililo pač dejstvo, da je letos prvi letnik na državnem moškem in ženskem učiteljišču zaprt. To je razvidno zlasti iz ogromnega števila deklet z nižjo srednješolsko izobrazbo, ki bi se rade vpisale na strokovne šole. Tako se je za prvi razred državne dvorazredne trgovske šole priglasilo 151 dijakov in dijakinj, in sicer 34 fantov, pa nič manj kakor 117 deklet. V obeh paralelkah prvega razreda na trgovski šoli pa je prostora komaj za 88 dijakov in dijakinj. — Procentualno še večji naval je doživel prvi letnik državne trgovske akademije. Priglasilo se jih je skoraj enkrat več, kakor jih je šola mogla sprejeti: 71 se jih je vpisalo od teh 28 fantov in 43 deklet; sprejetih jih je bilo 41 in sicer vsi fantje in 13 deklet.

Naval na strokovne in trgovske šole je brez dvoma povsem razveseljiv pojav. Starši in mladi ljudje spoznavajo, da je danes treba stopiti v življenje s stvarnim, konkretnim, strokovno pripravljenim poklicem. Če šole ne morejo vsem in vsakomur odpreti vrat na stežaj, to ni krivda mladine, temveč krivda stiske, v kateri živimo. — Dejstvo pa, da je med mladimi ljudmi, ki trkajo na vrata trgovskih in strokovnih šol, tako številno zastopana ženska mladina, nam priča o vrzeli, ki se je odprla z ukinitvijo I. letnika na učiteljišču. Učiteljišče je bilo za dekleta naših mestnih in podeželskih rodbin vzgajališče za življenje v približno takšni meri kakor priprava za učiteljski poklic. Starši so pogostokrat pošiljali hčere na to šolo, da so dobile solidno splošno izobrazbo in da so se potem poročile ali pa so šle v kakršenkoli poklic. — Videti je, da bo ukinitev oddelka na eni šoli samo povečala bremena drugih zavodov ali vsaj otežkočila pot mladine v življenje.

Kdor hoče svež in zdrav ostati naj popije en do dvakrat na dan pred zajtrkom kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo **»Franz Josefovo« vodo** zlasti bolni na črevesju, ledvicah in jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaja. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Veliko gasilsko slavje v Dobravi pri Škocjanu

V nedeljo se je ob navzočnosti sosednjih gasilnih društev vršila blagoslovitev gasilnega doma v Dobravi. Menjajoče se vreme je sicer malo zmanjšalo prihod gostov, vendar pa je društvo s svojim prvim nastopom lahko popolnoma zadovoljno. Obstoji šele eno leto. Toda marljivi člani so kljub velikim zaprekam složno delali za napredek in v razmeroma hitrem času postavili lastni dom. Še tehtnejši je uspeh, ako povemo, da so ga zgradili z lastnimi skromnimi sredstvi, s težkim, požrtvovalnim delom, brez kake podpore od drugih društev in oblastev. V času vsesplošne gospodarske krize je tak zgled mladega društva vreden vsega priznanja.

Niški morilec prijet

Niš, 7. septembra.

Po strašnem dvojnem zločinu v Nišu je policija že v 48 urah izsledila zločinca, ki je že priznal, da je umoril nesrečno služkinjo Agato *Fileševo.* Gospodinja nesrečnega dekleta je namreč pripovedovala, kako je Agata, ko je vzela delavsko knjižico, govorila o nekem Bogdanu, ki ve za njo baje za dobro službo. Tega Bogdana je policija *kmalu izsledila v osebi 40letnega strojnika Bogdana Videnovića,* ki se je zdel policiji posebno sumljiv zaradi tega, ker je bil že enkrat kaznovan zaradi nemoralnega delikta. Bogdana so poklicali na policijo ter ga vprašali, če je poznal mlado služkinjo Agato in kdaj jo je zadnjič videl. Videnović je bil zelo razburjen in je protestiral, zakaj ga vmešavajo v zadevo, o kateri ničesar ne ve. Ko pa so mu predočili izjave nekih prič, ki so videle, kako je pred dnevi govoril z nesrečno deklico, je začel pripovedovati, da ji je skušal najti kako službo, češ zakaj ne bi storil te usluge. Medtem pa je na njegovem domu izvedena preiskava že spravila na dan krvav nož in okrvavljeno srajco. Ta najdba je moža prisilila naposled do priznanja, da je umoril nesrečno služkinjo, ko jo je v pohotnem namenu zvabil s seboj iz mesta in ker je začela vpiti in se braniti na vso moč, ko se ji je približal. Izjavil je, da jo je zabodel zaradi tega, da ne bi komu pripovedovala o njegovi nakani. Obdukcija je ugotovila, da sta bili obe mladi žrtvi umorjeni na enak način. Bogdan Videnović noče o drugi žrtvi, o 15letni Ljubinki Krstićevi ničesar vedeti ter trdi, da ni z njo nikdar niti govoril. Umorjena Agata Fileševa je bila doma iz Cirkovljana v pološkem okraju v Medmurju.

Dame so najelegantnejše, ako nabavijo

DAMSKE PLAŠČE

pri K. PUČNIK

Šelenburgova ul. 1, nasproti kavarne Zvezde

ZA GOSPODE NAJUGODNEJE

vse, kar nudi krojaštvo. 249

Za sport izgotovljene specialitete.

Bolgarski gostje v Ljubljani

Voditelji bolgarskih gostov v družbi naših gospodarstvenikov. Od leve na desno so: g. Petković iz Beograda, minister n. r. Ivan Mohorič, Pavel Dimitrov, Velizar Peev, predsednik sofijske zbornice, g. Stepanović, svetnik zunanjega ministrstva v Beogradu, Ivan Jelačin, Nikola Kozarov, podpredsednik plovdivske zbornice in ljubljanski podžupan Evgen Jarc. O bivanju gostov v Ljubljani poročamo na drugem mestu.

Gostje pri kosilu na vrtu hotela Bellevue

Ne zamudite prilike in oglejte si še danes fenomenalni, edinstveni in nepozabni velefilm

PESEM ZATE

V njem poje najboljši svetovni tenorist

JAN KIEPURA

Vprašajte vse tiste, ki so film že videli in prepričali se boste, da je ta film atrakcija prvega reda!

Kiepura poje arije iz oper »Aida«, »Trubadur«, pesmi »Ave Marija«, »Ninon«, »O Madona« itd.

Sodelujejo: Jenny Jugo, Ralph Artur Roberts, Paul Kemp, Paul Hörbiger

Predstave ob 3., 5., ½8. in ½10. zvečer. Predprodaja vstopnic od 11. dop. naprej!

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

KMETSKI PRAZNIK NA BLEDU

NA MALI ŠMAREN DNE 8. SEPTEMBRA

Razstava gorenjske goveje živine — Slavnostni sprevod narodnih noš — Javno kmetsko zborovanje — Velike konjske dirke — Ljudska veselica

Kmečki praznik na Murskem polju

V ponedeljskem »Jutru« smo že poročali o krasnem uspehu prvega kmečkega praznika na Murskem polju; razvil se je v mogočno nacionalno manifestacijo naše severne meje. V naslednjem priobčujemo še nekatere podrobnosti.

Ljutomer, 4. septembra.

Včerajšnja nedelja pomenja vsekakor triumf narodne in državne misli v naši ponosni Prlekiji, v njenem središču Ljutomeru in na zelenem Murskem polju. Kdor je prisostvoval včerajšnjim manifestacijam tisočglavih množic, se je moral prepričati, da so politični desperadi izgubili vsako zaslombo v narodu in so rane, ki so jih zadale nekdanje demagoške besede bivših političnih strank, popolnoma zaceljene. Iz Ljutomerskih goric, Murskega polja in Prekmurja so se že na vse zgodaj zjutraj zgrnile v Ljutomer ter na Cven in Moto velike ljudske množice, da pozdravijo ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivana Puclja, bana g. dr. D. Marušiča, pomočnika ministra notranjih zadev g. dr. Lukića, senatorje gg. dr. Ploja, dr. Rožiča in dr. Rajerja, poslance Zemljiča, Petovarja in Benka, kakor tudi razne druge odlične goste, med njimi zlasti češkoslovaške vinogradnike, ki so preko Avstrije prispeli pod vodstvom državnega vinarskega inspektorja g. Bohuslava Jermáŕa na ekskurzijo po Slovenskih goricah.

Prvi muropoljski kmečki praznik se je pričel

dopoldne v Ljutomeru

s slovesno mašo, nadaljeval pa z zbiranjem množic, konjenikov in okrašenih kmečkih voz na Glavnem trgu. Ko se je ob sviranju godbe pripeljal minister Pucelj v spremstvu bana dr. Marušiča in narodnega poslanca Petovarja, ga je v imenu mestne občine pozdravil ljutomerski podžupan vet. svetnik g. Škof, v imenu kmečkih fantov g. Marko Slavič, v imenu kmečkih deklet gdč. Elica Slavičeva, z nageljni, fajgeljni in rožmarinom, načelnik muropoljskega sokolskega okrožja br. Stopar in zastopnik cvenskega Sokola br. Mikl. Za sprejem se je zahvalil g. minister, ki je dejal, da je izredno srečen, da more prisostvovati v Ljutomeru in na Cvenu prvemu muropoljskemu kmečkemu prazniku. Taki kmečki prazniki se morejo slaviti samo po vojni v svobodni narodni državi, kajti prej niso bili mogoči. Šele sedaj se je kmet zavedel pomena svojega dela, zato je postal tudi borben in aktiven v javnem političnem življenju. Ministrove besede so navzoči sprejeli z navdušenimi klici »živio!«

Po sprejemu se je razvil z Glavnega trga po mestu preko Cvena na Moto veličasten sprevod s kmečkimi jezdeci v narodnih nošah in godbo na čelu, dvema četvero-vprežnima kmečkima vozoma, na katerih sta se vozila g minister in g. ban, in z okoli 50 okrašenimi vozmi, med katerimi je vzbujal največjo pozornost voz z napisom »Naše ženitovanjsko potovanje«, na katerem sta se na gugalnici gugala ženin in nevesta; zaključili so sprevod kolesarji, avtomobili in pešci. Veličasten je bil pogled na sprevod, ki se je vil v soju dopoldanskega solnca po beli cesti čez zeleno Mursko polje.

Na Moti

je došle goste pozdravil cvenški župan g. Andrej Roškar, odgovoril pa mu je ban g. dr. Marušič. Sledila je nato slavnostna seja **Zadruge za rejo žrebet** v proslavo 25letnice obstoja. Sejo je otvoril župan Roškar s pozdravom gostov in zadrugarjev in z izrazi udanosti do Nj. Vel. kralja. Za njim je govoril predsednik zadruge g. Alojz Slavič, naglašujoč predvsem zasluge obeh že preminilih ustanoviteljev, barona Rosmanitha in Jožka Rajha, kateremu so zadrugarji zjutraj položili venec na grob. Navzoči so počastili njun spomin s klicem »Slava«. Potem je govoril o ostalih zaslužnih članih, delu ter napredku zadruge. Jubilejno sejo je nato pozdravil kot predsednik **Konjerejske zadruge za dravsko banovino** g. narodni poslanec Petovar. V svojem govoru je orisal zasluge Murskega polja za rejo konj v naši banovini, saj je znano, da je konjereja tu zasidrana tako globoko, kakor nikjer drugje v Jugoslaviji. Muropoljski konji so sloveli že davno daleč preko meja naše domovine in slovijo še danes. Naj zadruga še nadalje deluje tako, kakor je doslej. G. minister Pucelj je želel zadrugi istotako še nadaljnjega razvoja, poudarjajoč, da je v zadružništvu moč in napredek kmetijstva. Ob koncu se je g. Alojzij Slavič zahvalil vsem govornikom, zaključil sejo in povabil navzoče k skupnemu obedu v gostilno ge. Katike Rajhove. Pri kosilu so izrekli še napitnice banovinski svetovalec g. Skuhala, narodni poslanec g. Zemljič in predsednik pripravljalnega odbora g. Lukežič.

Popoldne ob 14. uri so se pričele na dirkališču na Moti jubilejne kmečke dirke s pozdravom predsednika dirkalnega društva g. vet. svetnika Škofa in pokrovitelja senatorja dr. Ploja. Po prvih dveh dirkah so se množice gledalcev, ki jih cenijo na 6 do 7 tisoč, zgrnile okoli glavne tribune, nakar je g. senator dr. Ploj podelil besedo g. ministru Puclju

Minister Ivan Pucelj

je bil toplo pozdravljen in je izjavil med drugim:

»Ko prihajam po tolikih letih zopet v ljutomersko okolico, čutim potrebo spregovoriti nekaj besed o perečih političnih in gospodarskih zadevah. Predvsem pa moram reči, ne pričakujte od nas več, kakor je mogoče. Leta 1919 sem na nekem shodu govoril, kaj so po osvobojenju naše naloge in pravice. Po enournem govoru, ki je poslušalcem ugajal, se je pa oglasila neka stara ženica in vzkliknila: »Samo če bi bil cuker!« Na pragu svobode je torej ta ženica mislila samo na sladkor in na nič drugega. Tako kakor ta ženica, jih je bilo v prejšnjih strankah mnogo, ki so mislili vedno in povsod le na izpolnitev svojih malih zadev in želja. Oni, ki pozna le svoje male interese. misli zato često, kako bi vse lepo uredil, če bi bil on na vladi.

Toda tudi sedaj se je pojavilo v vašem srezu sto takih ljudi, ki so sklenili ustanoviti svojo lastno stranko, domišljujoč si, da bi z njo preobrazili svet. Toda politična stranka mora skrbeti za celokupni narodni blagor; kdor misli drugače, zlasti pa da bo koristil z demagogijo, ta v resnici samo škoduje.

Tako se pojavljajo tudi ljudje, ki pravijo, naj bi država natisnila nove bankovce, pa bi bilo vse v redu. Ta nasvet je prav tak, kakor če bi kdo rekel, dajte umirajočemu žganje, pa bo ozdravel. Najboljši možje vseh držav se zbirajo na konferencah, da bi našli najboljšo rešitev, pa je vendar ne najdejo, zavedajoč se, da ne smejo delati vratolomnih eksperimentov, ki bi še več škodovali kakor sedanje stanje. Naša vlada se trudi, da bi v okviru možnosti pomagala narodu v tej stiski in pripravlja prav sedaj mnogo novih zakonov in ukrepov. Spremeniti je treba zakon o zaščiti kmeta, ker ga je na eni strani res zaščitil, na drugi pa mu je vzel neobhodno potrebni kredit. Drugo vprašanje je zaposlitev nezaposlenih v mestu in na podeželju. Tretje je odplačilo kmečkih dolgov, ki naj se uredi tako, da se bodo poravnali lahko v dolgoročni amortizaciji najmanj 10 do 20 let. O vsem tem se bo razpravljalo tudi na jesenskem zasedanju Narodne skupščine.

Pereče je sedaj tudi zglajenje naših malih občin, katerih imamo danes v dravski banovini 1069. Te male občine so sedaj nesposobne za vršitev svojih nalog, zato se morajo združiti, da bodo zmožne zadostovati potrebam velike komunalne politike. Pri tem pa prosim, naj narod ohrani mirno kri. Ko bo vse to izvršeno, potem bodo takoj nove občinske volitve. Te volitve pa ne bodo take, da bi ljudstvo zapeljevale, kakor so ga v dobi prejšnjih strank, temveč morajo biti zares svobodne ter izvedene po pametnem preudarku. To so naše najvažnejše in najbližje naloge.

Trdno sem prepričan, da se bo naš narod opredelil po zdravi pameti. Zato pojdite vsi na delo, ker brez dela ni jela. Predvsem pa ne pustite se zapeljevati ter zavedajte se, da bo vsak, kdor zapeljuje, sam po sebi izločen. Pri nas je dosti ljudi, ki bi kmeta radi prepričali, da je njegova naloga kritizirati, zabavljati in uganjati abstinenčno politiko, ali gorje onim, ki se dajo zapeljati! Stambolijski, Radić, Witosz, Švehla — vsi ti veliki kmečki voditelji so naglašali, da kmet ne sme biti v opoziciji. Naloga kmeta je, da dela, gradi in nosi odgovornost za vlado. Zato pridite vsi k delu in gradnji, podpirajte vlado in sodelujte z njo. Le z ustvarjanjem boljše bodočnosti bomo izpolnili svojo nalogo. To vam naročam, to je danes moj apel in v tem imenu vas tudi pozdravljam!«

Viharno odobravanje je zaorilo po teh ministrovih besedah, senator dr. Ploj pa je najavil drugega govornika.

Dolly Haas
v svoji najboljši vlogi kot
SCAMPOLO
PRIDE! PRIDE!

Ban dr. Marušič

je v svojem govoru poudarjal, da je današnji kmečki praznik posvečen proslavi dela in tudi temu, da se kmetje malo poveselijo solnca in počitka. Živimo v velikih časih, ko svet drgetaje išče poti iz sedanjih kriz in stisk, ki stiskajo za grlo vse človeštvo. Ni pa druge poti do rešitve kakor sta kmečka hiša in narodna država. Če izboljšamo položaj kmeta, bomo izboljšali položaj vse države. Mnogo jih je pri nas, ki so obupani zaradi sedanje krize, toda pomisliti morajo, da traja vsaka kriza le en čas in se potem neha. Tako se bo nehala tudi ta, in prišli bodo boljši časi. Ta kriza je res največja, zato pa je treba složnosti, da jo premagamo, in predvsem varčevanja: pri občinah, banovinah in državi.

Predvsem pa nam je potrebna solidarnost. Zato moramo podpirati sedanjo državno politiko, kajti kam bi prišli v tej krizi, če bi bile naše strankarske razmere takšne, kakor so bile pred 6. januarjem 1929. V sporu se podre tudi največja stavba, sloga pa gradi. Danes ali jutri bodo občinske volitve, takrat si izvolite za občinske može dobre gospodarje. Ne volite onih, ki bodo prišli z zastavami prejšnjih strank, temveč one, ki so za solidno in resno delo! Predvsem pa vedite, da se pravec, ki je bil postavljen po našem vladarju v naši politiki, ne bo spremenil.

Narodni poslanec Petovar

se je kot tretji govornik dotaknil predvsem pojava v ljutomerskem okraju, o katerem so listi že pisali. Tu se je namreč nameravala ustanoviti neka nova stranka. Poslanec je dejal: Čital sem pravila te stranke in sem trdno prepričan, da jih nihče od vseh sto podpisnikov ni preštudiral, kajti sicer ne bi dal svojega podpisa na vlogo za prijavo. Ta pravila in prizadevanja pokretnikov so demagogija, kakršne ni zagrešila doslej pri nas še nobena stranka. Mi pa tudi dobro vemo, kdo stoji za to akcijo v drugi in tretji vrsti, zato svarim vsakogar, da se ne da od nikogar varati in zavajati. Nasprotno, naš ljutomerski okraj mora biti tudi v bodoče tako trezen, kakor je bil doslej, ter mora tudi pri občinskih volitvah pokazati najmanj tako odločnost, kakor jo je pokazal pri zadnjih državnozborskih 8. novembra 1931. V Narodni skupščini se trudimo z vsemi močmi in najresnejšo voljo, da rešimo vse naloge, toda zlasti gospodarski zakoni so tako težki, da jih moremo pripravljati le počasi in skrajno temeljito. In še na nekaj moram opozoriti: naši skupščini se rado očita, da vidi povsod le kmeta, toda naglasiti moram, da smo kmečka država, vendar pa je naša stranka za solidarnost vseh stanov. Mi smo v dveh letih dela to jasno pokazali, vsem pa nikoli ni mogoče ustreči. V strankarsko-političnem oziru ne delamo nobenih paktov z bivšimi strankami, pa tudi nikogar ne odbijamo in ne izločujemo, če hoče sodelovati, zato vabimo vse v našo stranko!

V imenu **Zveze kmečkih fantov in deklet** je govoril g. Vlado Kreft. G. narodni poslanec Jakob Zemljič pa se je nato zahvalil vsem, ki so prišli od blizu in daleč, da poveličajo to mogočno ljudsko manifestacijo za narod, državo in kralja. Posebno pa se je zahvalil oblastem, ki so s podporo omogočile napredek konjereje v ljutomerskem srezu in prireditev kmečke konjske dirke. Ta praznik je prvi, a ostal ne bo zadnji. Zborovanje je zaključil g. senator dr. Ploj z vzklikom: »živel naš kmečki stan!«

Po zborovanju so se nadaljevale dirke, ki so se končale okoli 18. ure, nakar so se odlični gosti odpeljali na kolodvor v Ljutomer ter se vrnili vsak na svoje vsakdanje delo. Ljudske množice pa so ostale deloma zbrane še pozno v noč pri narodnem slavju, ki se je razvilo pri šotorih. Tako je naša ponosna Prlekija mogočno pokazala, da je zvesta našemu velikemu vladarju, narodu in državi!

Zakaj ni gospod doktor nestrpen, ker ta tramvaj zopet ne pride? Ali ni od tega čakanja že ves besen? Nikakor ne! Saj on jé odlične
Ki-Ki bonbone in ti ga pomirujejo.
Kdor jé Ki-Ki počuti se bolje,
Kdor jé ta je dobre volje.
Ki-Ki čudo osvežuje, se prileže, prija.
PROIZVOD: UNION, ZAGREB

Zahteve zdravniškega kongresa

Reforma medicinskega studija — Za praktično izobrazbo in socialno medicino

Crikvenica, 6. septembra.

Letošnji zdravniški kongres se je v prvi vrsti bavil s vprašanjem medicinskega studija, dočim so kongresisti lani v Vrnjački banji posvetili posebno pozornost ureditvi zdravilišč in splošni medicini. Na dnevnem redu letošnjega kongresa je bilo tudi vprašanje splošnega ljudskega zazarovanja za primere bolezni, kakor sta ga predlagala zdravnika dr. Šlajmer in dr. Schlesinger. To vprašanje, o katerem smo svoječasno že obširno poročali, pa je bilo odloženo na prihodnji kongres.

Že predsednik Jugoslovenskega zdravniškega društva dr. Svetislav Stefanović je v svojem uvodnem govoru podčrtal važnost reforme medicinskega studija. Važnost take reforme nam je vsilila tudi kriza, ki je po vojni zajela ne samo področja gospodarskega in socialnega življenja, temveč tudi vsa področja znanosti. V medicinski znanosti je mnogo novih zahtev in problemov, ki pa so bili važni že pred vojno. Ponekod, kakor n. pr. v Rusiji, posvečajo največjo pozornost socialni medicini, drugod, kakor n. pr. v Italiji, pa so skušali preurediti medicinske studije po principu popolnoma svobodnega izbiranja strok. To pa se ni obneslo in so morali vendarle uvesti vsaj anatomijo, fiziologijo in patologijo kot obvezne discipline za vse slušatelje. Naše medicinske fakultete nimajo znanstvene tradicije, ker so takorekoč šele od včeraj, so pa zato tako prožne, da na njih najlažje izvedemo vse potrebne reforme. V prvi vrsti se moramo odločiti ali za teoretično-laboratorijski sistem, ki je že zelo star in nemškega izvora, ali pa za bolniško-klinični sistem, ki se prakticira v Franciji. Razmere v naši državi zahtevajo v prvi vrsti praktične zdravnike in šele v drugi vrsti zdravnike-znanstvenike in teoretike. Tej zahtevi naše medicinske fakultete doslej niso odgovarjale, ker je na njih udomačena anomalija, da medicinci po par let sploh nimajo nobenega kontakta z bolnišnicami in bolniki, marveč samo s knjigami. Pretežna večina praktičnih zdravnikov zahteva, naj se univerzitetni profesorji posvečajo izključno znanstvenemu delu in da naj bi bila njim dopuščena samo konzilarna praksa, od katere pa naj bi se honorarji stekali v znanstvene fonde.

Tudi zastopnika zagrebške in beograjske medicinske fakultete, dr. Pliverić in dr. Arnovljević sta naglašala, da je treba preurediti medicinski studij na ta način, da bo bolj posvečen praktični izobrazbi, kakor je bilo to doslej. Kongresisti pa so dali razumeti, da je prepad med medicinskimi profesorji in praktičnimi zdravniki vedno večji ter so zamerili, da ni prišlo več profesorjev naših medicinskih fakultet na zdravniški kongres. Glede povečane pozornosti praktične izobrazbe je bilo stavljeno mnogo predlogov in je tako n. pr. dr. Neubauer, vodja zdravilišča na Golniku, zahteval uvedbo praktičnega udejstvovanja medicincev v specialnih zdraviliščih najmanj skozi dva meseca. Primarij dr. Meršol, predsednik Slovenskega zdravniškega društva, pa je predlagal ustanovitev stomatoloških institutov pri medicinskih fakultetah in da naj se pri vseh večjih bolnišnicah uvedejo oddelki za stomatologijo, ki naj bi bila obvezen učni predmet.

Sprejete resolucije zahtevajo, naj se pri studiju posveča čim večja pozornost praktični izobrazbi, studijska doba pa naj se ne raztegne preko 5 let. Nadalje je treba dvigniti nivo narodne inteligence, podkrepiti delovanje za narodno prosveto in higiensko izobrazbo ter zvišati število zdravnikov in bolnišnic. Zakoni o nalezljivih boleznih, o abortusu, o zobozdravnikih in o lekarnah so potrebni važnih sprememb, ki pa naj bi se izvršile ravno tako kakor studijske reforme v sporazumu z zdravniki in njihovo organizacijo. Od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se zahteva, naj ne sprejme zakona o bolnišnicah in nobenih sprememb, dokler ne prouči predlogov ankete zdravniškega društva in predstavnikov združenja zdravnikov, službujočih v bolnišnicah.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer
sijajna burka
Nedolžnost z dežele
V glavni vlogi
LUCIE ENGLISCH
Filmska šaloigra o kmetskem dekletu, ki je sanjarilo o slavi velike igralke, ki je prišlo v mesto in tu doživelo najbolj komične homatije in zapletljaje!
Bomba smeha! PREMIERA!

Posebni vlaki k svečanostim v Ptuju

Število prijavljencev je naraslo tako, da je bila železniška uprava primorana pripraviti več posebnih vlakov. Ljubljana, ki kaže veliko nacionalno zavednost, bo imela svoj poseben vlak. **Iz Ljubljane bo odpeljal v nedeljo ob 4.45.** Vmesne postaje bodo samo: Zidani most (odh. 6.06), Celje (odh. 6.38) in Pragersko (odh. 7.37). V Ptuj bo vlak prišel ob 7.58. **Isti vlak (zopet samo za Ljubljančane) se bo vračal iz Ptuja ob 21.40,** z istimi vmesnimi postajami in prihodom v Ljubljano ob 0.52.

Drugi vlak, ki bo odpeljal prazen iz Ljubljane, bo za udeležence z vseh ostalih postajališč. Odhod vlaka na posameznih postajah bo naslednji: **Ljubljana gl. kol. 4.10,** Zalog 4.21, Laze 4.30, Kresnice 4.40, Litija 4.50, Sava 4.58, Zagorje 5.09, Trbovlje 5.16, Hrastnik 5.24, Zidani most 5.44, Rimske toplice 5.54, Laško 6.04, Celje 6.18, Štore 6.25, Sv. Jurij 6.33, Grobelno 6.39, Ponikva 6.45, Poljčane 7.03, Sl. Bistrica 7.12, Pragersko 7.24, Sv. Lovrenc na Drav. polju 7.34, prihod v Ptuj ob 7.45. **Povratek vlaka iz Ptuja bo ob 21.**

Iz Maribora bo odpeljal posebni vlak ob 6.40 in prišel v Ptuj ob 7.31. **Vračal se bo iz Ptuja ob 22.35** in prišel v Maribor ob 23.30.

Redni zadnji večerni vlak iz Ptuja bo imel v Ormožu posebno zvezo za Mursko Soboto. Iz Ormoža bo odpeljal posebni vlak ob 23.50 in prišel v Mursko Soboto ob 1.13.

Ljutomer, Slovenska Bistrica in drugi kraji pa bodo imeli posebne avtomobilske zveze. Akcijski odbor (odsek za Ptuj).

Požig na Grobelnem

Celje, 7. septembra.

Danes malo pred 1 ponoči je nastal ogenj v gospodarskem poslopju posestnika in gostilničarja g. Lenasija v bližini postaje na Grobelnem. Plameni so kmalu objeli vse poslopje. V veliki nevarnosti sta bila tudi hiša in drvarnica, ki stojita komaj tri metre od gospodarskega poslopja. Da nista pogoreli tudi ti dve poslopji, je zasluga gasilcev iz Št. Vida, ki so kmalu prispeli na kraj požara in obvarovali hišo in drvarnico, dočim je gospodarsko poslopje pogorelo do tal.

Pri gašenju so uspešno sodelovali tudi gasilci iz Celja in Št. Jurija ob juž. žel., ki pa so bili precej pozno obveščeni o požaru. V gospodarskem poslopju je zgorelo okrog 150 stotov sena in mnogo poljskih pridelkov. Oškodovani so tudi nekateri sosedje, ki so imeli svoje poljske pridelke shranjene v gorečem poslopju. Živino so pravočasno rešili iz hleva.

Sivi lasje dobe takoj svojo prvotno barvo z uporabo preparata »WIE VORHER«. Uporaba posebno enostavna, a učinek preseneča. — 1 steklenica Din 20 — S pošto pošilja Nobilior parfumerija, Zagreb, Ilica 34. 10016

KULTURNI PREGLED

Razstava „Madon" na velesejmu

Predvsem moramo pohvaliti sijajni aranžma te razstave, ki v celoti z najskromnejšimi sredstvi kvaliteto posameznih del zelo povzdiguje. Trdo, mučno delo je bilo, ta besneči kaos medsebojno protivnih struj in osebnosti pomiriti in sprijazniti.

Občinstvu ugajata čisto gotovo najbolj (ali celo *le*) Gaspari in Vavpotič. Posebno Gasparijeve so, če že ne nadzemske, vsaj zemeljsko prijetne in ljubeznive, ljubke mamice. Vsi ostali skušajo izraziti pobožnost in svetost na vse mogoče razne načine in z različnimi sredstvi barve in črte, le na lepoto in svetost obrazov ter kretenj ne polagajo posebne važnosti, kot vidimo Ali pa se sploh ne trudijo s pobožnostjo, ki jim ne gre iz srca, temveč jim gre le za zgolj zunanjo, oblikovno rešitev problema. Madona v matematičnih formulah!

Za tolažbo lahko rečemo, da tudi marsikatere klasične Madone niso nič ali prav malo pobožne in svete. Za najpobožnejše smatrajo občinstvo in zapriseženi verski strokovnjaki pač še vedno tiste, ki nimajo sploh nobenega izraza, ne nadzemskega ne posvetnega. Dve negativnosti pa ne dasta ene pozitivnosti. Obličja prazna, brezizrazna so pač odmaknjena vsem posvetnim čustvom in mislim, svetega duha pa ni v tej praznoti, — sploh nobenega duha ne ne tacega ne inacega. Tudi Gasparijeve Madone niso od nobenih misli obtežene morda je delno to njih magika.

Najbolj »čiste«, nadzemske so pač Madone Mare Kraljeve, našega Fra Angelika. Če pa je ljudem njena manira po godu, ne vem. Zdi se mi, da se počasi privajajo.

Tone Kralj močno deluje s svojo matematično strogo preračunano vehementno dinamiko.

Madona Bulovčeve je celo za njeno tovarišijo preveč nenavadna, a tehnično zanimiva.

France Kralj neutrudno dalje išče, eksperimentira in je še vedno nedosleden v slogu(na enem in istem delu).

Glava Globočnikove Madone lepo učinkuje s svojo otožnostjo. Formalno je vsa Madona dobra, dosledno izvedena.

M. Sedej rešuje likovne probleme.

Zabavne so slikarije na steklo. Itd., itd.

•

Naš žalostni, razrvani, zmešani čas je prave tolažilne in krepčilne pobožnosti pač zelo nujno potreben, pa je — vsaj v praksi — nič preveč vneto ne goji. Iz srca izruvane korenine se ne priraščajo več Vera, upanje, ljubezen hirajo, umirajo. Svetu vlada Antikrist. Priredite nam razstavo Antikrista, — prepričan sem, da bo dosti sijajnejše uspela nego razstava — Madone! *A. Smrekar.*

»Slovenski večer« v Osijeku. V Osijeku deluje, kakor znano, pod vodstvom g. R. F. Magjera Klub hrvatskih književnikov in umetnikov, ki ima že od svojega početka med svojimi sodelavci priznane slovenske kulturne delavce (dr. Tominšek, dr. Ilešič, prof. Šantel, Starogorski in dr.). Klub je v stalnih stikih s slovenskim kulturnim življenjem in si je pridobil že velike zasluge za utesnitev teh stikov. Tako je tudi svoj zadnji večer, 3. t. m., posvetil našemu narodu. Po primernem uvodnem nagovoru gosp. predsednika Magjere, je slovenski književnik in publicist gosp. Jakob Žvan v plastičnem predavanju govoril o sodobni slovenski kulturi in njenem razvoju preko Vodnik - Prešeren - Župančič. Svoje predavanje je dopolnil z umetniškimi recitacijami slovenskih pesniških del. Gdč. Anka Jelačićeva, bivša članica zagrebške opere, je zapela s prisrčnim uspehom več slovenskih umetnih pesmi, pri čemer jo je na klavirju spremljal ugledni osiješki glasbenik gosp. Josip Kamnikar. Po završenem sporedu je prišla do veljave slovenska narodna pesem. Večer je imel velik uspeh. Na naslednjem klubskem sestanku se bo vršila proslava 25letnice, odkar obstoji ta zaslužni klub. K jubileju mu izrekamo tudi mi svoje čestitke in mu želimo še bolj uspešnega delovanja v bodočnosti!

Zaton filmskega zvezdništva? Nemška filmska zbornica je sprejela sklep, ki utegne kot izraz diktatorske volje hitlerjevskega režima vsaj za dogleden čas in vsaj za Nemčijo bistveno spremeniti neka dosedanja razmerja v kraljestvu filma. Ta sklep zahteva, naj se v bodočnosti onemogoči z vsemi sredstvi, da bi se katerikoli izmed glavnih igralcev v filmu dvignil nad druge in prevladal s svojim imenom sam film. Z drugimi besedami: nemška filmska zbornica hoče s tem sklepom dati prvenstvo igri, a ne poedinemu igralcu, kakor je bilo dosedaj.

Listi odobravajo to odločitev in »Voessische Zeitung« si od nje n. pr. obeta konec diktature posameznih zvezdnikov in zvezd. Nič več se ne bo poedini igralec svetil nad vsemi drugimi, naj si bo še takšen virtuoz, vsi drugi pa ne bodo več samo pripomoček za povzdigovanje njegovega sijaja. Išče se nadalje tudi popolnoma nov odnošaj med publiko in filmom. Publika naj bi svojo pozornost obračala samo igri slik, ne pa da bi kakor doslej, uživala samo »nos, oči in bedra« svojega ljubljenca in ljubljenke.

Tej težnji ni oporekati nekega zdravega jedra, videti pa je tudi na prvi pogled, da utegne s pretiravanjem prav tako škodovati kakor sistem zvezdništva. Diktature v umetnostnih zadevah se niso še nikoli dobro obnesle in dobri igralci, dobre igre se ne dajo doseči s samim postavljanjem kolektiva nad poedincem, kakor tudi sistem zvezdništva ni mogel ubiti težnje po upoštevanju kolektiva poleg poedinca. O tem, da je sklep nemške filmske zbornice v diametralnem nasprotju s hitlerjevsko družbeno filozofijo, ki postavlja vodjo nad maso, in da je torej tudi nov dokaz idejne zmede in nezrelosti v vrstah nemških narodnih socialistov: o tem razpravljati, pa tukaj seveda ni pravo mesto.

Reminiscenca. Pred 150 leti je izšlo v enem med glavnimi listi v Lipskem obvestilo s sledečo vsebino: »Neki gospod po imenu Mozart je bil tako predrzen, da je pokvaril mojo dramo »Belmonte in Konstanca« in jo predelal v nemogoč operni libreto. Svečano protestiram proti temu poseganju v moje pravice in si za bodoče pridržujem pravico do svojih del. Cristoph Bretzner, pisatelj.« — Mož je danes popolnoma pozabljen, njegovo delo pa živi v obliki komične opere »Beg iz serajla« dalje.

Latinščina — podlaga za novi mednarodni jezik. Med kongresom zgodovinarjev v Varšavi se je sestala skupina učenjakov na sejo, ki je osnovala poljski odsek za propagando novega »mednarodnega« jezika. Ta jezik ima dve imeni: »latino sine flexione« (latinščina brez sklanjanja) ali krajše »interlingua«. Izumil ga je italijanski matematik Peano, ki je dal svojemu gibanju centralo v turinski »Akademiji za interlingvo«. Če bi že morala postati latinščina znova mednarodni jezik, zakaj bi je ne prevzeli enostavno takšne, kakršna je, namesto v spačeni obliki?

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Od Kč 65 poč. dnevno

poceni popolne pavšalne kure v **PISTYAN-u**

Prebijte zadnje lepe jesenske tedne v zdraviliških stavbah, spojene s kopeljmi. Prospekte: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5. 10032

Domače vesti

• **Odlikovanje v vojaški službi.** Z zlato svetinjo za vestno službovanje je odlikovan žandarmerijski narednik-vodnik Martin Kerin.

• **Vojaške vesti.** S kraljevim ukazom so imenovani: pehotna majorja Mirko Gregorič in Marij Zlobec ter artiljerijski major Rado Avšič za podpolkovnike; pehotni podporočnik Stanislav Hude za poročnika; poročniki korvete Ivo Rebula, Franc Mišjak, Alojzij Mohorič, Zvonimir Gerbič, Franc Dolinšek, Matej Lenoh, Ernest Kopriva, Albin Semen in Franc Prelog za poročnika fregate; podporočnik Karel Paleček za intendantskega poročnika: dr. Dušan Pantić pa za višjega stalnega vojnega profesorja.

• **Napredovanje sodnikov.** Dr. Mirko Kranjc in dr. Anton Suhec, sodnika apelacijskega sodišča v Ljubljani, sta pomaknjena iz druge stopnje 3. skupine v 1 stopnjo 3. skupine.

• **Napredovanje v šolski službi.** S kraljevim ukazom so pomaknjeni v 6. položajno skupino naslednji učitelji, oziroma učiteljice: Eliza Petriček v Žalcu, Gustav Pečnik na Bizeljskem, Ivanka Kordon v Gornjem Logatcu, Roza Mušič v Šmihelu, Antonija Rupnik pri Sv. Emi, Marija Bregant v Dravljah, Marija Šorli v Mariboru, Ana Hasel v Ptuju, Hermina Gradišnik v Celju, Angela Hafner pri Sv. Lenartu, Fr. Friedl in Helena Friedl pri Sv. Jerneju. Karolina Križaj v Dobrem polju in Vilma Kladnik v Sevnici.

• **Sreska organizacija JNS za radovljiški srez** s sedežem na Jesenicah prosi vse gg. predsednike in tajnike krajevnih organizacij JNS, da se sigurno udeleže sestanka, ki bo v soboto ob pol 15. v restavraciji na Jesenicah. Sestanka naj se udeleže tudi gg. odborniki sreskega odbora. Poročal bo g. sreski poslanec in minister n. r. g. Ivan Mohorič in banska svetnika gg. dr. Obersnel in Lavtižar. Udeležba je obvezna.

V nedeljo 10. septembra

• **Redek jubilej v Karlovcu.** V Karlovcu bo v nedeljo tamošnja obrtna zadruga proslavila 125 letnico svojega delovanja. Ta zadruga je najstarejše društvo v Karlovcu in je bila ustanovljena še v dobi cehov. Njen prvotni naziv je bil Banijanska bratovščina Sv. treh kraljev. Danes šteje obrtna zadruga nad 200 članov in ima tudi precejšnje premoženje.

• **Vpisi v zagrebške srednje šole so bili** zaključeni v sredo. Lani je bilo v vseh srednjih šolah v Zagrebu okrog 7000 dijakov in dijakinj, letos pa je naval mladine na šole še večji, tako da se je doslej vpisalo že okrog 8000 dijakov. Mnogi se bodo vpisali še naknadno in tako ne bo mogoče namestiti v dosedanjih šolskih poslopjih blizu tisoč novih učencev. Že po dosedanjemu staležu je potrebna v Zagrebu še ena srednja šola.

• **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani** obvešča vse delodajalce na svojem teritoriju, da je po odloku ministrstva za promet pod P. T. št. 5713 smatrati pošiljke, naslovljene na OUZD v Ljubljano odnosno na ekspoziture OUZD-ja za poslovne papirje, ako vsebujejo izpolnjene prijavnice ali odjavnice. Take pošiljke delodajalcev je frankirati po točki 5. poštne tarife (znižana poštnina). Do teže 200 gr znaša poštnina pri navadnih pošiljkah, označenih za poslovni papir 1 Din ter se za vsakih 50 gr poviša za 0.25 Din. Poslovni papirji se morajo predajati pošti odprti in tako spravljeni, da jih pošta lahko pregleda.

Produkti „LA TOJA“
edinstveni na svetu!
Oglejte si izložbo v pasaži nebotičnika ob Gajevi ulici! 8893

• **Bele legitimacije in znake za polovično vožnjo v Ptuj in nazaj** dobe udeleženci (ne Sokoli) iz Ljubljane v pisarni CMD Beethovnova ul. št. 2., — modre legitimacije za četrtinsko vožnjo pa pri svojih sokolskih društvih.

• **Povodom velike skupščine** ob 25 letnici ptujskih dogodkov je poklonil CM družbi g. Josip Cenčič, šol. upravitelj v Rogatcu hranilno knjižico z zneskom 1000 Din želeč Družbi mnogo uspehov v nadaljnjem obrambenem delu. Iskrena hvala!

• **Razpis.** Mestno načelstvo razpisuje v skrajšanem roku dobavo oziroma izdelavo raznega pohištva, železnih postelj, žime, žimnic, blaga za posteljnino in razno perilo ter kompletni pribor za javno kuhinjo (kakor porcelan, emaalj itd.) v zgradbi Delavskega doma v Ljubljani. Vsi razpisni pripomočki se dobe med uradnimi urami v vložišču mestnega gradbenega urada, Ulica 20 sept., II. nadstropje v Kresiji proti povračilu nabavnih stroškov. Kolekovane ponudbe je vložiti do 13. t. m. do 11. ure dopoldne v omenjenem uradu.

• **Kongres učiteljev plesa.** V prostorih Biskupovičeve plesne šole v Zagrebu se je včeraj začel kongres učiteljev plesa iz vse naše države. Kongres je otvoril g. Rosenberg, prisostvuje pa tudi delegat ministrstva prosvete Velmar Janković. Na dnevnem redu so stanovska vprašanja. Popoldne se je pričel višji strokovni tečaj, ki bo trajal tri dni. Na tem tečaju se določijo plesi, ki se bodo plesali v tej sezoni.

• **Dr. Štampar za žide,** pregnane iz Nemčije. »Židov«, glasilo jugoslovenskih cionistov, se zahvaljuje dr. Andreju Štamparju, ker je v higienski sekciji Društva narodov zastavil svoj vpliv, da iz Nemčije izgnani židi-higieniki dobe zaposlitev ter je vzel s seboj na Kitajsko šest svojih sotrudnikov-židov, izgnanih iz Nemčije.

• **Na muropoljskem kmečkem prazniku** je govoril Kreft Vlado (ne Krepf) v imenu Zveze kmetskih fantov in deklet iz Ljubljane, ne pa, kakor je bilo v ponedeljek v poročilu navedeno v imenu kmetskih fantov in deklet.

• **Davčni izvršilci se organizirajo.** Prejeli smo: že dolgo se je občutila potreba, da se organizirajo v svojem udruženju tudi davčni izvršilci, kakor so se že pred časom organizirali davčni uradniki. Res je, da so ponekod že obstojala taka udruženja davčnih izvršilcev; toda ker so bila samo lokalnega značaja, so jih oblastva razpustila. Davčni izvršilci v Zagrebu so se resno oprijeli dela ter snujejo udruženje, ki bi obsegalo vso državo. V ta namen je pripravljalni odbor razposlal vsem davčnim izvršilcem v državi vabilo na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil v Zagrebu 10. t. m. ob 9. v Katančičevi ulici 5-I. Pripravljalni odbor želi, da bi se ustanovnega občnega zbora udeležil vsaj po en delegat iz vsake davčne uprave ter bi prinesel s seboj polnomoči tudi za vse one druge izvršilce, katerim je nemogoče prisostvovati ustanovnemu občnemu zboru. Opozarjamo izvršilce, ki pojdejo na ustanovni občni zbor, da so deležni 50% popusta na železnici ob priliki zagrebškega velesejma. Izstopijo naj v Zagrebu na glavnem kolodvoru, kajti davčna uprava za mesto, kjer se bo vršil ustanovni občni zbor, je samo streljaj oddaljena od glavnega kolodvora. — Pripravljalni odbor.

• **Borba s tihotapci tobaka.** V torek ponoči je v okolici Prnjavora prišlo do hudega spopada med žandarji in tihotapci. Komandir v Prnjavoru je prejel zaupno informacijo, da se bo večja skupina tihotapcev iz Vučjaka podala v Štrpce. Alarmirani so bili orožniki in finančni stražniki ter mestna straža; tihotapce so čakali v zasedi. Ko so se ob polnoči pojavili, so bili pozvani, naj se udajo, a so začeli streljati. V borbi je bil en tihotapec ustreljen, ostali pa so tobak pometali na tla ter pobegnili. Finančni stražniki so našli nad 300 kg tobaka, hercegovskega »Flora«. Za pobeglimi je uvedeno zasledovanje.

• **Dete zgorelo v slami.** Na pristavi Mate Čolakovca iz Gradišta se je petletni sinček Bože Čolakovca igral na velikem kupu slame. Na svojo nesrečo pa je imel pri sebi vžigalice. Nenadno so ženske, ki so bile zaposlene v bližini, opazile, da slama gori, niso pa vedele, da je v slami otrok. Ko so prihiteli sosedi na pomoč, je seljak Čolaković sredi ognja opazil svojega otroka. Pognal se je v gorečo slamo, da bi ga rešil, a bilo je prepozno. Otrok je bil že ves opečen in mrtev.

velika tombola

• **Černetov poslovni koledar,** šesti letnik 1934 izide v novembru ter bo dostavljen in razposlan dosedanjim naročnikom. Cena kot doslej, 30 Din, sodišča in uradi uživajo popust. Zaradi omenjene naklade so naročila nujna: Dvorni trg 1, Ljubljana.

• **Zagrebški velesejem.** Četudi razpolaga zbor letos z manjšo površino, ni nič izgubil na svoji privlačnosti, ker se uprava trudi, da pokaže vedno kaj novega. Tokrat vzbujajo posebno pažnjo razstavljene rude, zanimanje pa je zlasti za železnega viteza, ki modro odgovarja na stavljena vprašanja. Paviljon »Ovomaltine« je ostal nadalje uspeli okras zbora ter je vedno dobro obiskan, zlasti od staršev, ki so čuli o dobrih svojstvih »Ovomaltine«. Za deco je »Ovomaltine« najlepši dar, ker ga smatrajo za pravo slaščico. Tudi novi proizvod »Velosa« - tablete od smrekovih vršičkov za kopanje dobiva vedno več prijateljev, zlasti med damami. Kopanje brez »Velose« se mnogim zdi prazni užitek sličen hrani, ki ni soljena.

• **Tovarna Jos. Reich** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— **Člani mariborskega gledališča v Ljubljani.** Občinstvo iz Ljubljane in Šiške opozarjamo, da si pravočasno nabavi vstopnice za vojno dramo »Grob neznanega vojaka«, ki se bo predvajala v soboto ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma v Šiški. Za tragedijo je veliko zanimanje in je že nad polovico vstopnic razprodanih. Pri drami nastopijo samo priznano najboljši igralci mariborskega gledališča: šef-režiser Jože Kovič, Pavle Kovič in gdč. Kraljeva. Prireditev je v proslavo rojstnega dne prestolonaslednika Petra. — Prodaja vstopnic vsak večer v Sokolskem domu! Rezervirajte telefonično!

u— **Na umetnostni razstavi v Jakopičevem paviljonu** bo v nedeljo ob 11. predavanje o smernicah slovenske umetnosti. Predaval bo profesor umetnostne zgodovine g. dr. Franc Šijanec. Hkrati pa bo tolmačil tudi razstavljene umetnine. Posebne vstopnine k predavanju ni.

u— **Nov grob.** V Ulici stare pravde 3 je umrl g. Edvard Regnard. Pogreb bo jutri ob 16. Blag mu spomin!

»PAN« Viktoria ovratniki vedno čisti brez pranja, kakor tudi vse druge damske in moške modne potrebščine NAJCENEJE pri PIRNAT, Sv. Petra cesta 22. 244

u— **Znižana vstopnina v kopališče SK Ilirije.** Čeprav je v hladnejšem času režija kopališča večja zaradi večje porabe goriva za ogrevanje vode v bazenu, je sklenila kopališka uprava znižati vstopnino in sicer: velike omarice od 5 na 4 Din, male omarice od 4 na 3 Din, kabine od 8 na 5 Din, in souporabo kabine od 4 na 3 Din. Od 10 dopoldne do 5. ure popoldne je kopanje še prav prijetno, ker je voda umetno greta do 22 stopinj Celzija.

NAJVEČJO IZBIRO
in najlepše modele za jesen in zimo dobite že sedaj — do konca velesejma pa še 10% popusta v damski konfekciji
A. PAVLIN, LJUBLJANA
Kongresni trg 5 (Zvezda)

Če naročate obleke
površnike, suknje po meri, potem Vas bo najbolje postregel atelje tvrdke
FRAN LUKIČ.
Izbera modernega blaga za vse vrste oblačil, velika in po najnižjih cenah.

u— **Dela na trimostju** se z veliko naglico bližajo koncu. Plošča na levem bregu od trafike do Prešernovega spomenika je asfaltirana, prav tako na drugi strani pred »Belim volkom«. Vsa ta dela izvršuje tvrdka Res iz Zagreba, ki je za kuhanje asfalta dala v obrat poseben stroj z velikim kotlom na bencinski pogon. Za Ljubljančane seveda zopet nemajhna senzacija. Marijin trg se bo v najkrajšem času polno uveljavil. Kaj pa bo s Prešernom — še ni »nikomur« znano.

VPISOVANJE
V DOPISNO TRGOVSKO ŠOLO
v Ljubljani, Pražakova ulica 8-II.
SE JE PRIČELO.
Dnevno od 9.—12. in od 4.—6. ure.
Važno zlasti za one, ki niso bili sprejeti v državne šole, da ne izgube leta

u— **Huda nesreča starega delavca.** Po naključju se je zgodila včeraj popoldne na Jegličevi cesti huda nesreča. Delavec Ivan Moreti, koroški rojak, star 50 let, je pri delu na tej cesti padel naravnost pod mimo vozeči tovorni avtomobil. Kolesa so mu šla preko prs ter mu prizadela hude notranje poškodbe. Ranjenca so takoj odpeljali v bolnišnico. Njegovo življenje je v nevarnosti.

Danes vsi v MOSTE na Sokolovo javno prireditev
in narodno veselico ob 16. uri

u— **Privatni učni tečaji v Delavski zbornici** se pričnó jutri. Začetniški nadaljevalni in konverzacijski tečaj nemščine za odrasle zvečer, za mladino popoldne. Tedensko 2 uri, mesečno 40 Din. Pripravljalni tečaj za otroke 2. razreda ljudske šole. Informacije vsak dan pred poukom ob pol 19., do pol 20. (iz glavne veže na desno) ali pa ob 14. (nasproti knjižnice).

u— **Katje Delakove šola za ritmično gimnastiko in umetniški ples.** Dukičev blok. Vpis dnevno od 10. do 18. ure

V Kranju

Iz Maribora

a— **Ptujske proslave** se udeleži tudi Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev. Iz Maribora odpotujemo v nedeljo ob 6.30 s posebnim vlakom. V Ptuju bo o priliki slavja sestanek vseh tovarišev, včlanjenih v Zvezi društev privatnih nameščencev v Ljubljani iz severnega območja dravske banovine. Na dnevnem redu so važni sklepi za volitve v Delavsko zbornico in druge stanovske zadeve. Vabimo posebno tovariše iz Ljutomera, Ormoža, Murske Sobote, Celja, Majšperka, Ruš in Dravograda, da s svojo udeležbo dokažejo ob tej priliki tudi svojo stanovsko zavest. Iz poročil naših tovarišev ZDPN iz Ljubljane bomo dobili jasno sliko o vseh perečih stanovskih vprašanjih in smernice za volitve v naše socialne ustanove, predvsem v najbližji bodočnosti za volitve v Delavsko zbornico. Vse informacije glede sestanka, v kolikor tovariši ne bodo že informirani med vožnjo, bodo na razpolago v ptujskem Narodnem domu. Tovarišice! Tovariši! kliče vas nacionalna in stanovska dolžnost, zato to nedeljo vsi v Ptuj na proslavo! Po možnosti se bo vršil dopoldne skupen ogled muzeja in drugih zgodovinskih znamenitosti Ptuja. Vožnja za člane Sokola četrtinska, sicer polovična. Legitimacije se dobe pri Putniku na Aleksandrovi cesti.

a— **Zveza Maistrovih borcev razglaša,** da se dobijo prijavnice za vstop v Zvezo v pisarni Narodne odbrane, Maribor, Gregorčičeva ulica 26.

Knjigarna Tiskov. zadruge
v MARIBORU, Aleksandrova cesta 13
ima v zalogi
šolske knjige za vse šole
in veliko izbiro šolskih potrebščin.
Dijaki kupujte v naši knjigarni!

a— **Volilni imeniki za volitve v Delavsko zbornico** so razgrnjeni od 5. do 14. sept. t. l. vsak delavnik od 7.30 do 13.30 v mestni posvetovalnici (Rotovž, I. nadstr.)

a— **Vodstvo obrtne nadaljevalne šole v Mariboru** ponovno opozarja vse mojstre in mojstrinje na vpisovanje, ki bo pri mestnem načelstvu vsak dopoldne. Doslej se ni javila niti dvajsetina šoloobveznih vajencev. Vodstvo šole se bo moralo poslužiti proti zamudnikom svojih zakonitih sredstev.

a— **Promenadni koncert.** Danes dopoldne med 10. in 11. priredi Jadranska straža v mestnem parku promenadni koncert, pri katerem bo igrala vojaška godba. Ker je dobiček koncerta namenjen revnim otrokom brezposelnih trboveljskih rudarjev, naj se občinstvo udeleži koncerta v čim večjem številu.

a— **Dr. Fran Marinič, Trubarjeva ulica št. 11, ordinira od 9. do 11. in od 14. do 16. ure.**

„Riviera“
odlikovano terpentinovo milo izdelano na bazi čistega olivnega olja
HRANI VAŠE PERILO.
POSKUSITE! PREPRIČAJTE SE!

a— **Huda nesreča.** Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je doletela brezposelnega delavca Franca Rankovca huda nesreča. Padel je s skednja in si zlomil desno ključnico ter dobil tudi hude notranje poškodbe. Pripeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

a— **Ujel se je.** Predvčerajšnjim zvečer je mariborska policija aretirala 23 letnega brezposelnega hlapca Franca M. iz ormožke okolice, ki ga je dalj časa sumila, da je nevaren tat koles. Izročili so ga okrožnemu sodišču.

a— **Tragična smrt neznanke.** Ljudem, ki so šli včeraj rano zjutraj preko državnega mostu, se je mudil grozen prizor. Neka boljše oblečena ženska v črnini, stara okrog 23 let, se je povzpela na ograjo in se pognala v globino. Valovi so nesrečnico takoj zagrnili in je bil ves trud rešilcev zaman. Deroča Drava njenega trupla ni več izročila. Za ime nesrečnice poizveduje policija.

Iz Celja

e— **Celjsko pevsko društvo** stopa v jubilejno, štirideseto leto. Ta jubilej namerava v novi sezoni proslaviti z dvema koncertoma. Prvi bo letos 1. decembra, drugi pa maja. Dela bo več ko dovolj; zmogli ga bomo le, če bo ves zbor kakor en mož na svojem mestu. Vaje bodo tudi v bodoče ob torkih za moški, ob sredah za ženski in ob petkih za mešani zbor, vselej ob 20. v I. nadstr. Narodnega doma. Pričetek prihodnji teden. Vsi dosedanji pevci in pevke se naprošajo, da se udeležijo takoj prvih vaj polnoštevilno. Vsi nekdanji pevci in pevke so vljudno vabljeni, da se vrnejo v naš zbor. Proslava 40letnice naj nas združi vse, ki smo prisegali ali še prisegamo na naše geslo: »Kdor naš si, z nami poj!« Dobrodošli pa nam bodo tudi vsi drugi pevci in pevke, ki ne sodelujejo v nobenem drugem celjskem zboru, kakor tudi novinci z dobrim glasom in posluhom, če le imajo veselje in voljo do resnega kulturnega dela. Novi pevci in pevke se bodo sprejemali pri prvih pevskih vajah ob tričetrt na 20.

e— **Maistrovi borci iz Celja in okolice** se naj prijavijo pri poverjeniku tov. I. Sattlerju, žel. uradniku v Štorah, lahko pa tudi pri tov. A. Vrečku, žel. uradniku na postaji Celje, kjer dobijo zadevne prijavnice.

e— **Lep uspeh sokolske zbirke.** Celjska sokolska župa je prejela do včeraj že 76.445 Din prispevkov za bedne družine v rudarskih revirjih. Od 7. avgusta do včeraj je prejela na novo 28.286 Din.

1. dobitek Din 10.000·—

e— **Druga uprizoritev »Hermana Celjskega«** v mestnem parku bo danes ob 16. Za to predstavo vlada tudi med okoliškim prebivalstvom veliko zanimanje. Blagajna v parku bo odprta od 15. dalje.

e— **Olepševalno društvo v Celju** priredi danes svoj cvetlični dan v prid olepšave mesta.

e— **Volitve v Delavsko zbornico.** Volilni imenik za volitve v Delavsko zbornico v Ljubljani je na vpogled na mestnem načelstvu v Celju v sobi št. 2, od 5. do 14. t. m. med uradnimi urami. V navedeni sobi sprejema reklamacije mestni uradnik g. Žnidarič.

Manufakturno blago
se kupuje, kljub najboljši kakovosti, po izredno nizki ceni pri
ANTON BRUMEC
CELJE, Kralja Petra cesta štev. 13.

e— **Novi grobovi.** Včeraj je umrl v Gosposki ulici 27. v starosti 25 let zasebni uradnik g. Ivan Pugmeister, sin krojaškega mojstra g. Alojza Pugmeistra. Pogreb bo v nedeljo ob 17. na mestnem pokopališču. V bolnišnici je umrla v torek 25 letna delavčeva žena Marija Večkova iz Celja, v sredo pa 69 letna Hermina Pevnikova iz Rogatca.

e— **V mestu stanujoči lastniki konj, voz in dvokoles (bicikljev),** ki so bili pregledani od vojne komisije za popis živine, naj se javijo do 15. septembra t. l. med 9. in 12. uro na magistratu v sobi št. 2, zaradi prevzema komorskih listov. Knjižice, ki jih bodo prejeli lastniki, je treba skrbno čuvati, ker bi sicer poleg drugih neugodnosti morali plačati za vsak izgubljeni ali strgani izvod 50 Din. Uvažujte predpise, ki so tiskani v vsaki knjižici.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra 6 oblačnost 1—10 7. padavine v mm, 8 vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

7. septembra

Ljubljana 7, 768.5, 13.4, 86, mirno, 6, 0, —;
Ljubljana 13, 768.3, 20.0, 73, S1, 4, —, —;
Maribor 7, 768.2, 12.0, 80, mirno, 3, —, —;
Zagreb 7, 768.4, 14.0, 70, N1, 8, —, —;
Beograd 7, 766.5, 11.0, 90, W1, 6, —, —;
Sarajevo 7, 769.1 6.0, 90, mirno, 0, —, —;
Skoplje 7, 766.6, 10.0, 90, NE2, 1, —, —;
Split 7, 766.6, 18.0, 50, NE4, 0, —, —;
Kumbor 7, 764.6, 18.0, 60, NW2, 0, —, —;
Rab 7, 767.6, 18.0, 70, mirno, 0, 0, —.

Temperatura: Ljubljana —, 12.6, 21.4, — Maribor 19.2, 11.0; Zagreb 22.0, 13.0; Beograd 20.0, 8.0; Sarajevo 20.0, 3.0; Skoplje 24.0, 7.0; Split 26.0, 16.0; Kumbor —, 15.0; Rab —, 16.0.

Solnce vzhaja ob 5.28, zahaja ob 18.30.
Luna vzhaja ob 19.23, zahaja ob 9.13.

HOTEL IN RESTAVRACIJA KOVAČ,
Zagreb, Gajeva ulica št. 31. Telefon 73-35
Zajamčeno čiste sobe po 25 do 35 Din. Prvovrstna domača kuhinja. Izbrana naravna vina. Velik in hladen vrt. Pri bivanju preko 24 ur 15% popusta.
Priporoče se lastnik DJURO PAJIĆ. 931-a

NAJVEČJA UGODNOST
je osvežitev s kopeljo, kateri ste dodali naravno sol za kopeli: **Isla Koniferen kopalno sol ali Isla Chypre kopalno sol.** Dodatek teh soli da vodi za kopanje in pranje posebne dobre lastnosti, da osvežuje in krepča mišice in živce ter dobro učinkuje na kožo in na splošni občutek. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

e— **Novi zvon,** ki so ga v sredo dopoldne blagoslovili pred pravoslavno cerkvijo, tehta 400 kg in ne samo nad 40 kg, kakor je bilo včeraj pomotoma objavljeno.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 kriminalni zvočni velefilm »Zvezda Valencije« in dve zvočni predigri.

Iz življenja na deželi

BREŽICE. V dneh 16. in 17. septembra bodo gostovali v Brežicah trboveljski slavčki. V soboto 16. ob 20. priredi zbor koncert za odrasle, v nedeljo 17. t. m. ob 11. pa bo matineja za šolsko mladino. Ker ima prireditev tudi dobrodelen namen vabi pripravljalni odbor k obilni udeležbi.

ZGORNJA SV. KUNGOTA. V nedeljo je imelo gasilno društvo svojo prireditev v korist gasilnega doma. Bila je na dostojni višini ter je nad vse pričakovanje dobro uspela. Posetili so jo tudi dragi gostje od načelstva gasilnih društev Maribor-levi breg, Pesnica in Sv. Ilj v Slov. goricah. Zasluga za uspeh gre agilnemu načelniku g. županu Franju Vaupotiču, celemu odboru in vsem Kungočanom, ki so posetili prireditev. Podpirajmo gasilstvo!

Iz Novega mesta

n— **Kino »Dom« v Sokolskem domu** predvaja danes (na praznik) ob 18. in 20.15, jutri v soboto ob 20.15 ter v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočni film »Zmagovalec«. Zvočna predigra.

n— **Obsodbe po zakonu o zaščiti države.** Po členu 4. zakona o zaščiti države je bil pred novomeškim okrožnim sodiščem obsojen župnik Janko Omahen iz Dragatuša na 4 mesece zapora in na globo 1.200 Din pogojno za dobo treh let. Po členu 3. istega zakona pa so bili obsojeni bratje Franc, Andrej in Jože Hribar na 3, odnosno na 4 mesečni zapor tudi pogojno za dobo treh let.

n— **Tabor na Trški gori.** Jutri na praznik priredi društvo »Krka« na Trški gori velik ljudski tabor, na katerem bodo govorili predstavniki centralnega odbora in novomeški župan g. dr. Režek kot predsednik krajevnega odbora »Krke«.

V gotovini

n— **Proslava rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra** se je vršila v Novem mestu s slovesno službo božjo v obeh cerkvah. V frančiškanski cerkvi je bila služba božja za šolsko mladino, v kapiteljski cerkvi pa so se službe božje udeležili predstavniki vseh uradov, šol in društev. Sokol je v Sokolskem domu na predvečer priredil svečano akademijo s pestrim sporedom, ki je bila zelo dobro obiskana.

n— **Kdor se še ni prepričal,** če ima srečo v igri, naj stori to v teku tega meseca ter si nabavi srečko državne loterije 27. kola I. razreda. Srečke v poljubnem številu se dobe v podružnici Jutra na Ljubljanski cesti št. 4.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI
OPERA.
Začetek ob 20.
Petek, 8.: André Cheniér. Opera. Znižane cene.
Sobota, 9.: Jim in Jill. Opereta. Znižane cene.
Nedelja, 10.: Marta. Opera. Znižane cene.

★

Opera uprizori danes ob 20. izredno učinkovito opero »André Cheniér«. Opera je moderna, a zelo melodiozna, deloma zgrajena tudi na nekaterih melodijah, ki so bile splošno znane v francoski revoluciji. Zasedba je odlična. Tri najvažnejše uloge pojo ga. Zlata Gjungjenac - Gavella ter gg. Gostič in Primožič, basovsko partijo Sansculotta poje g. Zupan. Dirigira kapelnik Štritof, režija je prof. Šestova. Cene od 30 Din navzdol.

Opereta Jim in Jill je bila s prav lepim uspehom izvajana konec minule sezone. Vsebina je posneta po znani pravljici o Pepelki. Glasba je moderna, šlagerska, izredno bogata na lepih plesnih motivih. Glavno vlogo ima poleg solistov tudi baletni zbor. Uprizori se to soboto pri cenah od 30 Din navzdol.

»Marta«. Izmed starejših oper je »Marta« gotovo ena najbolj melodijoznih. Je pa sveža in se je ohranila do današnjih dni prav na vseh odrih. Ljubljanska opera jo bo pela v nedeljo, dne 10. t. m. Glavni ženski vlogi pojeta tokrat gospa Oberwalderjeva in gospa Spanova, moški pa gg. Banovec in Betetto. Veljajo znižane operne cene od 30 Din navzdol.

Ljubljanska drama otvori sezono 1933-34 v četrtek, dne 14. t. m. s Shakespearjevo komedijo »Komedija zmešnjav« v režiji prof. Šesta. Drama je v najintenzivnejšem studiju in pripravlja v teku enega meseca kar sedem zaporednih premier.

Gospodarstvo

Za gospodarsko zbližanje z Bolgarijo

Kakor je »Jutro« že včeraj poročalo, so prispeli bolgarski industrijci, trgovci in obrtniki ter predstavniki bolgarskih gospodarskih korporacij v sredo zvečer z brzovlakom v Ljubljano ter so bili na kolodvoru prisrčno sprejeti od tukajšnjih stanovskih tovarišev. Zbornica za TOI v Ljubljani je še isti večer priredila gostom v hotelu »Unione« skupno večerjo, na kateri je predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin nagovoril zbrane goste. Med drugim je dejal, da smo v preteklosti mnogo grešili, tu in tam. Preko te preteklosti pa mora zrasti trava in se mora začeti novo življenje v jugoslovensko - bolgarski slogi. Treba bo sicer premostiti še marsikatere ovire, toda zavedati se moramo, da je samo optimistom odločena bodočnost. Naš slovanski vek prihaja in mora priti. Najprej pa je potrebno, da se na jugu sporazumemo, da ne bomo nekak eksploatacijski objekt velesil. Res je gospodarska struktura Bolgarije slična kakor v Jugoslaviji, baš zato pa nas silijo k sodelovanju tudi enake gospodarske težnje. Zbližanje v gospodarskem pogledu pa bo tudi omogočilo, da bomo čim prej likvidirali mračno preteklost. Vsi moramo delati na tem, da se ustvari boljša bodočnost obeh jugoslovanskih narodov in v cilju slovanskega pokreta.

Predsedniku g. Jelačinu se je za prisrčna izvajanja zahvalil voditelj bolgarske delegacije podpredsednik sofijske gospodarske zbornice g. Velizar Peev. Iz njegovega govora je izzvenela želja po prisrčnem sodelovanju in bratstvu. Ni krivda gospodarstvenikov, če se doslej med seboj niso imeli prilike spoznati. Sedaj navezani kontakt pa gotovo ne bo ostal brez rezultatov. G. Peev je dejal, da bo njegova prva dolžnost, ko se vrne v Sofijo, da si prizadeva za ustanovitev bolgarsko - jugoslovenskega gospodarskega odbora, ki naj omogoči tesnejše gospodarsko sodelovanje med obema državama, kajti ponovno naglašena potreba sodelovanja ne sme ostati samo v besedah, temveč mora roditi tudi dejanja. Oba govornika sta žela za svoja izvajanja od vseh prisotnih navdušeno odobravanje. To navdušenje se je podvojilo, ko je slovenski vokalni kvintet zapel himno »Hej Slovani« in so se pevcem pridružili vsi v dvorani navzoči. V imenu mestne občine ljubljanske je pozdravil drage goste še podžupan prof. Jarc, ki je dejal, da je navdušenje, ki ga je pokazala naša mladina pri sprejemu na kolodvoru, najboljše jamstvo za bodoče izboljšanje odnošajev.

Bolgarski gostje so si včeraj dopoldne v spremstvu zborničnega predsednika g. Jelačina in drugih članov zbornice in tudi nekaterih beograjskih gospodarstvenikov v avtobusih ogledali zanimivosti našega mesta. Najprej so posetili našo zbornico, kjer so se zbrali v veliki dvorani na kratek sestanek. Pri tej priliki je predsednik g. Jelačin gostom ponovno izrazil dobrodošlico z željo, da bi snujoči se bolgarsko - jugoslovenski komite prinesel tudi realne uspehe. Izrazil je upanje, da bodo v kratkem tudi jugoslovenski gospodarstveniki pohiteli v Bolgarijo, da vrnejo poset bolgarskim stanovskim tovarišem. Tudi pri tej priliki se je voditelj bolgarske delegacije g. Peev ponovno zahvalil za prisrčen sprejem. Izrazil je prepričanje, da bo pod vtisom navezanih stikov prišlo čim prej do bolgarsko - jugoslovenskega komiteja v Sofiji, kakor tudi do jugoslovensko - bolgarskega komiteja v Beogradu.

Trošarina na vino

Od Vinarskega društva za dravsko banovino smo prejeli dopis, iz katerega posnemamo naslednje: Vinarskemu društvu za dravsko banovino v Mariboru je bilo sporočeno, da se v finančnem ministrstvu pripravlja predlog za spremembo in dopolnitev zakona o trošarini, po katerem bi se vino obremenilo na račun državne in banovinske trošarine s 100 Din po hl, a vinski mošt z 80 Din po hl, in da se bo istočasno popisalo vse vino, ki se nahaja pri producentih.

Če bi postal ta predlog zakon, bi to našega vinogradnika popolnoma upropastilo. Komaj si je nekaj opomogel pod sedaj veljavnim zakonom o trošarini; če drugo ne, se je vsaj rešil starih zalog vina, čeprav po zelo nizkih cenah. Vsekakor smemo trditi, da je sedanji zakon o trošarini za vinogradnika koristen, nikakor pa ni res, da bi bil za vinogradnika in državo škodljiv, kar trdijo gotovi krogi.

Po novem zakonskem predlogu bi bil vinski producent odgovoren za trošarino za skupno količino pridelanega vina, odbivši le 10% na račun vrenja in 6% na račun izhlapevanja in če vinogradnik ne bi mogel opravičiti redne prodaje vina, na katero je trošarina plačana, naj bi ga kaznovali po čl. 34. zakona o taksah.

Naš vinogradnik nima denarja, da bi mogel on za plačilo trošarine jamčiti, posebno pa za vino, o katerem ne ve, če ga bo sploh kdaj mogel prodati. On nima danes niti toliko denarja, da bi mogel plačati zemljarino in redne obdelovalne stroške, zato je že nad polovico vinogradov pomanjkljivo obdelanih. V skrajni sili bi skušal odprodati ne glede na trošarinske predpise in bi s tem grešil zoper trošarinski zakon. Sigurno je, da bi bil edini efekt takega zakona večne preiskave, obsodbe in globe, s čimer bi tak zakon deloval negativno tudi glede morale.

Če bi po nesreči postal ta predlog zakon, kar absolutno ne moremo verjeti, bi bile za radi plačila trošarine eksekucije in kršitve vseh mogočih zakonov na dnevnem redu, kar bi imelo za posledico povečanje administrativnega in kontrolnega aparata, ki bi za svoje vzdrževanje zahteval mnogo več denarnih žrtev, kakor bi znašal z nameravanim zakonom morebiti dosežen večji finančni efekt. Končni efekt zakona bi bil torej negativen, vinogradnik pa bi prišel v še večjo gospodarsko depresijo. To pa ne more biti v intencijah ne države, ne našega narodnega gospodarstva. Sedanji trošarinski sistem je dober, ohranimo ga i nadalje; pač pa se naj posveti večja pozornost pobijanju zlorab, katerih tudi mi ne odobravamo.

O zakonskem predlogu senatorja dr. Josipa Šiloviča, ki bi prav tako ogrožal obstoj našega vinogradništva, ako bi postal po nesreči zakon, se žal tudi ne moremo drugače izjaviti, kakor odklonilno.

Ponovno poudarjamo, da je sedanji trošarinski sistem dober, edino kar bi se v njem moralo spremeniti, so pavšalne takse, ki bi se naj v večjih mestih reorganizirale. Skala naj bi se razmaknila tako, da bi v najnižji kategoriji točilec plačal namesto 10.000 Din, le 2500 Din. Za točilce, ki potočijo vagonske množine vina, pa se zadevna taksa prav lahko in upravičeno zviša. Reorganizacija trošarinskega zakona v tem smislu bi omogočila obstoj tudi manjšim gostilnam po mestih. Brezdvomno bi se na ta način državni dohodki znatno povečali.

Glavni odbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru je na svoji seji 1. septembra t. l. obširno bavil z zadevo trošarine na vino in je podvzel vse potrebne korake na merodajnih mestih, da pripomore upravičenim težnjam vinogradnikov do zmage. Pooblastil in naprosil je tudi predsednika Vinarskega društva narodnega poslanca g. L. Petovarja, da budno zasleduje potek in razvoj priprav za spremembo zakona o trošarini na vino ter z vso odločnostjo varuje interese našega vinogradnika, ki bi mu bil z nameravanim zakonom zadan smrtni udarec.

Ugodni razvoj zaposlenosti v avgustu

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je pravkar sestavil statistiko o gibanju zavarovanega članstva za avgust, iz katere je razvidno, da je bilo v tem mesecu povprečno **zavarovanih 78.999 delavcev in delavk** nasproti 78.432 v juliju, 78.566 v juniju, 77.536 v maju in 74.170 v aprilu. **Od julija na avgust se je letos povprečno članstvo še dvignilo za 567, dočim je lani v tem mesecu nazadovalo za 512 članov** (od 81.020 na 80.508). Tako je v juliju padel primanjkljaj članstva nasproti istemu mesecu pret. leta na 1509 članov; ta razlika je bila v prejšnjih mesecih znatno večja, kakor je razvidno iz naslednje primerjave:

	število članov	razlika nasproti 1932
februar 1933	68.601	— 6149
junij „	78.566	— 4077
julij „	78.432	— 2588
avgust „	78.999	— 1509

V avgustu smo dosegli tudi najvišje letošnje stanje članstva, ki se je od najnižjega stanja v februarju povečalo za 10.398, dočim je lani znašal v isti dobi sezonski prirastek le 5758 članov.

Podrobne številke nam nadalje kažejo, da je še vedno gibanje zavarovanih delavk ugodnejše. V avgustu je bilo 1091 delavk več zavarovanih nego lani, dočim je bil pri delavcih zabeležen primanjkljaj od 2600 članov. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala pri moških 26.41 Din, to je 1.13 Din manj nego lani, pri ženskih članih pa 18.33 Din ali 0.16 Din več nego lani. Kakor glede zaposlenosti delavk, tako je menda tudi glede mezde pripisati ugodnejše gibanje pri ženskem članstvu dobri konjunkturi v tekstilni industriji.

Skupna dnevna zavarovana mezda je v avgustu znašala 1.859.000 Din, to je za 103.800 Din manj nego lani in za 785.100 Din manj nego pred dvema letoma.

Hmelj

+ **Žalec, 7. septembra.** Na hmeljskem trgu vlada mirno razpoloženje. Kljub povpraševanju od strani kupcev so producenti ostali rezervirani in je bilo sklenjenih le malo kupčij po nespremenjenih cenah od 80—85 Din za kg. Hmeljarji po večini zahtevajo višje cene in računajo spričo visokih cen na tujih tržiščih v kratkem z ugodnejšimi cenami. Ker je pričakovati, da bodo vezani dinarji kmalu po prejšnjih pogojih na razpolago, upajo nemški trgovci, da dobe v prihodnjih dneh nova naročila. V dolini izven Žalca se dogajajo primeri, da kupci docela neosnovano in proti veljavnim uzancam odklanjajo sprejem blaga, kar pa je očividno največkrat v zvezi s sedanjo mirno tendenco. Število v dolini navzočih tujih hmeljskih trgovcev je ostalo nespremenjeno. Iz Žatca poročajo, da je bilo včeraj v tem okolišu živahno povpraševanje pri cenah od 2400 do 2500 Kč za 50 kg.

Gospodarske vesti

= **Kakšna je obrestna mera na Švedskem.** Nedavno je švedska Narodna banka znižala svoj diskont od 3½ na 3%. Zaradi velike likvidnosti denarnega trga, zaradi katere morajo denarni zavodi držati okrog 300 milijonov švedskih kron brezobrestno naloženo pri Narodni banki, so se sedaj denarni zavodi odločili znižati obresti. Banke in hranilnice plačujejo sedaj na vezane vloge 2.5% (prej 3%), na vloge, odpovedljive 14dnevno 1% (prej 1.5), na takoj razpoložljive vloge pa 0.5%. Tudi obresti na posojila so banke in hranilnice znižale in znašajo sedaj za kratkoročna trimesečna posojila 3.5 do 4.5%.

= **Tudi v Nürnbergu se cene dvigajo.** Kakor smo že poročali, so bile ob koncu pret. tedna v Nürnbergu prodane prve bale letošnjega hmelja (prej so bili zabeleženi posamezni sklepi le na deželi). Prodan je bil tettnanški hmelj po 312 mark za 50 kg (110 Din za kg). Kupčija pa se je prav začela šele po hitlerjevskem kongresu. Dovoz je ta dan znašal 25 bal, ki so bile takoj prodane. Tettnanški hmelj je bil prodan po 325 mark (115 Din za kg), hallertauski pa po 280 do 300 mark (92 — 106 Din za kg).

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 500 komadov litoželeznih kabelskih muf, kretniškega materiala in 1000 kg ploščatega železa; strojni oddelek pa do 18. t. m. ponudbe glede dobave materiala za ločitev električnega omrežja. Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg kristalne sode, 2000 kg strojnega olja, 1000 kg cilinderskega olja, 300 plošč pocinkane pločevine in 10.000 kg črne železne pločevine.

Borze

7. septembra.

Na ljubljanski borzi sta devizi Newyork in London danes nekoliko popustili. Tečaji ostalih deviz pa so ostali brez sprememb. Avstrijski šiling notira v privatnem kliringu 8.75 — 8.85 (v Zagrebu 8.89 zaklj., v Beogradu 8.55 zaklj.). Grški boni so bili v Zagrebu prodani po 38.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda malo popuščala. Za kaso se je trgovala po 242 (v Beogradu po 243.50 in 243). Promet je bil samo še v 7% investicijskem posojilu po 52.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1365.14—1375.94, Bruselj 800.24 do 804.18, Curih 1108.35—1113.85, London 181.58—183.18, Newyork, ček 3958.27 do 3986.53, Pariz 224.71—225.83. Praga 169.90 do 170.76, Trst 301.79—304.19 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.85.

Zagreb. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1365.14 — 1375.94, Bruselj 800.24 do 804.18, London 180.42—192.02, Milan 301.79 do 304.19, Newyork kabel 3963.60—3969.86, ček 3941.60 — 3969.86, Pariz 224.71—225.83.

Curih. Pariz 20.2775, London 16.32, Newyork 358.50, Bruselj 72.175, Milan 27.28, Madrid 43.25, Amsterdam 208.575, Berlin 123.35, Dunaj 57.75, Stockholm 84.25, Oslo 82.10, Kobenhavn 73, Praga 15.34, Varšava 57.85, Bukarešta 3.08

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) **Beograd** 11.57, London 28.71, Milan 47.78, Newyork 626.61, Pariz 35.54, Praga 25.33, Curih 175.27, 100 S v zlatu 128 S papir.

Efekti

Ljubljana. Vojna škoda 242 — 244, 7% investicijsko 50 — 52, 8% Blair 35.50 — 96.50, 7% Blair 33.50 — 34.50, 7% Drž. hipotekarna banka 49 den., 4% agrarne 27 — 29, 6% begluške 36.50 — 38.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 243 — 243.50, za oktober 242 — 245, za december 244 — 246, 7% investicijsko 50 do 52, 4% agrarne 27 — 29, 7% Blair 33.50 do 34, 8% Blair 35.50 — 36, 6% begluške 36.50 den.; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 227 — 230; industrijske vrednote: Šečerana Osijek 130 — 145, Trbovlje 100 — 125, Isis 40 bl.

Beograd. Vojna škoda 243.50, 243 zaklj., za december 246, 247, 246.50 zaklj., 7% investicijsko 52 — 53, 6% begluške 37.80, 37.30 zaklj., 8% Blair 36.25 zaklj., 7% Blair 53.50 — 55.50, Narodna banka 3600 — 3700, Priv. agrarna banka 230 — 232.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.50, **Državne železnice** 15.30, Trboveljska 12.52, Alpine-Montan. 11.25.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago, 7. septembra.** Začetni tečaji: **Pšenica:** za september 84.625, za december 88.50, za maj 92.75; **koruza:** za septembber 47.50, za december 53, za maj 59; **rž:** za december 73.50, za maj 79.375.

+ **Winnipeg, 7. september.** Začetni tečaji: **Pšenica:** za oktober 70.375, za december 72.125, za marec 77.

+ **Ljubljanska borza** (7. t. m.) Tendenca za žito mirna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi): nova baška, 79/80 kg 167.50 — 170; nova sremska, 78/79 kg 155 — 157.50; **koruza** (po mlevski tarifi): baška promptna 105 — 107.50, za sept. 112.50 — 115; **moka:** baška, »0« iz nove pšenice 275 — 280; banatska 310 do 315.

+ **Novosadska blagovna borza** (7. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 94 vagonov. **Pšenica** (78 kg): baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebanateka, baška ladja Dunav 105 — 107.50; baška, okolica Sombor 102.50 — 105; gornjebaška, baška potiska in baška ladja Tisa 107.50 — 110; sremska in slavonska 100 — 102.50; južnobanatska 97.50 — 100. **Koruza:** baška 62 do 64; sremska 63—65; slavonska, baška Sava ali Begej 65 — 67; baška, ladja Tisa ali Dunav 66 — 68. **Oves:** baški, sremski, slavonski 55 — 57.50. — **Ječmen:** baški, sremski, poml. 66/67 kg 62.50—65. **Moka:** baška, banateka »0g« in »0gg« 207.50—227.50; »2« 187.50 — 207.50; »5« 167.50 — 187.50; »6« 137.50 — 157.50; »7« 95 — 105; »8« 50 do 52.50; banatska, sremska »0g« in »0gg« 197.50 — 212.50; »2« 177.50 — 192.50; »5« 157.50 — 177.50; »6« 127.50 — 142.50; »7« 90 — 100; »8« 50 — 52.50. **Otrobi:** baški, sremski 42.50 — 45; banatski 40 — 42.50. **Fižol:** baški, sremski 92.50 — 97.50.

Velik obisk velesejma

Znižana vstopnina je tudi včeraj privabila na velesejem precejšnje množice ljudi, zlasti okoličanov. Posebno živahno je bilo na velesejmu popoldne, ko so si v spremstvu tukajšnjih trgovcev, industrijcev in obrtnikov ogledali prireditev tudi bolgarski gospodarstveniki, ki so predvčerajšnjim dospeli v Ljubljano.

Opaža se, da je zlasti med podeželskim prebivalstvom največje zanimanje za veterinarsko razstavo, ki jo je včeraj posetilo 3000 ljudi. Za današnji praznik je pričakovati pravi naval na velesejem, ker se bo pobirala, kakor smo že poročali, **znižana 5 dinarska vstopnina.**

Čeprav sedanja jesenska prireditev ni izrazit velesejem, so se vendar razvile tudi lepe kupčije. Zlasti naši pohištveni mizarji so z dosedanjim uspehom zadovoljni. Prodali so razstavljeno pohištvo po enkrat, dvakrat in celo trikrat. Zato pričakujejo, da bodo zlasti na praznik in v nedeljo dobili še nova naročila. Prodaje so bile zabeležene tudi v sezonskih predmetih, v pečeh in sodih, deloma pa tudi v vozovih. Živahna je tudi prodaja gospodinjskih in praktičnih predmetov.

V paviljonu »M«, kjer je razstava slovenskih cerkva, je imel vse zadnje dni zanimiva predavanja znani umetniški zgodovinar msgr. Steska. Predavatelj je tolmačil lepoto naših cerkva in notranje arhitekture. G. Steska bo imel zadnja predavanja v soboto in ponedeljek, vsakokrat ob 4. popoldne.

Vinska razstava v paviljonu »G«.

V veselem kotičku paviljona »G« se kaj rad ustavi sleherni obiskovalec ljubljanske jesenske razstave, ker si lahko že z enim dinarjem priveže s kozarčkom dobrega dolenjca ali štajerca dušo. V številnih buteljkah so zastopana najodličnejša vina iz raznih krajev dravske banovine: renski in laški rizling, muškatni silvanec, burgundec, moslavec, traminec, murski biser, šipon izbor, dolenjska črnina, gamay, najizbranejši cvički in drugo. V trebušastih buteljkah se košati na odličnih mestih penina. Katere vrste prednjačijo, je skoro težko reči in ljubitelji cvička se drže le tega. Drugi zopet ne morejo prehvaliti renskega rizlinga, dišečega traminca, muškatnega silvanca, burgundca, gamaya in saj človek skoro ne pozna vseh imen odlične kapljice. V cenikih, ki so vsakemu obiskovalcu brezplačno na razpolago, so označeni vsi razstavljalci, vse vrste vina in cene za kozarček posamezne vrste, ki se toči po 1, 2 in 3 Din. Ker je sedanji jesenski čas za poskušnjo starih žlahtnih vin najprimernejši, smo uverjeni, da tudi v prihodnjih dneh ne bo manikalo prijateljev dobre kapljice in tudi ne kupcev.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Sličice z velesejma

Velesejem, naša velika gospodarska institucija, prav nič ne izgublja na svoji privlačnosti, čeprav je sedanji po vrsti že s precej visoko številko. Kljub navidezni enakosti s prejšnjimi pa najde obiskovalec vedno in vedno znova polno novosti in zanimivosti, ki delajo sejem za sejmom privlačnejši. Uprava pa tudi skrbi, da obiskovalcem ustreže v vseh pogledih, tako glede različnosti in poučnosti razstavljenega blaga, kakor glede zabave, razvedrila in telesnih dobrot. Poleg tega pa najde obiskovalec velesejma mnogo sličic, nekatere prav žanrske, ki jih ustvarja slučaj, dober glas prodajalca, učinkovita reklama ali slično.

Včeraj dopoldne je bila gneča poleg paviljona Rogaške Slatine. Zastopnik češkoslovaške tovarne za gasilne aparate »Fokostop« je kazal, kako je mogoče s temi priročnimi aparati v hipu pogasiti ogenj. V ta namen so zložili kup lesa in oblanja ter vse skupaj polili z bencinom. En sam strel iz aparata je veliki ogenj takoj udušil.

Dopoldne je bilo na sejmu spet več okoliških šol. Otroci so se za razstavljene predmete tako živahno zanimali, da so se posebno učiteljice na moč trudile držati drobiž skupaj. »Jaz sem jih polovico izgubila«, se je oglasila ena. Nu, tako ogromen pa sejmski prostor vendar ni, da jih ne bi bilo mogoče najti.

Okrog konstrukterja jadralnega letala je vedno živahno. Posebno mladina se zanima za ta sport, kar gre nedvomno na račun našega novega letalskega prometa. Kadar mladi tehnik spušča v zrak mali modelček, ga otroci kar oblegajo. Marsikdo od njih si bo doma poskušal napraviti tak modelček. Pravi. To je najlepša zabava mladine.

Skavti imajo svoj svet na veseličnem prostoru. Mnogo lepega so razstavili. Kakor v pravem taboru so postavljeni šotori, tipi, opremljena kuhinja, vse, prav vse je tu, tudi taborniški ogenj s »sedeži« okrog njega.

Pisati o artistih in komedijantih v varieteju, je pa prav odveč. Vsak posetnik si je že ogledal to družbo žonglerjev, akrobatov, ekvilibristov, pravo navspričo glasbo in pevcev. Pred njihovim odrom je vsako popoldne in večer občudovanja in smeha na preteg. So pa tudi v resnici vsi popolni umetniki v svoji stroki, kakršnih doslej na velesejmu še nismo videli.

Razpoloženje na velesejmu dviga ugodno vreme, ki privablja na razstavišče obiskovalce od blizu in daleč, da je v paviljonih in zunaj živahno vrvenje, ki je dober znak pojemajoče gospodarske krize.

Učiteljica išče, zbira in šteje svoje varovanke

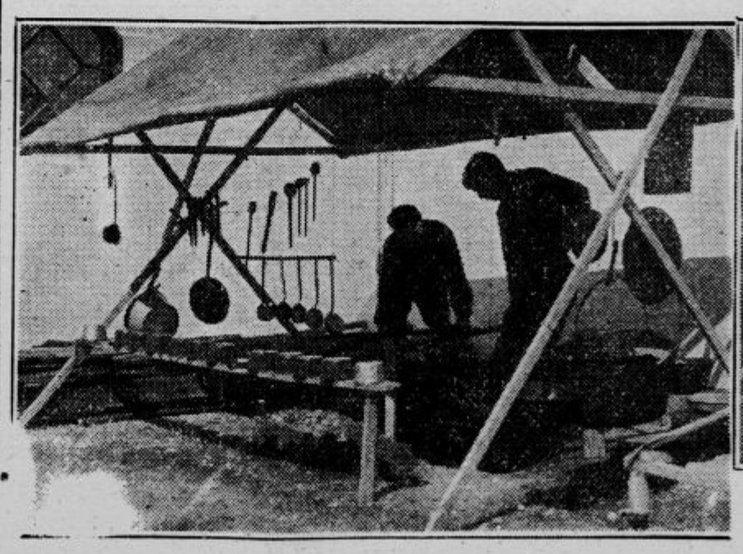

Na levi: Blagor skavtom, ki si kuhajo v velikih loncih?
Na desni: Žongler varietéja zabava stotine gledalcev

SOKOL

„Grob neznanega vojaka" na sokolskem odru v Šiški

Sokolsko društvo Ljubljana - Šiška se mrzlično pripravlja na obletnico otvoritve Sokolskega doma. Prireditve bodo danes in jutri. S temi sokolskimi slavnostmi pa proslavi Sokol Šiška tudi 10-letnico rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra.

Drevi ob 20. bo telovadni nastop, na katerem nastopijo s posebnimi točkami vsi oddelki. Sprored je dobro in posrečeno izbran ter bo občinstvo zadivil ta nastop.

Jutri pa bo v sokolski dvorani prosvetni večer, posvečen proslavi rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Pri tej priliki se uprizori ena najlepših dram povojne literature, Raynalov »Grob neznanega vojaka«. Dramatik v tej drami na fin, psihološki in dramatičen način prikazuje v krasnih dialogih vso notranjo grozoto vojne. Vojna ni parada, ni romantika, pač pa najvišja bolečina in težka, skoro neverjetna tragedije tisočev in tisočev, ki so prelili kri za svojo domovino. Zato je »Grob neznanega vojaka« predvsem obtožba in obsodba vojne.

Skupno s to proslavo pa otvorimo sokolski gledališki oder, na katerem se bodo v zimskem času uprizarjala dela domačih in tujih avtorjev. Da bo ta slavnost čim dostojnejša in lepša, bosta v tej drami gostovala naša ožja rojaka, bivša člana tukajšnjega povojnega dramatičnega odseka. To sta šefrežiser Kovič Jože in Kovič Pavle, sedaj oba člana drame narodnega gledališča v Mariboru. Poleg njiju gostuje še prva igralka mariborske drame gdč. Kraljeva. Uprizoritev drame v tej zasedbi in v režiji šefrežiserja J. Koviča bo dogodek za nas. Obeta se nam lep umetniški večer, na katerem bomo uživali in gledali krasno dramo in dovršeno igro. —br

Radio

Petek, 8. septembra.

LJUBLJANA 9: Versko predavanje. — 9.30: Potovanje po Evropi in turistični promet. — 10: Prenos cerkvene slavbe. — 11: Prenos otvoritve Vajeniškega doma v Ljubljani. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15.30: Slovenska glasba radio - orkestra. — 16.30: Prenos tekme harmonikarjev z velesejma. — 20: Prenos opere »Prodana nevesta« iz Bratislave. — 22.30: Čas, poročila.

Sobota, 9. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 19: Radio - orkester. — 20: Pregled zunanjepolitičnih dogodkov. — 20.30: Pevski koncert g. Pavla Grbe. — 21.15: Čas in poročila. — 21.30: Prenos z velesejma. — 22.30: Plošče.

BEOGRAD 16.45: Orkester. — 19: Narodne pesmi. — 20: Klavirski koncert. — 20.30: Arije. — 21.10: Slušna igra. — 23: Plesna glasba na ploščah. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20.30: Orkestralen koncert. — 22.40: Lahka godba. — PRAGA 19.10: Vojaška godba. — 20.25: Mešan program iz Bratislave. — 22.15: Koncert iz Brna. — BRNO 19.10: Program iz Prage. — 22.15: Orkestralen koncert. — VARŠAVA 18.35: Pesmi s klavirjem. — 20: Večer lahke glasbe. — 21.30: Poljska glasba. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 12: Orkester. — 18.35: Citre. — 19.25: Arije in pesmi. — 21.15: Operetni večer. — 22.40: Koncert na ploščah. — BERLIN 20.05: Mešan program.

Sport

Današnji kolesarski spored

Ob 14.30 na igrišču Hermesa

ASK Primorje je organiziral prav zanimive kolesarske dirke, ki bodo popoldne ob pol 15. na igrišču ŽSK Hermesa v Šiški.

V najostrejši konkurenci se bodo borili za prva mesta reprezentanti ljubljanskih klubov z Beograjčani, Mariborčani ter predstavniki izredno močnih klubov iz ljubljanske okolice. Podčrtati moramo, da postavi samo Klub slovenskih kolesarjev iz Celja ekipo 5 svojih najboljših dirkačev. Rekordni poizkus na 200 in na 500 m bo najprivlačnejša točka, ki naj pokaže, da so naši kolesarji zmožni vzdržati tudi proti najboljšim zagrebškim dirkačem.

Dirka parov po vzorcu šestdnevnih dirk za pokal mestne občine ljubljanske nam bo predstavila najostrejše konkurente ter je veliko vprašanje, če letos ne bo romal ljubljanski pokal izven Ljubljane. Tudi stafetna dirka bo novost za Ljubljano, saj teh dirk zadnje dve leti nismo videli ter bo krasno darilo podžigalo vse dirkače, da si ga pribore za svoj klub.

Na prireditvi bo tudi loterija s prvim dobitkom — moško ali žensko kolo — ter stane srečka le 2 Din. Pri prireditvi sodeluje tudi društvo »Soča«, ki bo bogato založilo vse paviljone ter apelira na občinstvo, da sega po vseh dobrinah in tako pripomore k večjemu prebitku, ki je namenjen trboveljskim brezposelnim.

Pridite torej na igrišče Hermesa!

Lahkoatletsko prvenstvo klubov LHP

Ob 15. na sokolskem telovadišču v Tivoliju

Popoldne ob 15. bo startalo na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola za naslov najboljšega atletskega kluba Slovenije rekordno število atletinj, članic ljubljanskih klubov Ilirije in Atene. Po številu prijavljenih atletinj bo menda to največja ženska lahkoatletska prireditev, kar se jih je kdaj vršilo v Ljubljani. Kakor smo že včeraj poročali, je prijavljenih za posamezne discipline tudi preko 30 tekmovalk.

Pričakovati je izredno napete borbe, zlasti v tekih na 60 in 100 m med Omanovo, Kavčičevo, Pustiškovo in Šantlovo, dalje v metu diska med Tratnikovo, Jerinovo in Kavčičevo, v skokih pa med Tratnikovo, Pustiškovo in Kavčičevo. Z mnogo upanja se pričakuje nov državni rekord na 800 m, katerega namerava postaviti Slaparjeva (Ilirija).

Tekmovanje se prične točno ob 15. Občinstvo se naproša, da ostane na zunanji strani tekališča, da ne moti tekmovanja, ki se bo moralo zaradi velikega števila tekmovalk naglo razvijati. Prireditev je brez vstopnina

Železničar (Zagr.) : Hermes

Kakor smo že včeraj javili, bo gostoval to nedeljo v Ljubljani zagrebški Železničar. To pot bo njegov nasprotnik domači Hermes.

Zagrebška nogometna moštva vzbujajo pri nas dovolj zanimanja in upati je, da se bo i tokrat to ponovilo. V ostalem je to razumljivo, saj so tekme z Zagrebčani najbolj zanimive.

Nedeljski gost je močan nasprotnik. Že dolgo vrsto let se drži v I. zagrebškem razredu. Letos ga je za prvo mesto po sreči prehitela zagrebška Viktorija. Tudi v Ljubljani je gostoval Železničar že večkrat in je vedno zapustil najugodnejši vtis. Moštvo je hitro, telesno razvito in tehnično dovolj podkovano.

Hermes se bo moral potruditi, in sicer zelo, če bo hotel doseči v nedeljo uspeh. V ostalem je to Hermesova priprava za bodoče tekme v podsavezni ligi.

Tekma se bo odigrala na igrišču Hermesa ob vsakem vremenu s pričetkom ob 16.30. Ob 15. predtekma.

Službene objave LHP

(Seja u. o. dne 6. septembra 1933.)

Navzoči: dr. Bradač, Jelenčeva, Kušar, Svetličeva, Karba, Junčeva, Baltesar, Jurman, Sturz. Odsotna (opravičeno) dr. Adlešičeva. — Na znanje se vzamejo prijave Atene za prvenstveno tekmo Ilirija : Atena in Korotana za prvenstveno tekmo Gorenje : Korotan. Zaradi odločitve JHS, da bodo dne 10. in 17. septembra tekme za drž. prven. Concordija : Ilirija, se preložijo prvenstvene tekme Ilirija : Atena, in Gorenje : Ilirija na kasnejši termin. Gorenje se poziva, da prijavi tekmo pravočasno, sicer mu bo zabranjen nastop. Za tekmo Gorenje : Korotan dne 10. t. m. na Jesenicah se delegira s. s. Žitnik. Za službujoča odbornika pri mitingu v Ljubljani se določata mesto dr. Bradača in prof. Jelenčeve podpredsed. Sturz in tehn. ref. za atletiko Karba. Naknadne prijave Atene za miting 8. septembra se odklonijo. Maraton se obvešča, da u. o. ne more ugoditi njegovi prošnji za oprostitev prijavnine, ker je prireditelj podsavez, Maraton sam pa lahko krije stroške z mitingom z vstopnino, ki pripade njemu. Dalje se poziva Maraton, da pošlje nemudoma prijave podsavezu, in sicer poimenske, kakor določajo to propozicije za ta miting. Miting za prven. LHP v Ljubljani bo definitivno na sokolskem telovadišču v Tivoliju; v Mariboru se dovoli deljen miting dne 7. in 8. septembra in na dveh prostorih. Tajnik I.

Službeno iz LNP (iz seje p. o. 6. septembra). Popravlja se verifikacija igralcev Bertoncelj Josip, Bertoncelj Stanko, Repotočnik Avgust, Lipovšek Ferdinand, Zemljič Ivan, Makovec Rudi, Logar Peter (za Primorje), Habiht Ignac, Janežič Anton, Gorenc Ivan, Marjetič Anton, Usnik Jože, Košmerl Milko (za Svobodo, Vič), Brum Viktor, Zupančič Boris, Bogme Simon, Trifunović Božidar (za Ilirijo) tako, da imajo pravo nastopa dne 11. avgusta 1933 za vse tekme. — Tajnik II.

V nekaj vrstah. Drevi odpotuje enajstorica Primorja na drž. prvenstveno tekmo v Novi Sad, kjer jo čaka v nedeljo drugo srečanje s tamošnjo Vojvodino. Kakor znano je Vojvodina v Ljubljani izgubila z 0 : 5; dvomimo, da bi mogli črno-beli ponoviti ta izid, toda prav bi jim prišle dve točke. Žoga pa je okrogla; na tujih tleh še bolj kot doma... — Prijateljsko nočno tekmo med BSK in Jugoslavijo je prvi z 2 : 1 (1 : 1) odločil zase. — V nedeljo igra naša drž. reprezentanca v Varšavi s Poljsko. Postava, o kateri smo svoječasno poročali, se je deloma spremenila; namesto Kragića bo igral Vujadinović, namesto Gayerja in Glaserja pa najbrže Gjokič (Jug.) in Čulić (Hajduk). — Poljaki so trd oreh in tudi smolo imamo ž njimi!

Službeno iz odbora ZDS pri LNP. Delegirajo se za tekme 10. t. m. v Ljubljani, igrišče Hermesa ob 15. (predtekma) g. Dolinar, ob 16.30 Hermes : Železničar (Zagreb) g. Lukežič, v Novem mestu Elan : Korotan (Kranj) g. inž. Medic, v Kranju Korotan (Kranj) : Vojaški SK Planinec g. Potušek; dne 8. t. m. v Domžalah: SK Domžale : Reka g. Martelanc, v Kranju Korotan : Svoboda Vič g. Repič.

SK Ilirija (Hazenska in lahkoatletska sekcija). Vse tekmovalke, ki startajo na današnjem mitingu, morajo biti z opremo točno ob 14.30 v zimskem kopališču. Vhod ob progi. Na telovadišču morajo biti vse ob 14.50 pripravljene za start.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Zaradi današnje tekme z juniorji Reke ima biti druga juniorska garnitura ob 8.30 na igrišču. Ob 9.30 pa Hvastja, Ulaga, Brvar, Boncelj II., Strnad, Vahen I., Sovinc, Kolarič, Svetic III., Pupo, Race, Vahen II., Petrič. Igramo z juniorji Ilirije. — **(Kolesarska sekcija).** Ponovno opozarjamo vse dirkače, da morajo biti na dirkališču ŽSK Hermesa že ob 14. Razdelitev daril bo takoj po dirkah na igrišču.

Tekma v Novem mestu. Na Loki se bo odigrala v nedeljo 10. t. m. popoldne prijateljska nogometna tekma med Korotanom iz Kranja in domačim Elanom. Domači bodo nastopili z onim moštvom, ki je tako uspešno nastopalo v prvenstvenih tekmah, da vsaj delno popravi poraz, ki ga je doživelo nedavno v Kranju, ko je nastopilo oslabljeno.

SK Trbovlje igra v nedeljo 10. t. m. ob 16. prijateljsko tekmo z vojaškim teamom »Planinac« 2. planinskega bataljona v Ljubljani. Renomirana enajstorica bo s svojo lepo igro gotovo privabila sportno občinstvo na igrišče SK Trbovlje.

Brzoturnir priredi SK Hrastnik v nedeljo 10. t. m. s pričetkom ob 14. za pokal, ki ga je darovala tovarna stekla v Hrastniku. Sodelujejo klubi: Sava, Zagorje, Rudar in Hrastnik. Na to prireditev opozarjamo sportno publiko, da jo poseti, ker bo gotovo zanimiva. Kljub ogromnim stroškom so cene nezvišane.

Dve kolesarski dirki pri Celju. Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil v nedeljo 10. t. m. prvo dirko za klubovo prvenstvo na progi Celje—Konjice—Celje. Start bo ob 14. pred trgovino g. Gamsa na Mariborski cesti, cilj istotam okrog 15.40. Druga dirka za klubovo prvenstvo bo v nedeljo 17. t. m. na progi Celje—Trojane—Celje. Start bo ob 14. na Ljubljanski cesti ob Glaziji, cilj istotam okrog 16.20.

Izjava

Podpisani izjavljam odločno, da gospoda Delpina Hermana, upravitelja ekspoziture OUZD v Ptuju, nisem nikoli smatral za nenacionalnega ali v kakršnemkoli oziru politično nezanesljivega, ter obžalujem, da sem se o njem izrazil tako, da se je mogla moja izjava razumeti v takem smislu. Zahvaljujem se mu, da odstopa od zasebne tožbe.

Ptuj, dne 6. septembra 1933.

Blažek Anton,
član ravnateljstva OUZD.

Obiskovalci velesejma

oglejte si razstavo pohištva, lepo moderno in praktično izdelano sobo, jedilnico iz orehove korenine v paviljonu E

že znane ugledne domače tvrdke

J. R. VEHAR

splošno mizarstvo 10076

LJUBLJANA Gradaška ul. 12

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Negovanje las

Ako imate mnogo prhljaja, začno lasje izpadati, a to zamorete preprečiti z uporabo vode iz kopriv. To staro in preizkušeno domače sredstvo odpravi prhljaj že po prvi uporabi in zaustavi nadaljnje izpadanje las. Zaradi svojih prirodnih snovi krepi lase, da postanejo zopet bujni in zdravi. Steklenica Din 30.—.

ČISTOST LAS.

Temne lase umijte vsaj enkrat na teden z Floria šamponom, svetle lase pa samo s specijalnim Floria Blond šamponom. Zavojček Floria šampona Din 3.—, zavojček Floria Blond-shampoo Din 5.—.

ZAHTEVAJTE POVSOD!

Glavna prodaja: Nobilior parfumerija, Zagreb, Ilica 34. Jelačićev trg 15.

ČISTOČA JE POL ŽIVLJENJA!

Poslužite se kemične čistilnice, pralnice in svetlolikalnice.

Obleke! Perilo! Ovratniki!

Sprejemališče: Tyrševa (Dunajska) štev. 36.

Obratovališče in sprejemališče: Cesta na Loko št. 20.

Se priporoča
8871 ŠAVS STANE.

Kavarniška oprema

jako dobro ohranjena, skoro nova, se takoj proda. Eventuelno se odda kavarna na jako prometnem mestu v Ljubljani.

VILA

v večjem mestu na Gorenjskem se proda. Ponudbe na oglas, odd. »Jutra« pod »Kavarna«. 10065

»Adler« pisalni stroji 8749

potni in pisarniški — najnovejši modeli

Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: Maria Kreil, Zagreb, Nikolićeva 12.

Zahtevajte ponudbe! Iščemo krajevne zastopnike!

»ELITE« in »EVA« štedilniki

so nenadkrilijivi v pogledu ŠTEDLJIVOSTI, TRAJNOSTI IN LEPOTE

Proizvod:

„ZEPHIR" tvornica peči d. d. Subotica

PRODAJALNICE:

V Ljubljani: Venčeslav Breznik
Franc Golob
Jos. Zalta & Co.
Bogdan Žilič

V Celju: D. Rakusch

V Mariboru: Carl Lotz 8810

Razstavljeni na ljubljanskem velesejmu

Brez nagrad,

posredovalnin, mešetarin, napitnin in dragih likofov posreduje »Jutrov« mali oglasnik nakup in prodajo najraznovrstnejših predmetov in posestev.

OBISKOVALCI VELESEJMA

se opozarjajo na krasno razstavo pohištva, spalnica in jedilnica iz orehovega lesa v najmodernejši izdelavi od domače tvrdke

JOSIP ANLOVIC, ŠKOFLJICA

Oglejte si razstavo v paviljonu F št. 107—117. 10075

Pristne kranjske klobase

dobite vedno na malo in debelo pri tvrdki

I. ROZMAN

izdelovalnica in razpošiljalnica

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 83
Telefon 27-66 10078

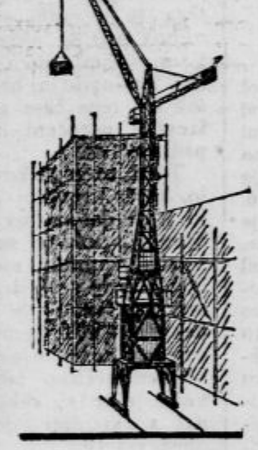

Projektira gratis in **gradi** vile in stanovanjske hiše vseh velikosti poceni

V plačilo sprejema tudi hranilne knjižice.

GRADBENO PODJETJE 10082

Inž. FRAN DEDEK

LJUBLJANA, ŽIBERTOVA ULICA 7

OBISKOVALCI VELESEJMA

oglejte si razstavo pohištva v paviljonu E št. 6—10

Rok Berlič

tovarna pohištva 10074

ZAPUŽE — ŠT. VID nad LJUBLJANO

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4.

OBISKOVALCI VELESEJMA

oglejte si krasno razstavo v paviljonu F moderno izdelanega pohištva, spalnic iz orehove korenine od domače tvrdke

Cimerman Avgust

strojno mizarstvo DEV. MARIJA V POLJU, pri postaji

Prevzame se delo po lastnih in drugih načrtih — Solidna in točna postrežba.

Ne pošiljajte svojega denarja v tujino, temveč obdržite si ga doma in kupite

popolnoma dovršene PIANINE

od Din 11.000.— dalje izključno le pri znani, stari domači tvrdki

R. WARBINEK

tvornici klavirjev v Ljubljani, Gregorčičeva 5.

Prodaja na obroke kakor tudi proti bančnim knjižicam. Dolgoletna garancija. Oglejte si instrumente na »Sejmu« paviljon E 2—4. Kljub temu, da je cena nizka, je kvaliteta prvovrstna. 10052

OTVORITVENO NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim v soboto, dne 9. septembra podružnico

gostilno „pri Delavski pekarni"

v MARIBORU, Tržaška cesta 38

Skrbel bom za najboljšo kapljico, razna mrzla in topla jedila, morske ribe ter vsako soboto in nedeljo na ražnju pečenega odojka, pečene in ocvrte piščance po najnižjih cenah. Na razpolago tudi klubske sobe!

Priporoča se

10080 **JOSIP POVODNIK, gostilničar.**

RAZPIS!

SMUČARSKI KLUB LJUBLJANA razpisuje

oddajo zakupa smučarskega doma na Pokljuki.

V poštev prihajajo le resni interesenti, ki zamorejo dokazati strokovno usposobljenost ter so zmožni kavcije.

Obenem s ponudbo je predložiti načrt organizacije tujskega prometa za Pokljuko.

Pismene ponudbe z navedbo višine kavcije je predložiti do 20. septembra na naslov:

SMUČARSKI KLUB LJUBLJANA, Franjo Kopriva, Ljubljana, Aleksandrova 14. 10070

DROGERIJA

Inž. Franc Röthel

v KOČEVJU, Glavni trg

najvljudneje naznanja svojo otvoritev. Na zalogi bo vedno v drogerijo spadajoče blago in predmeti, tako vse kozmetične potrebščine, parfumi, Eau de cologne in higienski predmeti najboljših znamk.

ZALOGA FOTOMATERIJALA

Cenj. občinstvu se najtopleje priporoča

10065a **inž. Fran Röthel.**

INSERIRAJTE V »JUTRU«

Telefon 2059

PREMOG suha drva

POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 5

Jabolka in hruške

že na zalogi pri

GOSPODARSKI ZVEZI 10069

Vkuhavajte

sadje in sočivje v

WECKOVIH KOZARCIH

kupite jih pri

JOS. JAGODIČ
Celje 20 8424

„FOTOTEHNIKA"

Prešernova ulica štev. 9

je najcenejša strokovna fototrgovina in delavnica. Filmi vseh znamk 23—26° Din 18—20. Kopija Din 1.-. Plošče, papirji. Pokrajinske razglednice. Po pošti obratno. 10068

Pošteno mučilo

me kurje je oko. Da, saj cela vrsta jih je blo.

Z BURGITOM

rešil sem se te nadloge, po dolgem, zopet imam zdrave noge. Kupite le BURGIT. Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po Din 4.-, 7.-, večji za podplate Din 5.- in 9.-. Kjer se ne dobi razpošilja: Glavno zastopstvo BURGITA Novo mesto. 10067

Obiskovalci velesejma

se opozarjajo, da si ogledajo dve krasni spalnici in dve jedilnici v paviljonu E št. 75—76 in tudi nizke cene. To krasno delo je razstavila domača že priznana tvrdka

EGIDIJ in KAREL ERJAVEC, BROD

(poleg tacenskega mostu), pošta Št. Vid nad Ljubljano. 10077

Sport

Današnji kolesarski spored

Ob 14.30 na igrišču Hermesa

ASK Primorje je organiziral prav zanimive kolesarske dirke, ki bodo popoldne ob pol 15. na igrišču ŽSK Hermesa v Šiški.

V najostrejši konkurenci se bodo borili za prva mesta reprezentanti ljubljanskih klubov z Beograjčani, Mariborčani ter predstavniki izredno močnih klubov iz ljubljanske okolice. Podčrtati moramo, da postavi samo Klub slovenskih kolesarjev iz Celja ekipo 5 svojih najboljših dirkačev. Rekordni poizkus na 200 in na 500 m bo najprivlačnejša točka, ki naj pokaže, da so naši kolesarji zmožni vzdržati tudi proti najboljšim zagrebškim dirkačem.

Dirka parov po vzorcu šestdnevnih dirk za pokal mestne občine ljubljanske nam bo predstavila najostrejše konkurente ter je veliko vprašanje, če letos ne bo romal ljubljanski pokal izven Ljubljane. Tudi stafetna dirka bo novost za Ljubljano, saj teh dirk zadnje dve leti nismo videli ter bo krasno darilo podžigalo vse dirkače, da si ga pribore za svoj klub.

Na prireditvi bo tudi loterija s prvim dobitkom — moško ali žensko kolo — ter stane srečka le 2 Din. Pri prireditvi sodeluje tudi društvo »Soča«, ki bo bogato založilo vse paviljone ter apelira na občinstvo, da sega po vseh dobrinah in tako pripomore k večjemu prebitku, ki je namenjen trboveljskim brezposelnim.

Pridite torej na igrišče Hermesa!

Lahkoatletsko prvenstvo klubov LHP

Ob 15. na sokolskem telovadišču v Tivoliju

Popoldne ob 15. bo startalo na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola za naslov najboljšega atletskega kluba Slovenije rekordno število atletinj, članic ljubljanskih klubov Ilirije in Atene. Po številu prijavljenih atletinj bo menda to največja ženska lahkoatletska prireditev, kar se jih je kdaj vršilo v Ljubljani. Kakor smo že včeraj poročali, je prijavljenih za posamezne discipline tudi preko 30 tekmovalk.

Pričakovati je izredno napete borbe, zlasti v tekih na 60 in 100 m med Omanovo, Kavčičevo, Pustiškovo in Šantlovo, dalje v metu diska med Tratnikovo, Jerinovo in Kavčičevo, v skokih pa med Tratnikovo, Pustiškovo in Kavčičevo. Z mnogo upanja se pričakuje nov državni rekord na 800 m, katerega namerava postaviti Slaparjeva (Ilirija).

Tekmovanje se prične točno ob 15. Občinstvo se naproša, da ostane na zunanji strani tekališča, da ne moti tekmovanja, ki se bo moralo zaradi velikega števila tekmovalk naglo razvijati. Prireditev je brez vstopnina

Železničar (Zagr.) : Hermes

Kakor smo že včeraj javili, bo gostoval to nedeljo v Ljubljani zagrebški Železničar. To pot bo njegov nasprotnik domači Hermes.

Zagrebška nogometna moštva vzbujajo pri nas dovolj zanimanja in upati je, da se bo i tokrat to ponovilo. V ostalem je to razumljivo, saj so tekme z Zagrebčani najbolj zanimive.

Nedeljski gost je močan nasprotnik. Že dolgo vrsto let se drži v I. zagrebškem razredu. Letos ga je za prvo mesto po sreči prehitela zagrebška Viktorija. Tudi v Ljubljani je gostoval Železničar že večkrat in je vedno zapustil najugodnejši vtis. Moštvo je hitro, telesno razvito in tehnično dovolj podkovano.

Hermes se bo moral potruditi, in sicer zelo, če bo hotel doseči v nedeljo uspeh. V ostalem je to Hermesova priprava za bodoče tekme v podsavezni ligi.

Tekma se bo odigrala na igrišču Hermesa ob vsakem vremenu s pričetkom ob 16.30. Ob 15. predtekma.

Službene objave LHP

(Seja u. o. dne 6. septembra 1933.)

Navzoči: dr. Bradač, Jelenčeva, Kušar, Svetličeva, Karba, Junčeva, Baltesar, Jurman, Sturz. Odsotna (opravičeno) dr. Adlešičeva. — Na znanje se vzamejo prijave Atene za prvenstveno tekmo Ilirija : Atena in Korotana za prvenstveno tekmo Gorenjc : Korotan. Zaradi odločitve JHS, da bodo dne 10. in 17. septembra tekme za drž. prven. Concordija : Ilirija, se preložijo prvenstvene tekme Ilirija : Atena, in Gorenjc : Ilirija na kasnejši termin. Gorenjc se poziva, da prijavi tekmo pravočasno, sicer mu bo zabranjen nastop. Za tekmo Gorenjc : Korotan dne 10. t. m. na Jesenicah se delegira s. s. Žitnik. Za službujoča odbornika pri mitingu v Ljubljani se določata mesto dr. Bradača in prof. Jelenčeve podpredsed. Sturz in tehn. ref. za atletiko Karba. Naknadne prijave Atene za miting 8. septembra se odklonijo. Maraton se obvešča, da u. o. ne more ugoditi njegovi prošnji za oprostitev prijavnine, ker je prireditelj podsavez, Maraton sam pa lahko krije stroške z mitingom z vstopnino, ki pripade njemu. Dalje se poziva Maraton, da pošlje nemudoma prijave podsavezu, in sicer poimenske, kakor določajo to propozicije za ta miting. Miting za prven. LHP v Ljubljani bo definitivno na sokolskem telovadišču v Tivoliju; v Mariboru se dovoli deljen miting dne 7. in 8. septembra in na dveh prostorih. Tajnik I.

Službeno iz LNP (iz seje p. o. 6. septembra). Popravlja se verifikacija igralcev Bertoncelj Josip, Bertoncelj Stanko, Repotočnik Avgust, Lipovšek Ferdinand, Zemljič Ivan, Makovec Rudi, Logar Peter (za Primorje), Habiht Ignac, Janežič Anton, Gorenc Ivan, Marjetič Anton, Usnik Jože, Košmerl Milko (za Svobodo, Vič), Brum Viktor, Zupančič Boris, Bogme Simon, Trifunović Božidar (za Ilirijo) tako, da imajo pravo nastopa dne 11. avgusta 1933 za vse tekme. — Tajnik II.

V nekaj vrstah. Drevi odpotuje enajstorica Primorja na drž. prvenstveno tekmo v Novi Sad, kjer jo čaka v nedeljo drugo srečanje s tamošnjo Vojvodino. Kakor znano je Vojvodina v Ljubljani izgubila z 0 : 5; dvomimo, da bi mogli črno-beli ponoviti ta izid, toda prav bi jim prišle dve točke. Žoga pa je okrogla; na tujih tleh še bolj kot doma... — Prijateljsko nočno tekmo med BSK in Jugoslavijo je prvi z 2 : 1 (1 : 1) odločil zase. — V nedeljo igra naša drž. reprezentanca v Varšavi s Poljsko. Postava, o kateri smo svoječasno poročali, se je deloma spremenila; namesto Kragića bo igral Vujadinović, namesto Gayerja in Glaserja pa najbrže Gjokič (Jug.) in Čulić (Hajduk). — Poljaki so trd oreh in tudi smolo imamo ž njimi!

Službeno iz odbora ZDS pri LNP. Delegirajo se za tekme 10. t. m. v Ljubljani, igrišče Hermesa ob 15. (predtekma) g. Dolinar, ob 16.30 Hermes : Železničar (Zagreb) g. Lukežič, v Novem mestu Elan : Korotan (Kranj) g. inž. Medic, v Kranju Korotan (Kranj) : Vojaški SK Planinec g. Potušek; dne 8. t. m. v Domžalah: SK Domžale : Reka g. Martelanc, v Kranju Korotan : Svoboda Vič g. Repič.

SK Ilirija (Hazenska in lahkoatletska sekcija). Vse tekmovalke, ki startajo na današnjem mitingu, morajo biti z opremo točno ob 14.30 v zimskem kopališču. Vhod ob progi. Na telovadišču morajo biti vse ob 14.50 pripravljene za start.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Zaradi današnje tekme z juniorji Reke ima biti druga juniorska garnitura ob 8.30 na igrišču. Ob 9.30 pa Hvastja, Ulaga, Brvar, Boncelj II., Strnad, Vahen I., Sovinc, Kolarič, Svetic III., Pupo, Race, Vahen II., Petrič. Igramo z juniorji Ilirije. — **(Kolesarska sekcija).** Ponovno opozarjamo vse dirkače, da morajo biti na dirkališču ŽSK Hermesa že ob 14. Razdelitev daril bo takoj po dirkah na igrišču.

Tekma v Novem mestu. Na Loki se bo odigrala v nedeljo 10. t. m. popoldne prijateljska nogometna tekma med Korotanom iz Kranja in domačim Elanom. Domači bodo nastopili z onim moštvom, ki je tako uspešno nastopalo v prvenstvenih tekmah, da vsaj delno popravi poraz, ki ga je doživelo nedavno v Kranju, ko je nastopilo oslabljeno.

SK Trbovlje igra v nedeljo 10. t. m. ob 16. prijateljsko tekmo z vojaškim teamom »Planinac« 2. planinskega bataljona v Ljubljani. Renomirana enajstorica bo s svojo lepo igro gotovo privabila sportno občinstvo na igrišče SK Trbovlje.

Brzoturnir priredi SK Hrastnik v nedeljo 10. t. m. s pričetkom ob 14. za pokal, ki ga je darovala tovarna stekla v Hrastniku. Sodelujejo klubi: Sava, Zagorje, Rudar in Hrastnik. Na to prireditev opozarjamo sportno publiko, da jo poseti, ker bo gotovo zanimiva. Kljub ogromnim stroškom so cene nezvišane.

Dve kolesarski dirki pri Celju. Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil v nedeljo 10. t. m. prvo dirko za klubovo prvenstvo na progi Celje—Konjice—Celje. Start bo ob 14. pred trgovino g. Gamsa na Mariborski cesti, cilj istotam okrog 15.40. Druga dirka za klubovo prvenstvo bo v nedeljo 17. t. m. na progi Celje—Trojane—Celje. Start bo ob 14. na Ljubljanski cesti ob Glaziji, cilj istotam okrog 16.20.

Izjava

Podpisani izjavljam odločno, da gospoda Delpina Hermana. upravitelja ekspoziture OUZD v Ptuju, nisem nikoli smatral za nenacionalnega ali v kakršnemkoli oziru politično nezanesljivega, ter obžalujem, da sem se o njem izrazil tako, da se je mogla moja izjava razumeti v takem smislu. Zahvaljujem se mu, da odstopa od zasebne tožbe.

Ptuj, dne 6. septembra 1933.

Blažek Anton,
član ravnateljstva OUZD.

Obiskovalci velesejma

oglejte si razstavo pohištva, lepo moderno in praktično izdelano sobo, jedilnico iz orehove korenine v paviljonu E

že znane ugledne domače tvrdke

J. R. VEHAR

splošno mizarstvo 10076

LJUBLJANA Gradaška ul. 12

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Negovanje las

Ako imate mnogo prhljaja, začno lasje izpadati, a to zamorete preprečiti z uporabo vode iz kopriv. To staro in preizkušeno domače sredstvo odpravi prhljaj že po prvi uporabi in zaustavi nadaljnje izpadanje las. Zaradi svojih prirodnih snovi krepi lase, da postanejo zopet bujni in zdravi. Steklenica Din 30.—.

ČISTOST LAS.

Temne lase umijte vsaj enkrat na teden z **Floria šamponom,** svetle lase pa samo s specijalnim **Floria Blond šamponom.** Zavojček Floria šampona Din 3.—, zavojček Floria Blond-shampoo Din 5.—.

ZAHTEVAJTE POVSOD!

Glavna prodaja: **Nobilior parfumerija, Zagreb, Ilica 34. Jelačićev trg 15.**

ČISTOČA JE POL ŽIVLJENJA!

Poslužite se kemične čistilnice, pralnice in svetlolikalnice.

Obleke! Perilo! Ovratniki!

Sprejemališče: **Tyrševa (Dunajska) štev. 36.**

Obratovališče in sprejemališče: **Cesta na Loko št. 20.**

Se priporoča
8871 ŠAVS STANE.

Kavarniška oprema

jako dobro ohranjena, skoro nova, se takoj proda. Eventuelno se odda kavarna na jako prometnem mestu v Ljubljani.

VILA

v večjem mestu na Gorenjskem se proda. Ponudbe na oglas, odd. »Jutra« pod »Kavarna«. 10065

»Adler« pisalni stroji 8749

potni in pisarniški — najnovejši modeli

Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: **Maria Kreil,** Zagreb, Nikolićeva 12.

Zahtevajte ponudbe! Iščemo krajevne zastopnike!

»ELITE« in »EVA« štedilniki

so nenadkriljivi v pogledu ŠTEDLJIVOSTI, TRAJNOSTI IN LEPOTE

Proizvod:

„ZEPHIR" tvornica peči d. d. Subotica

PRODAJALNICE:

V Ljubljani: Venčeslav Breznik
Franc Golob
Jos. Zalta & Co.
Bogdan Žilič

V Celju: D. Rakusch

V Mariboru: Carl Lotz 8810

Razstavljeni na ljubljanskem velesejmu

Brez nagrad,

posredovalnin, mešetarin, napitnin in dragih likofov posreduje »Jutrov« mali oglasnik nakup in prodajo najraznovrstnejših predmetov in posestev.

OBISKOVALCI VELESEJMA

se opozarjajo na krasno razstavo pohištva, spalnica in jedilnica iz orehovega lesa v najmodernejši izdelavi od domače tvrdke

JOSIP ANLOVIC, ŠKOFLJICA

Oglejte si razstavo v paviljonu F št. 107—117. 10075

Pristne kranjske klobase

dobite vedno na malo in debelo pri tvrdki

I. ROZMAN

izdelovalnica in razpošiljalnica

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 83
Telefon 27-66 10078

OBISKOVALCI VELESEJMA

oglejte si razstavo pohištva v paviljonu E št. 6—10

Rok Berlič

tovarna pohištva 10074

ZAPUŽE — ŠT. VID nad LJUBLJANO

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4.

OBISKOVALCI VELESEJMA

oglejte si krasno razstavo v paviljonu F moderno izdelanega pohištva, spalnic iz orehove korenine od domače tvrdke

Cimerman Avgust

strojno mizarstvo DEV. MARIJA V POLJU, pri postaji

Prevzame se delo po lastnih in drugih načrtih — Solidna in točna postrežba.

Ne pošiljajte svojega denarja v tujino, temveč obdržite si ga doma in kupite

popolnoma dovršene PIANINE

od Din 11.000.— dalje izključno le pri znani, stari domači tvrdki

R. WARBINEK

tvornici klavirjev v Ljubljani, Gregorčičeva 5.

Prodaja na obroke kakor tudi proti bančnim knjižicam. Dolgoletna garancija. Oglejte si instrumente na »Sejmu« paviljon E 2—4. Kljub temu, da je cena nizka, je kvaliteta prvovrstna. 10052

OTVORITVENO NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim v soboto, dne 9. septembra podružnico

gostilno „pri Delavski pekarni'

v MARIBORU, Tržaška cesta 38

Skrbel bom za najboljšo kapljico, razna mrzla in topla jedila, morske ribe ter vsako soboto in nedeljo na ražnju pečenega odojka, pečene in ocvrte piščance po najnižjih cenah. Na razpolago tudi klubske sobe!

Priporoča se

10080 **JOSIP POVODNIK, gostilničar.**

Obiskovalci velesejma

se opozarjajo, da si ogledajo dve krasni spalnici in dve jedilnici v paviljonu E št. 75—76 in tudi nizke cene. To krasno delo je razstavila domača že priznana tvrdka

EGIDIJ in KAREL ERJAVEC, BROD

(poleg tacenskega mostu), pošta Št. Vid nad Ljubljano. 10077

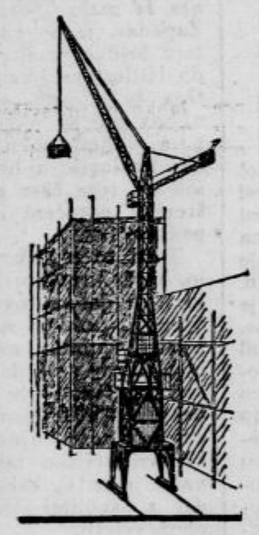

Projektira gratis in **gradi** vile in stanovanjske hiše vseh velikosti poceni

V plačilo sprejema tudi hranilne knjižice.

GRADBENO PODJETJE 10082

Inž. FRAN DEDEK

LJUBLJANA, ŽIBERTOVA ULICA 7

RAZPIS!

SMUČARSKI KLUB LJUBLJANA razpisuje

oddajo zakupa smučarskega doma na Pokljuki.

V poštev prihajajo le resni interesenti, ki zamorejo dokazati strokovno usposobljenost ter so zmožni kavcije.

Obenem s ponudbo je predložiti načrt organizacije tujskega prometa za Pokljuko.

Pismene ponudbe z navedbo višine kavcije je predložiti do 20. septembra na naslov:

SMUČARSKI KLUB LJUBLJANA, Franjo Kopriva, Ljubljana, Aleksandrova 14. 10070

Jabolka in hruške

že na zalogi pri

GOSPODARSKI ZVEZI 10069

Telefon 2059

PREMOG suha drva

POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 5

Vkuhavajte

sadje in sočivje v WECKOVIH KOZARCIH

kupite jih pri

JOS. JAGODIČ
Celje 20 8424

„FOTOTEHNIKA"

Prešernova ulica štev. 9

je najcenejša strokovna fototrgovina in delavnica. Filmi vseh znamk 23—26° Din 18—20. Kopija Din 1.-. Plošče, papirji. Pokrajinske razglednice. Po pošti obratno. 10068

Pošteno mučilo

me kurje je oko. Da, saj cela vrsta jih je bilo.

Z BURGITOM

rešil sem se te nadloge, po dolgem, zopet imam zdrave noge. Kupite le BURGIT. Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po Din 4.-, 7.-, večji za podplate Din 5.- in 9.-. Kjer se ne dobi razpošilja: Glavno zastopstvo BURGITA Novo mesto. 10067

DROGERIJA

Inž. Franc Röthel

v KOČEVJU, Glavni trg

najvljudneje naznanja svojo otvoritev. Na zalogi bo vedno v drogerijo spadajoče blago in predmeti, tako vse kozmetične potrebščine, parfumi, Eau de cologne in higienski predmeti najboljših znamk.

ZALOGA FOTOMATERIJALA

Cenj. občinstvu se najtopleje priporoča

10065a **inž. Fran Röthel.**

Iz življenja in sveta

Človek in opica

Znanstveno dokazano krvno sorodstvo

Človek nikakor ne izvira od opice in znanstveni darwinizem tega ni nikoli trdil, kakor mu očitajo njegovi nasprotniki. Po darwinistični teoriji imata le človek in opica svojega skupnega prednika in v tem oziru sta si sorodna: to je jedro tega nauka, ki ga ni mogla zrušiti nobena nasprotna teorija, ki je ostalo nespremenjeno, dočim se je marsikatera stranska podrobnost Darwinovih misli izkazala za nepravilno, in ki ga znanost tudi vedno znova dokaže s kakšnim odkritjem.

Sprva so iskali dokazov za sorodnost med človekom in opico v vnanjih znakih in v anatomičnih sličnostih okostja ter ostalega telesa. Pokazalo se je tudi, da postajajo te sličnosti tem večje, čim starejše telesne ostanke človeka jemljemo za primerjavo.

Potem pa se je temu dokazovanju pridružil kmalu nov dokaz, ki sega še veliko globlje. Začeli so primerjati človeški zarodek z zarodki raznih opičjih vrst in se je izkazalo, da je ta sličnost še veliko večja nego med odraslim človekom in odraslo opico. V nekih razvojnih stadijih niti specialist ne more razlikovati opičjega zarodka od človeškega.

Pred kratkim pa se je pridružil še tretji dokaz, ki je po možnosti še odločilnejši nego vsi navedeni. Profesorja Uhlenhut in Friedental sta namreč preiskala opičjo in človeško kri in sta ugotovila, da je med zadnjo in vsaj med krvjo višjih opičjih vrst (gibonov, šimpanzov, goril in orangov) takšna kemična sličnost, kakršne ne najdemo v primeri s krvjo nižjih opičjih vrst in tem manj seveda drugih živali. Ta sorodnost gre tako daleč, da najdemo pri teh opicah celo tiste osnovne krvne skupine, ki so tako značilne za človeški rod. Izmed 56 preiskanih šimpanzov jih je 51 n. pr. pripadalo človeški krvni skupini A in 5 skupini O. Gorile so pripadali vsi skupini A, orangutani pa so se delili v skupino A, B in AB.

Največja angleška vladarica

400-letnica rojstva kraljice Elizabete

Včeraj je minulo 400 let, odkar se je rodila kraljica Elizabeta, ki jo imenujejo zgodovinarji največjo vladarico angleške države.

Elizabeta je bila hči kralja Henrika VIII. in Ane Boleyn ter je preživela nelepo mladost. Ves čas je ležal na nji njeni materi očitani zakonolom. Bila je tako rekoč brez staršev ,napol izvržena, v večne zarote zapletena ženska.

Kljub temu pa n izašla na kriva pota. Sama si je določila življenjsko nalogo in

Kraljica Elizabeta

izobrazbo. S 25 letom je stopila na prestol in ko je bila oklicana za vladarico, so vsi uprli oči vanjo z vprašanjem, ali pomeni njeno vladanje začetek boljše dobe na Angleškem. Kajti ob njenem vstoličenju je bila država malo manj kakor kup razvalin. Anglijo je pestila lakota, opustošila jo je kuga. Državne blagajne so bile prazne, kreditov ni bilo dobiti nikjer, denar je bil popolnoma razvrednoten. Strahotno gospodarstvo je bilo pripravilo deželo v tako obupen položaj, da so davki dosegali 40 odstotkov vseh ljudskih dohodkov. Angleška vlada je zaman prosila v inozemstvu posojilo proti 14-odstotnimi obrestmi. Tržišča na kontinentu so bila zaprta za angleško žito in volno, ladje so trohnele v pristaniščih, brezposelnost je bila nepopisna in lačne tolpe so plenile po deželi.

Elizabeta je takoj energično posegla v te razmere. Najprej je uredila finance, čeprav so jo zaradi prislovične skromnosti dolžili skopuštva. Njeni energični roki gre hvala, da so se kreditne razmere v dveh letih korenito spremenile. Pri tem ji niso nemalo pomagali angleški gusarji, ki so po vseh morjih plenili zlato španskim zakladnim ladjam. Ko je spravila finance v red, se je osamosvojila, da ni bila od nikogar več odvisna. Takoj nato se je lotila verske sprave ter osnovala anglikansko cerkev.

Takšna ženska seveda ni bila brez snubcev, toda Elizabeta jih je odbijala po vrsti, ker se ni hotela vezati na nobeno stran. Ko je smrt potrkala na njena vrata, je našla Elizabetino vladavino v najboljšem stanju. Anglija si je ustvarila že največjo trgovino in najboljši kredit na svetu. Angleški denar je imel veljavo kakor noben drug denar na svetu. Davki so bili najnižji, kar jih pomni povestnica. Tujci so občudovali angleške državljane ter so jih zavidali za njih kraljico. Anglija je bila pomorska sila prve vrste, njeni sinovi so zavojevali domovini ogromno kolonialno posest. A tudi umetnost in znanost sta prišli na svoj račun, zato ni čudno, da sta se našla največja angleška vladarica in največji dramatik sveta ter si podala roki v enem največjih dramskih umotvorov.

Kralj Boris v Parizu

Bolgarski kralj Boris (na desni) zapušča v spremstvu min. predsednika Daladiera vojno ministrstvo

Dva dneva v stratosferi

Če bo vreme ugodno, bo startal ruski balon v stratosfero že te dni in bo ostal v zraku 48 ur. Balon se bo dvignil na moskovskem letališču v navzočnosti šefa generalnega štaba Kipina. »Stratostat«, kakor je ime balonu, je dvakrat tolik, kakor Piccardov balon ter ima tudi več znanstvenih instrumentov kakor prvi. Na dan starta bo moskovsko letališče popolnoma zaprto, da ne bo občinstvo s svojo navzočnostjo motilo vzleta. Startu bodo smeli prisostvovati samo zastopniki tiska.

NEKAJ ZA VSE

Mleko po žlicah nasiti veliko prej, nego če ga pijemo iz kozarca.

Kot kalorijo ali toplotno enoto označujemo tisto množino toplote, ki segreje liter vode za eno stopinjo Celzija.

Vsaka stanica je kepica žive beljakovine.

Zmaga brez nasprotnikov!

Oswald Spengler ne priznava „tretjega carstva"

Oswald Spengler, pisec znamenitega, danes že malo pozabljenega dela »Propad Zapada«, je povedal v tej knjigi marsikatero bridko resnico na račun strank, ki so do Hitlerjeve zmage vladale v Nemčiji. Iz tega so narodni socialisti sklepali, da je njihov pristaš in ves čas sc pričakovali, da bo s svojim novim delom ustvaril tisto veliko apologijo njihove zmage, ki so jo skušali od tega časa zaman postaviti na svet številni naročeni in nenaročeni pisuni in prilizuni.

Toda to pričakovanje se jim ni izolnilo, kajti v prvem delu svoje nove knjige, ki ji je dal naslov »Leta odločitve,« se je Spengler pokazal za prav tako vnetega pobijalca narodno socialističnih tez in uspehov, kakor vseh drugih sodobnih političnih tez. V Nemčiji bi knjiga, ki bi naravnost napadala hitlerizem, seveda ne ugledala belega dne in nje avtor bi romal takoj v koncentracijsko taborišče — tem zanimivejše je tedaj, kako je sloviti mož obračunal s svojimi dosedanjimi nacističnimi oboževatelji.

Predvsem jih je zadel do živega s tem, da niti z besedico ne omenja imena »Hitler« in »narodni socializem«. V uvodu govori pač o »narodnem prevratu«, ki se je izvršil z veliko duševno disciplino, toda takoj je pristavil, da »si morajo sodelovatelji biti na jasnem o tem: da ni bila to nobena zmaga, kajti nasprotniki so manjkali«. — »Moj strah za Nemčijo ni postal nič manjši,« nadaljuje. »Zmaga v marcu je bila prelahka, da bi mogla zmagovalcem odpreti oči o obsegu nevarnosti, njenih izvorih in njenem trajanju.« Nemčija se tedaj še zmerom ni rešila pogube, ki ji preti kakor vsemu Zapadu.

To je seveda grenak »unek hitlerjevskemu gibanju, ki fantazira o tem, da je s svojo politično zmago odrešil ne samo Nemčijo, temveč ves svet. A še bolj grenke so kroglice, ki jih Spengler še drugače v svojem delu daje okušati kljukastemu križu. N. pr. »Beli svet obvladujejo pretežno bedaki — če mu sploh vladajo, o čemer pa lahko dvomimo!« Ir nobene besede o tem, da bi Nemčija v tem oziru delala kakšno izjemo... Mož spada vsekako v koncentracijsko taborišče.

No, tako daleč režim za sedaj še noče iti, tolaži se s tem, da je bila ta knjiga zaključena pač že pred 30. jan. Ampak tudi v tem primeru bi ne smeli biti v njej takšni stavki, kakršen je naslednji — če bi Spengler v resnici simpatiziral z narodnim socializmom: »Rasa, ki jo imaš v sebi, ne rasa, h kateri pripadaš. Prvo je etos, drugo — zoologija!« Vsa plemenska politika, ki jo uganja nacistični sistem, naj bi bila samo — »zoologija«?

Razumljivo je, da takšne knjige hitlerjevski tisk ne more priporočati in da so jo n. pr. v glavnem glasilu »Völkischer Beobachter« odpravili z opazko: »Spengler je samo politizirajoč filozof zgodovine, in sicer iz zaničevanja do ljudi.« Za tretje carstvo je postal tedaj negativen element. Še malo in kmalu bo okusil vse sladkosti, ki jih njegovi bivši oboževalci prožijo svojim političnim nasprotnikom...

Psihološki naj sledi tudi fizična mobilizacija

»To ni več strankarska zadeva — to je popolna militarizacija!« pravijo Francozi. (Slika kaže pravcato vojaško parado hitlerjevskih čet, ki jih nadzoruje njihov »Führer«)

PRAVKAR JE IZŠLA NOVA ŠTEVILKA ilustrirane tedenske revije „ŽIVLJENJE IN SVET"

z naslednjo vsebino:

Naslovna slika: W. Weibl: »NEENAK PAR«
Priv. doc. dr. B. Škerlj: POMEN DVOJČKOV ZA ANTROPOLOGIJO
Inž. A. Zupančič: IZKORIŠČANJE MORSKE ENERGIJE V ANGLIJI
»ULTRASONORNI« VALOVI
OLDOWAY, DOMOVINA AFRIŠKEGA PRAČLOVEKA (s slikami)
ŽIVALSKI POLETI PREKO OCEANA
ROBERT INGERSOLL (Ob stoletnici njegovega rojstva)
SLOVENSKA IMENA
PREŠERNOVA PESEM MED SRBSKIMI KMETI
KROŽEČI ZRAČNI TOKOVI
SVETLOČUTKOST ČLOVEŠKE KOŽE
LAHKE KOVINE IN STROJNA TEHNIKA
AMERIŠKA KOLONIJA OB SREDOZEMSKEM MORJU (s sliko)
MONTMARTRE, ZADNJE ZAVETIŠČE SKITALSTVA (s sliko)
NEKAJ ZA VSE
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
Karlo Kocjančič: ZAPISKI BORISA MOLANA (Roman)
Dr. R. H. Francé: SKRIVNOST ŽIVLJENJA (s sliko)
»RESNICE«, KI NISO RESNICE (s sliko)
RDEČI IN BELI NADPRITISK
Davorin Ravljen: MORNAR STANKO
Frank Buck: DOŽIVLJAJI V DŽUNGLI
ČLOVEK IN DOM (Pospravljanje stanovanja in nega opreme)
ZA MISLEČE GLAVE
ŠAH
HOLANDSKI PREGOVORI
NAVAL V VELEMESTA
ANEKDOTE
HUMOR (Adamson)

Zvezek vsebuje poleg tega še dosti zanimivega drobiža in lepih slik.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflјeva ul. 5.

Angleški prestolonaslednik se bo oženil

Dosti jih je na svetu in največ menda v angleškem imperiju, ki so že davno opustili vsako nado glede ženitve Waleškega princa. Čeprav bi zahteval položaj prestolonaslednika, da bi pravočasno ukrenil ta za dinastijo važen korak, doslej še ni storil tega. Večkrat so se sicer pojavile vesti, da bo Waleški princ dal slovo samstvu. Čim so se pojavile, pa so jih preklicali na najbolj avtoritativnem mestu — iz pisarne angleškega dvora.

Tako se je svet polagoma užival v domnevo, da bo Waleški princ ostal brez žene in da bo prestolonasledstvo prešlo na otroka njegovega brata, Yorškega vojvode. Ta brat je oženjen in ima tudi potomstvo. Toda zgodilo se je, da se je rodila vojvodinji Yorški namestu pričakovanega sina hči, in to je baje podrlo vse nade angleškega prestolonaslednika.

Zdaj prihajajo iz okolice buckinghamske palače v Londonu docela nasprotne vesti. Waleški princ je baje obljubil svojemu očetu, kralju Juriju V., da se bo oženil. Dal je tako pravijo, svojemu očetu častno besedo in oče ga vsak dan spominja te obljube. Poroka bo menda še letos. A kdo bo srečna nevesta bodočega angleškega kralja? To je danes še tajna, ki jo skušajo vsi odkriti, ki pa jo bo na koncu odkril samo Waleški princ.

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da so neznani vlomilci vlomili v vilo filmske dive Lilijane Harwey, potem ko so postrežnico omamili s kloformom;

da je španska vlada izdala spominske znamke s sliko španske narodne junakinje Marijane Pinedo, ki so jo bili pred 100 leti ustrelili zaradi njenega odločnega republikanskega mišljenja;

da je francoski konstruktor Blériot, znani pionir zračnega prometa, zapri svojo tvornico za aeroplane, ker nima več naročil od francoske vlade;

da je priljubljeni alpinist dr. Julius Kugy dovršil tretjo knjigo svojih »Julijskih Alp« v slikah. Publikacija bo kmalu na knjižnem trgu;

da je zgradil lotiški letalec Cuknus letalo, s katerim poleti okolu sveta. Aeroplan je napravljen iz starega železa in je doslej pokazal izredno odpornost in stabilnost;

da se je v Budimpešti primeril čuden slučaj, o katerem govori vse mesto. Pavla Pahlova in Ringelszova sta bili sestri-dvojčici. Rodili in omožili sta se ob istem času. Te dni je Pahlova zaradi protina sklenila izvršiti samomor in je svojo namero izdala sestri. Ko je ta slišala, da si sestra namerava vzeti življenje, jo je pregovorila, da je z njo skočila v vodnjak, kjer sta obe utonili. (Pravkar izišla številka ilustrovane revije »Življenje in svet« priobčuje velezanimiv članek priv. doc. dr. B. Škerlja o »Pomenu dvojčkov za antropologijo«.)

Violetta se je vdala v usodo

Nove preiskave v zadevi mlade zastrupljevalke

Pariz, 5. septembra.

Preiskovalni sodnik je zaslišal ponovno Jeana Dabina, ki mu je Violette Nozières med vsemi svojimi častilci dajala največjo prednost. Zasliševanje ni prineslo nič novega na dan, kvečjemu je potrdilo domnevo, da mladi dijak ni pisec apokrifnega pisma s podpisom »dr. Derona«, ki je Nozièresovi dal dovoljenje, da sme svojim staršem servirati strupeni napoj.

Jean Dabin je bil v dnevih zločina pri svojem stricu izven Pariza in zato tudi ne more prihajati v poštev kot neposreden pomagač pri zločinu, ki ga policijska oblast še vedno išče. Zdi se pa, da takšnega pomagača ni bilo in tudi oblasti nimajo dosti upanja, da bi ga mogle najti.

Novo eventualno sled v tem oziru je dalo anonimno pismo, ki opozarja preiskovalnega sodnika na neznanega mladega farmacevta, s katerim je bila Nozières v zadnjem času večkrat v družbi. Sumijo, da bi utegnil biti morda ta farmacevt pisec apokrifnega pisma »dr. Derona« in ga zato iščejo, dasi ne dado na anonimna sporočila nič. Preiskovalni sodnik prejema vsak dan cele kupe takšnih anonimnih sporočil, ki prinašajo polno dvomljivega gradiva proti mladi zastrupljevalki ali tudi v nje prilog.

Nekaj senzacije je zbudilo pismo, s katerim je Dabinov prijatelj Nilly Legrand, ki velja kot precej važna priča, sporočil preiskovalnemu sodniku, da izvrši samomor. Ko so pa preiskali, kaj je na tem resnice, so ugotovili, da Legrand sploh ni pisal tega pisma in da sedi mirno doma. S takšnimi čudnimi goljufijami si krajšajo običajni brezimniki svoj dolgčas.

Violette Nozières se je med tem pomirila in ne joče več neprestano. Izrazila je ponovno željo, da bi ji poslali duhovnika, ki bi se mu spovedala. Zanimivo je, da je skupina mater mladih moških, ki so občevali z Violetto, intervenirala, da bi jim zdravnik preiskal sinove. Boje se, da bi ne bili po njej okuženi.

Jean Dabin

Zdravniška preiskava razkosanega trupla

V Pragi so primerjali dele ženskega trupla, ki so ga našli v dveh kovčegih na bratislavskem in košiškem kolodvoru. Komisija je dognala, da se najdbi med seboj natančno izpopolnjujeta.

Zdravniki so izjavili, da je bila umorjena ženska stara komaj 21 let. Merila je v višino 1.52 m ter je bila po životu, posebno pa po obrazu pegasta. Glava najdenega trupla kaže 2 cm globoko rano. Zločinec je ločil glavo od telesa z dvema urezoma. Kolena so bila takisto narezana, da je morilec lažje stlačil noge v kovčeg. Zdi se, da je zločinec zabodel svojo žrtev z nožem v levo stran prsi šele po umoru. Telo pa ne kaže nobenih znakov, po katerih bi se dalo presoditi, da je bila ženska zadavljena.

ANEKDOTA

Tristanu Bernardu so pri neki anketi zastavili vprašanje, če se mu zdi moda iz l. 1900 smešna. Bernard je odgovoril z zgodbico: »Pred petdesetimi leti je nosil igralec Hyacinte v Palais Royalu na pozornici vedno najbolj smešne klobuke. Zato ga je nekdo vprašal: »Kje pri vragu jemljete vedno te klobuke?« Hyacinthe ni bil v zadregi za odgovor. Odvrnil mu je: »Saj jih ne jemljem, jaz jih samo shranjujem.«

VSAK DAN ENA

»Kaj, ti nosiš žalno obleko?«
»Da, zdaj sem brez sorodnikov!«
»So vsi umrli?«
»To ne, ampak bogati so postali!«

Iz življenja in sveta

Človek in opica

Znanstveno dokazano krvno sorodstvo

Človek nikakor ne izvira od opice in znanstveni darwinizem tega ni nikoli trdil, kakor mu očitajo njegovi nasprotniki. Po darwinistični teoriji imata le človek in opica svojega skupnega prednika in v tem oziru sta si sorodna: to je jedro tega nauka, ki ga ni mogla zrušiti nobena nasprotna teorija, ki je ostalo nespremenjeno, dočim se je marsikatera stranska podrobnost Darwinovih misli izkazala za nepravilno, in ki ga znanost tudi vedno znova dokaže s kakšnim odkritjem.

Sprva so iskali dokazov za sorodnost med človekom in opico v vnanjih znakih in v anatomičnih sličnostih okostja ter ostalega telesa. Pokazalo se je tudi, da postajajo te sličnosti tem večje, čim starejše telesne ostanke človeka jemljemo za primerjavo.

Potem pa se je temu dokazovanju pridružil kmalu nov dokaz, ki sega še veliko globlje. Začeli so primerjati človeški zaplodek z zaplodki raznih opičjih vrst in se je izkazalo, da je ta sličnost še veliko večja nego med odraslim človekom in odraslo opico. V nekih razvojnih stadijih niti specialist ne more razlikovati opičjega zaplodka od človeškega.

Pred kratkim pa se je pridružil še tretji dokaz, ki je po možnosti še odločilnejši nego vsi navedeni. Profesorja Uhlenhut in Friedental sta namreč preiskala opičjo in človeško kri in sta ugotovila, da je med zadnjo in vsaj med krvjo višjih opičjih vrst (gibonov, šimpanzov, goril in orangov) takšna kemična sličnost, kakršne ne najdemo v primeri s krvjo nižjih opičjih vrst in tem manj seveda drugih živali. Ta sorodnost gre tako daleč, da najdemo pri teh opicah celo tiste osnovne krvne skupine, ki so tako značilne za človeški rod. Izmed 56 preiskanih šimpanzov jih je 51 n. pr. pripadalo človeški krvni skupini A in 5 skupini O. Gorile so pripadali vsi skupini A, orangutani pa so se delili v skupino A, B in AB.

Največja angleška vladarica

400-letnica rojstva kraljice Elizabete

Včeraj je minulo 400 let, odkar se je rodila kraljica Elizabeta, ki jo imenujejo zgodovinarji največjo vladarico angleške države.

Elizabeta je bila hči kralja Henrika VIII. in Ane Boleyn ter je preživela nelepo mladost. Ves čas je ležal na nji njeni materi očitani zakonolom. Bila je tako rekoč brez staršev ,napol izvržena, v večne zarote zapletena ženska.

Kljub temu pa n izašla na kriva pota. Sama si je določila življenjsko nalogo in

Kraljica Elizabeta

izobrazbo. S 25 letom je stopila na prestol in ko je bila oklicana za vladarico, so vsi uprli oči vanjo z vprašanjem, ali pomeni njeno vladanje začetek boljše dobe na Angleškem. Kajti ob njenem vstoličenju je bila država malo manj kakor kup razvalin. Anglijo je pestila lakota, opustošila jo je kuga. Državne blagajne so bile prazne, kreditov ni bilo dobiti nikjer, denar je bil popolnoma razvrednoten. Strahotno gospodarstvo je bilo pripravilo deželo v tako obupen položaj, da so davki dosegali 40 odstotkov vseh ljudskih dohodkov. Angleška vlada je zaman prosila v inozemstvu posojilo proti 14-odstotnimi obrestmi. Tržišča na kontinentu so bila zaprta za angleško žito in volno, ladje so trohnele v pristaniščih, brezposelnost je bila nepopisna in lačne tolpe so plenile po deželi.

Elizabeta je takoj energično posegla v te razmere. Najprej je uredila finance, čeprav so jo zaradi prislovične skromnosti dolžili skopuštva. Njeni energični roki gre hvala, da so se kreditne razmere v dveh letih korenito spremenile. Pri tem ji niso nemalo pomagali angleški gusarji, ki so po vseh morjih plenili zlato španskim zakladnim ladjam. Ko je spravila finance v red, se je osamosvojila, da ni bila od nikogar več odvisna. Takoj nato se je lotila verske sprave ter osnovala anglikansko cerkev.

Takšna ženska seveda ni bila brez snubcev, toda Elizabeta jih je odbijala po vrsti, ker se ni hotela vezati na nobeno stran. Ko je smrt potrkala na njena vrata, je našla Elizabetino vladavino v najboljšem stanju. Anglija si je ustvarila že največjo trgovino in najboljši kredit na svetu. Angleški denar je imel veljavo kakor noben drug denar na svetu. Davki so bili najnižji, kar jih pomni povestnica. Tujci so občudovali angleške državljane ter so jih zavidali za njih kraljico. Anglija je bila pomorska sila prve vrste, njeni sinovi so zavojevali domovini ogromno kolonialno posest. A tudi umetnost in znanost sta prišli na svoj račun, zato ni čudno, da sta se našla največja angleška vladarica in največji dramatik sveta ter si podala roki v enem največjih dramskih umotvorov.

Kralj Boris v Parizu

Bolgarski kralj Boris (na desni) zapušča v spremstvu min. predsednika Daladiera vojno ministrstvo

Dva dneva v stratosferi

Če bo vreme ugodno, bo startal ruski balon v stratosfero že te dni in bo ostal v zraku 48 ur. Balon se bo dvignil na moskovskem letališču v navzočnosti šefa generalnega štaba Kipina. »Stratostat«, kakor je ime balonu, je dvakrat tolik, kakor Piccardov balon ter ima tudi več znanstvenih instrumentov kakor prvi. Na dan starta bo moskovsko letališče popolnoma zaprto, da ne bo občinstvo s svojo navzočnostjo motilo vzleta. Startu bodo smeli prisostvovati samo zastopniki tiska.

NEKAJ ZA VSE

Mleko po žlicah nasiti veliko prej, nego če ga pijemo iz kozarca.

Kot kalorijo ali toplotno enoto označujemo tisto množino toplote, ki segreje liter vode za eno stopinjo Celzija.

Vsaka stanica je kepica žive beljakovine.

Zmaga brez nasprotnikov!

Oswald Spengler ne priznava „tretjega carstva"

Oswald Spengler, pisec znamenitega, danes že malo pozabljenega dela »Propad Zapada«, je povedal v tej knjigi marsikatero bridko resnico na račun strank, ki so do Hitlerjeve zmage vladale v Nemčiji. Iz tega so narodni socialisti sklepali, da je njihov pristaš in ves čas so pričakovali, da bo s svojim novim delom ustvaril tisto veliko apologijo njihove zmage, ki so jo skušali od tega časa zaman postaviti na svet številni naročeni in nenaročeni pisuni in prilizuni.

Toda to pričakovanje se jim ni izolnilo, kajti v prvem delu svoje nove knjige, ki ji je dal naslov »Leta odločitve,« se je Spengler pokazal za prav tako vnetega pobijalca narodno socialističnih tez in uspehov, kakor vseh drugih sodobnih političnih tez. V Nemčiji bi knjiga, ki bi naravnost napadala hitlerizem, seveda ne ugledala belega dne in nje avtor bi romal takoj v koncentracijsko taborišče — tem zanimivejše je tedaj, kako je sloviti mož obračunal s svojimi dosedanjimi nacističnimi oboževatelji.

Predvsem jih je zadel do živega s tem, da niti z besedico ne omenja imena »Hitler« in »narodni socializem«. V uvodu govori pač o »narodnem prevratu«, ki se je izvršil z veliko duševno disciplino, toda takoj je pristavil, da »si morajo sodelovatelji biti na jasnem o tem: da ni bila to nobena zmaga, kajti nasprotniki so manjkali«. — »Moj strah za Nemčijo ni postal nič manjši,« nadaljuje. »Zmaga v marcu je bila prelahka, da bi mogla zmagovalcem odpreti oči o obsegu nevarnosti, njenih izvorih in njenem trajanju.« Nemčija se tedaj še zmerom ni rešila pogube, ki ji preti kakor vsemu Zapadu.

To je seveda grenak »unek hitlerjevskemu gibanju, ki fantazira o tem, da je s svojo politično zmago odrešil ne samo Nemčijo, temveč ves svet. A še bolj grenke so kroglice, ki jih Spengler še drugače v svojem delu daje okušati kljukastemu križu. N. pr. »Beli svet obvladujejo pretežno bedaki — če mu sploh vladajo, o čemer pa lahko dvomimo!« Ir nobene besede o tem, da bi Nemčija v tem oziru delala kakšno izjemo... Mož spada vsekako v koncentracijsko taborišče.

No, tako daleč režim za sedaj še noče iti, tolaži se s tem, da je bila ta knjiga zaključena pač že pred 30. jan. Ampak tudi v tem primeru bi ne smeli biti v njej takšni stavki, kakršen je naslednji — če bi Spengler v resnici simpatiziral z narodnim socializmom: »Rasa, ki jo imaš v sebi, ne rasa, h kateri pripadaš. Prvo je etos, drugo — zoologija!« Vsa plemenska politika, ki jo uganja nacistični sistem, naj bi bila samo — »zoologija«?

Razumljivo je, da takšne knjige hitlerjevski tisk ne more priporočati in da so jo n. pr. v glavnem glasilu »Völkischer Beobachter« odpravili z opazko: »Spengler je samo politizirajoč filozof zgodovine, in sicer iz zaničevanja do ljudi.« Za tretje carstvo je postal tedaj negativen element. Še malo in kmalu bo okusil vse sladkosti, ki jih njegovi bivši oboževalci prožijo svojim političnim nasprotnikom...

Psihološki naj sledi tudi fizična mobilizacija

»To ni več strankarska zadeva — to je popolna militarizacija!« pravijo Francozi. (Slika kaže pravcato vojaško parado hitlerjevskih čet, ki jih nadzoruje njihov »Führer«)

PRAVKAR JE IZŠLA
NOVA ŠTEVILKA
ilustrirane tedenske revije
„ŽIVLJENJE IN SVET"

z naslednjo vsebino:

Naslovna slika: W. Weibl: »NEENAK PAR«
Priv. doc. dr. B. Škerlj: POMEN DVOJČKOV ZA ANTROPOLOGIJO
Inž. A. Zupančič: IZKORIŠČANJE MORSKE ENERGIJE V Angliji
»ULTRASONORNI« VALOVI
OLDOWAY, DOMOVINA AFRIŠKEGA PRAČLOVEKA (s slikami)
ŽIVALSKI POLETI PREKO OCEANA
ROBERT INGERSOLL (Ob stoletnici njegovega rojstva)
SLOVENSKA IMENA
PREŠERNOVA PESEM MED SRBSKIMI KMETI
KROŽEČI ZRAČNI TOKOVI
SVETLOČUTKOST ČLOVEŠKE KOŽE
LAHKE KOVINE IN STROJNA TEHNIKA
AMERIŠKA KOLONIJA OB SREDOZEMSKEM MORJU (s sliko)
MONTMARTRE, ZADNJE ZAVETIŠČE SKITALSTVA (s sliko)
NEKAJ ZA VSE
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
Karlo Kocjančič: ZAPISKI BORISA MOLANA (Roman)
Dr. R. H. Francé: SKRIVNOST ŽIVLJENJA (s sliko)
»RESNICE«, KI NISO RESNICE (s sliko)
RDEČI IN BELI NADPRITISK
Davorin Ravljen: MORNAR STANKO
Frank Buck: DOŽIVLJAJI V DŽUNGLI
ČLOVEK IN DOM (Pospravljanje stanovanja in nega opreme)
ZA MISLEČE GLAVE
ŠAH
HOLANDSKI PREGOVORI
NAVAL V VELEMESTA
ANEKDOTE
HUMOR (Adamson)

Zvezek vsebuje poleg tega še dosti zanimivega drobiža in lepih slik.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Angleški prestolonaslednik se bo oženil

Dosti jih je na svetu in največ menda v angleškem imperiju, ki so že davno opustili vsako nado glede ženitve Waleškega princa. Čeprav bi zahteval položaj prestolonaslednika, da bi pravočasno ukrenil ta za dinastijo važen korak, doslej še ni storil tega. Večkrat so se sicer pojavile vesti, da bo Waleški princ dal slovo samstvu. čim so se pojavile, pa so jih preklicali na najbolj avtoritativnem mestu — iz pisarne angleškega dvora.

Tako se je svet polagoma užival v domnevo, da bo Waleški princ ostal brez žene in da bo prestolonasledstvo prešlo na otroka njegovega brata, Yorškega vojvode. Ta brat je oženjen in ima tudi potomstvo. Toda zgodilo se je, da se je rodila vojvodinji Yorški namestu pričakovanega sina hči, in to je baje podrlo vse nade angleškega prestolonaslednika.

Zdaj prihajajo iz okolice buckinghamske palače v Londonu docela nasprotne vesti. Waleški princ je baje obljubil svojemu očetu, kralju Juriju V., da se bo oženil. Dal je, tako pravijo, svojemu očetu častno besedo in oče ga vsak dan spominja te obljube. Poroka bo menda še letos. A kdo bo srečna nevesta bodočega angleškega kralja? To je danes še tajna, ki jo skušajo vsi odkriti, ki pa jo bo na koncu odkril samo Waleški princ.

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da so neznani vlomilci vlomili v vilo filmske dive Lilijane Harwey, potem ko so postrežnico omamili s kloformom;

da je španska vlada izdala spominske znamke s sliko španske narodne junakinje Marijane Pinedo, ki so jo bili pred 100 leti ustrelili zaradi njenega odločnega republikanskega mišljenja;

da je francoski konstruktor Blériot, znani pionir zračnega prometa, zaprl svojo tvornico za aeroplane, ker nima več naročil od francoske vlade;

da je priljubljeni alpinist dr. Julius Kugy dovršil tretjo knjigo svojih »Julijskih Alp« v slikah. Publikacija bo kmalu na knjižnem trgu;

da je zgradil lotiški letalec Cuknus letalo, s katerim poleti okolu sveta. Aeroplan je napravljen iz starega železa in je doslej pokazal izredno odpornost in stabilnost;

da se je v Budimpešti primeril čuden slučaj, o katerem govori vse mesto. Pavla Pahlova in Ringeiszova sta bili sestri-dvojčici. Rodili in omožili sta se ob istem času. Te dni je Pahlova zaradi protina sklenila izvršiti samomor in je svojo namero izdala sestri. Ko je ta slišala, da si sestra namerava vzeti življenje, jo je pregovorila, da je z njo skočila v vodnjak, kjer sta obe utonili. (Pravkar izišla številka ilustrovane revije »Življenje in svet« priobčuje velezanimiv članek priv. doc. dr. B. Škerlja o »Pomenu dvojčkov za antropologijo«.)

Violetta se je vdala v usodo

Nove preiskave v zadevi mlade zastrupljevalke

Pariz, 5. septembra.

Preiskovalni sodnik je zaslišal ponovno Jeana Dabina, ki mu je Violette Nozières med vsemi svojimi častilci dajala največjo prednost. Zaslišavanje ni prineslo nič novega na dan, kvečjemu je potrdilo domnevo, da mladi dijak ni pisec apokrifnega pisma s podpisom »dr. Derona«, ki je Nozièresovi dal dovoljenje, da smo svojim staršem servirati strupeni napoj.

Jean Dabin je bil v dnevih zločina pri svojem stricu izven Pariza in zato tudi ne more prihajati v poštev kot neposreden pomagač pri zločinu, ki ga policijska oblast še vedno išče. Zdi se pa, da takšnega pomagača ni bilo in tudi oblasti nimajo dosti upanja, da bi ga mogle najti.

Novo eventualno sled v tem oziru je dalo anonimno pismo, ki opozarja preiskovalnega sodnika na neznanega mladega farmacevta, s katerim je bila Nozières v zadnjem času večkrat v družbi. Sumijo, da bi utegnil biti morda ta farmacevt pisec apokrifnega pisma »dr. Derona« in ga zato iščejo, dasi ne dado na anonimna sporočila nič. Preiskovalni sodnik prejema vsak dan cele kupe takšnih anonimnih sporočil, ki prinašajo polno dvomljivega gradiva proti mladi zastrupljevalki ali tudi v nje prilog.

Nekaj senzacije je zbudilo pismo, s katerim je Dabinov prijatelj Nilly Legrand, ki velja kot precej važna priča, sporočil preiskovalnemu sodniku, da izvrši samomor. Ko so pa preiskali, kaj je na tem resnice, so ugotovili, da Legrand sploh ni pisal tega pisma in da sedi mirno doma. S takšnimi čudnimi goljufijami si krajšajo običajni brezimniki svoj dolgčas.

Violette Nozières se je med tem pomirila in ne joče več neprestano. Izrazila je ponovno željo, da bi ji poslali duhovnika, ki bi se mu spovedala. Zanimivo je, da je skupina mater mladih moških, ki so občevali z Violetto, intervenirala, da bi jim zdravnik preiskal sinove. Boje se, da bi ne bili po njej okuženi.

Jean Dabin

Zdravniška preiskava razkosanega trupla

V Pragi so primerjali dele ženskega trupla, ki so ga našli v dveh kovčegih na bratislavskem in košiškem kolodvoru. Komisija je dognala, da se najdbi med seboj natančno izpopolnjujeta.

Zdravniki so izjavili, da je bila umorjena ženska stara komaj 21 let. Merila je v višino 1.52 m ter je bila po životu, posebno pa po obrazu pegasta. Glava najdenega trupla kaže 2 cm globoko rano. Zločinec je ločil glavo od telesa z dvema urezoma. Kolena so bila takisto narezana, da je morilec lažje stlačil noge v kovčeg. Zdi se, da je zločinec zabodel svojo žrtev z nožem v levo stran prsi šele po umoru. Telo pa ne kaže nobenih znakov, po katerih bi se dalo presoditi, da je bila ženska zadavljena.

ANEKDOTA

Tristanu Bernardu so pri neki anketi zastavili vprašanje, če se mu zdi moda iz l. 1900 smešna. Bernard je odgovoril z zgodbico: »Pred petdesetimi leti je nosil igralec Hyacinte v Palais Royalu na pozornici vedno najbolj smešne klobuke. Zato ga je nekdo vprašal: »Kje pri vragu jemljete vedno te klobuke?« Hyacinthe ni bil v zadregi za odgovor. Odvrnil mu je: »Saj jih ne jemljem, jaz jih samo shranjujem.«

VSAK DAN ENA

»Kaj, ti nosiš žalno obleko?«
»Da, zdaj sem brez sorodnikov!«
»So vsi umrli?«
»To ne, ampak bogati so postali!«

J. H.: 17

Jezero ljubezni

Roman

»Nezmisel,« je rekla Silva, »ta teden ne boš ničesar kupoval. Pokaži čevlje! Saj imaš doma par celih.«

»Oh, nikar, Silva,« je z osramočenim glasom zaprosil Krištof iz svojega kota, »vse to me samo teži.«

»Tebi nič mar. Tiho bodi. Ali meniš, da nam je prijetno vedeti, da se valjamo v obilju, naš prijatelj pa nima ničesar? Dajmo, otroci, zložimo, kolikor kdo more.«

Krištof se je zaman branil. Solze so mu silile v oči, ko so drug za drugim oddajali svoj denar Silvi, ki ga je vestno seštevala. Nato mu ga je hotela vzlic upiranju vtakniti v žep.

»Ali nima luknje, Krištof?« se je spomnila. »Ti si zmerom tako genijalen.«

S prsti mu je segla globoko v žep. »Saj sem vedela,« je zasijala, ko so prsti pogledali skozi podlogo. »Pri tej priči mi sleci suknjič. Tega bi se manjkalo, da bi se naši srebrnjaki trkljali po cestah!«

Krištof je prijel Silvo za roke in jih tako krčevito stisnil, da je od bolečine vzkriknila.

»Otroci, prav za prav sem velik nevrednež, ko obupujem, dokler imam prijateljice in prijatelje, kakršni ste vi.«

Silva je nejevoljno skremžila obraz. »Mar bi stopil v omaro po skodelice za čaj! Voda že vre. Vsaka plinska minuta je dragocena, človek božji.«

V sobi je bilo tiho. Dim cigaret jo je polnil iz kota v kot. Vida je mazala maslo na kruh, Silva je vzela Poljancu nož, češ, da preveč potratno reže klobaso. Svetloba žarnice pod rumenim pergamenastim senčnikom ji je padala po obrazu in Vidi po svetlih plavih laseh. Njeni dolgi, lepi prsti so segli v pisano slamnato košarico z rumenimi hruškami.

»Umetnost za blago,« je rekla smejé se. »Dobila sem jih za to, da sem fotografirala mačka naše branjevke.«

Lično je uredila sadje. A preden je utegnila vse pripraviti, je zdajci izpustila košarico in se zagrabila za prsi. Votel kašelj ji je stresel nežno telo. Obraz ji je zaripnil, solze so ji zalile oči. Pritisnila si je roko na usta in hitro stopila v spalnico.

Silva je poskočila in stekla za njo. Vsi trije mladi moški so se molče spogledali.

»Nu, odklej pa Vida tako kašlja?« Krištof je prvi pretrgal molk in skrbljivo prisluhnil proti sosednji sobi.

»Ne vem,« je potrto odvrnil Poljanec. »Menda odkar ima v temnici toliko opravka s kemikalijami. Prerahlega zdravja je za ta poklic. A kdo more dandanes gledati na to!«

»Zelo tenka je postala,« je ugibal Krištof. »Takoj ni opaziti, na oko je kakor cvet in vendar mi nič kaj ne ugaja.«

Poljanec je zgrabil Krištofa za komolec. »Ti! Pa ne, da bi bilo kaj nevarnega?«

»Eh, nezmisel, kaj naj bo? Premalo odporna je. Saj sami vemo, na svojih kosteh čutimo, kako je. In šele takšno dekletce — nu, sčasoma se bo že popravila,« je dodal prijatelju v tolažbo.

Vida in Silva sta se vrnili. Vidine oči so bile temno obrobljene, strah ji je trepetal okoli ust.

»Saj je že dobro,« se je pošalila; »samo nikar me tako ne glejte, kakor da bi bila že na pol pokopana. Zaletelo se mi je.«

»Seveda. A vendar ti ni treba toliko kaditi, veš kaj.«

»Ta bi bila lepa!« Vida si je bila že prižgala novo cigareto in lakomno potegnila iz nje. »Da še tega ne bi smeli, otroci — to je edino, kar nam pomaga, da časih za trenutek pozabimo življenje.«

»Jaz ga ne maram pozabiti,« se je zdajci odločno oglasil Krištof. »nočem ga pozabiti, premagati ga hočem. Le počakajte! Kadar napravim izpite in bom kot asistenčni zdravnik že kaj zaslužil in bom mogel delati, kakor bi rad, in me ne bodo pri vsaki misli neprestano nadlegovale te skrbi — tedaj se bo šele začelo! Takrat vam povrnem vse, kar ste storili zame.«

»Oh, ti neumni Krištof,« je dejala Vida, skrivaje svojo ganjenost za smehljajem, »tu stojimo vsi drug za drugega, in tovarištvo je menda tudi nekaj na svetu!«

9. POGLAVJE

Benedettijevo upanje, da se Ellen kmalu vrne, se ni bilo izpolnilo. Iz Ljubljane je bila telefonirala gospe Nini in sporočila pozdrave tudi zanj, hkratu pa omenila, da se misli peljati s stricem Milanom v Beograd. Njegov sum je postal še močnejši. Gotovo je bilo Ellenino potovanje v zvezi s tem Vilharjem, ki ga je bil tako srečno spravil z Bleda. Med njim in med Elleno se je nekaj pletlo!

A tudi odgovor Gaetana Mucchicha mu je prinesel samo novico, da sta se Ellen Blackova in njen stric nastanila v nekem beograjskem hotelu in da je treba počakati, kako se bodo stvari razvijale.

To pismo je bilo vobče nenavadno prazno in nikakor ni moglo spraviti Benedettija v boljšo voljo. Mucchich je spet potreboval denarja; denarja zase in za druge. Vsa njegova nadaljnja prizadevanja so bila odvisna od primernega predjema.

Vse to Benedettiju ni bilo nebeška godba. Treba je bilo dobiti jasnosti, tako ali tako. Le stežka je še nadaljeval velikaško življenje tu na Bledu. Skrčene zaloge v bankah so bile v kričečem nesorazmerju s hotelskimi računi.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

POZOR, GOSTILNIČARJI IN RESTAVRATERJI!

Obiščite paviljon „H“ na velesejmu.

Tvrdka B. MARINKOV iz Fruške gore, Sremski Karlovci, je razstavila svoj lastni proizvod:

Bermet vino črnino iz Fruške gore.

Vino je odlikovano s prvimi nagradami in zlatimi medaljami na mednarodnih razstavah. Je najboljše zdravilno vino naše zemeljske krogle. Bermet vino nudi tvrdka v sodčkih od 50 litrov naprej. Cene bagatelne, sodi na posodo. Pridite in poskusite Bermet vino iz Fruške gore. Zahtevajte ponudbe od B. MARINKOV, Sremski Karlovci, Fruška gora. 224

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Ključavničar zanesljiv, samostojen, izprašan kurjač, izurjen v električnih napravah, oženjen, se išče za takojšen nastop. Službeno stanovanje na razpolago. Izčrpne ponudbe z navedbo zahtevkov na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: »Resen značaj«. 26808-1

Starejšo kuharico in hišno z dobrimi priporočili — iščem za Ljubljano, v boljše gospodinjstvo. Ugodno in trajno. Pisma na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »O. L. št. 2294«. 25659-1

Kmečkega fanta starega največ 18 let, ki bi bil za hišna dela, sprejme takoj veletrgovina na deželi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26772-1

Za nadzorstvo stavbnih del išče strokovnjaka. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vesten nadzornik«. 26715-1

Pletiljo-nabiralko izurjeno, za finejše stroje moških nogavic takoj sprejmem. Prednost one, ki znajo plesti tudi na stroje za damske nogavice. Ponudbe poslati na naslov: Baebler, Radovljica. 26984-1

K otrokom v dopoldanskih urah od 8. do 12. iščem izobraženo gospodično, s perfektnim znanjem nemščine. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Possibilité vzgojiteljice«. 26638-1

2 prekajevalca sprejmem. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26661-1

Šiviljo za skupno otvoritev salona iščem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Moda«. 27755-1

Trg. pomočnika (co) zmožnega samostojnega vodstva, sprejmem s 1. oktobrom v trgovino mešanega blaga. Prevzem zaloge 80—100.000 Din — kavcija 5—10.000 Din. Pojasnila daje Ciril Gašperin, Lesce pri Bledu. 26738-1

Dekle pošteno in pridno sprejmem k 2 otrokoma. Prednost imajo take, ki so služile že pri otrocih. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 26864-1

Prodajalko mešane stroke, vajeno gostilniških poslov, z kavcijo sprejmem. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek Jutra pod »Agilna«. 26882-1

Soposestnika z manjšo vsoto, sprejme inteligent srednjih let. — Ponudbe pod »Letovišče« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 26805-1

Natakarico simpatično in čedne zunanjosti, iščem za takoj. — Ponudbe po možnosti s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod »Hotel na Gorenjskem« 26828-1

Postrežnico ki zna kuhati, išče družina z malim otrokom. — Banič, carinska kolonija, objekt III., Vilharjeva cesta. 26945-1

Samsko hišnico sprejmem s 15. septembrom. Več po dogovoru. Pozve se v Židovski ulici št. 3. 26809-1

Vzgojiteljico ki bi tudi vodila gospodinjstvo, iščem proti dobri plači. Vprašati v Metelkovi ulici 5/I. 26952-1

Kroj. pomočnika za konfekcijo se sprejme. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 26935-1

Prodajalca za obisk avtomobilistov v Ljubljani in okolici, pridnega in sposobnega, sprejmem. Ponudbe na šifro »Fiksum in provizija« na ogl. oddelek »Jutra«. 26925-1

Vzgojiteljico ki poučuje francoščino, angleščino in po možnosti tudi klavir, se sprejme k desetletnemu dekletu. — Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 26968-1

Trg. sotrudnika manufakturista, ozir. mešane stroke, mlajšo moč sprejmem takoj. Ponudbe s točnim opisom dosedanjih službenih mest ter prepisi spričeval na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takojšen nastop 22«. 26888-1

Za damsko kapelo iščem gospodično ali gospoda, ki dobro igra violino, in pa dobro sopranistinjo. Kanelnik v kavarni »Istra«, Šibenik. 26827-1

Samostojno modistinjo staro 25—35 let, lepe zunanjosti, iščem za skupno otvoritev modnega salona v večjem mestu Srbije. — Denar ni potreben. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Modistinja«. 26887-1

Navijalko volne sprejme takoj Parzer. Trnovski pristan štev. 14. 26907-1

Vzgojiteljico z znanjem nemščine in nekoliko šivanja, sprejmem takoj k štiriletni deklici. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vzgojiteljica — Ljubljana«. 26913-1

Višjo natakarico (plačilno) z dobrimi spričevali, prijetne zunanjosti sprejme gostilna pri »Orlu« Zagreb, Frankopanska 18. 26831-1

Zanesljivo žensko sprejmem za natančno popravljanje finih parketiranih sob. Biti mora zdrava in snažna. Celovška c. št. 14. 26959-1

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Zastopnike (ce) za prodajo nenadkriljivih vrednostnih papirjev na odplačila po ugodnih pogojih sprejme takoj Invalidska zadruga a. d., Beograd, Kralja Aleksandra št. 12. 26735-5

Vajenci (ke)

Vajenca s predpisano šolsko izobrazbo sprejme takoj moderna trgovina »Mela«, Tyrševa cesta 9. 26849-44

Učenko za strojno pletenje sprejme Tončka Ogrinc, Aleševčeva cesta 33 — strojno pletenje. 26902-44

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja pa vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Brehms Tierleben veliki, naprodaj po znižani ceni. Vprašati v delikatesi Kovačič, Miklošičeva cesta. 26887-8

»Ljubljanski Zvon« nevezani letniki 1928., 1928., 1929. in 1930. poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25265-8

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Učiteljica nemščine nudi pouk ali konverzacijo po nizki ceni. Informacije samo dopoldan na Rimski cesti 20/II, levo. 26911-4

Instrukcije išče učiteljiščnik V. letnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Instruktor«. 26897-4

Instruirala bi za stanovanje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Uspeh«. 26941-4

Maturantka inštruira za nižjo gimnazijo in ljudsko šolo. Cena nizka. — Stari trg 19/I. 26930-4

Učilišče damskega krojaštva Tečaji dnevni in večerni. Atelje Sarc, Gajeva ul. III 26926-4

Legatov enoletni trg. tečaj, Maribor Začetek dne 9. septembra. Vpisovanje in program v Slovenski ulici štev. 7. 26969-4

Trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Prešernova ulica 8/II. Vpisovanje dnevno med 9. in 12. ter 15. in 18. uro. 26290-4

Gosli poučuje bivši učitelj konservatorija. Studentovska ul. 9/I. 25777-4

Profesor glasbe poučuje klavir. Informacije v cvetličarni Baji Seidenburgova ulica. 25571-4

Starši, še je čas da vpišete svojega otroka v enoletni trgovski tečaj STD, Maribor, Zrinjskega trg 1/I. Praktičen trgovski pouk, nizka šolnina. 26703-4

Klavirski pouk po nizki ceni na Sv. Petra nasipu št. 41. 26768-4

Italijanščino francoščino, angleščino, nemščino podučuje diplomirana gospa z mnogo prakse. Prijave vsak dan od 1. do 2. Pavla Kovač, Miklošičeva cesta 22/III. 26888-4

Učiteljiščnica išče inštrukcije za osnovno šolo. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Vestnost«. 26872-4

Šoferska šola I. Gaberščik bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica 6, garaža Stepica. 26888-4

Učiteljiščnik želi poučevati nižješolca (nižješolko) ali učenca (ko) meščanske šole, proti nizkemu plačilu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Siguren uspeh 200«. 26867-4

Pia Menardi diplomirana učiteljica klavirja, sprejema učence. — Prijave dnevno od 11. do 14. in od 18.—20. Trubarjeva ulica 2/I (pri mostu sv. Jakoba). 26841-4

Diplom. učiteljica angleščine in nemščine — sprejema učence. Pouk posamezen ali v tečajih. — Prijave od 11.—14. in od 18.—20. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 27842-4

Tečaji nemščine v Delavski zbornici se pričnejo jutri. Za odrasle zvečer, za mladino popoldne. Tedensko 2 uri, mesečno 40 Din. Pripravljalni tečaj za otroke. — Informacije dnevno pred poukom ob ½ 7. ali ½ 8. zvečer (iz glavne veže na desno) ali ob 2. popoldne (nasproti knjižnice). 26865-4

Služba išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Otroška negovalka išče službo k majhnim otrokom ali kaj drugega primernega. Gre tudi k zobozdravniku kot asistentka. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Vestna 22«. 26794-2

Gospodična želi priti kot samostojna gospodinja ali gospodinjska pomočnica k manjši družini ali kakemu gospodu, oz. gospe. Nastop takoj ali s 15. sept. Plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26750-2

Trgovski pomočnik dobro izvežban v trgovini z mešanim blagom in železnimi pridelki, želi premeniti službo. — Naslov: Vinko Jakšič, Poznikovo — Velike Lašče. 26800-2

Gospodična stara 22 let, išče mesto družabnice k starejši dami izven Ljubljane. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Premestitev«. 26770-2

Gospodična išče mesto blagajničarke izven Ljubljane. Vešča je amerikanskega knjigovodstva, in vajena tudi postrežbe v trgovini. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zaposlitev«. 26771-2

Pek. pomočnik srednjih let, išče službo v mestu ali na deželi — za mešerja, pomagača ali za skupno delo. Nastopi lahko takoj. Po potrebi gre tudi na kunte. — Ponudbe prosi na gostilno Pustovrh, Črnuče štev. 48 pri Ljubljani. 26766-2

Gospodična inteligentna, dobra gospodinja, z dobrimi spričevali, želi službo gospodinje — najraje k samostojnemu gospodu. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Mlada«. 26886-2

Šofer vešč vseh popravil išče službe h kakršnemkoli avtu. Govori slovensko, nemško in srbohrvatsko. Valentin Hvala, Retje 98, Trbovlje. 26963-2

Postrežnica zanesljiva — srednjih let, ki zna kuhati, išče mesto za čez dan, k dobri družini. — Naslov pri hišnici Kastelic na Rimski c. 23. 26974-2

Mlada gospodična vešča slov. in nemškega jezika, vajena šivanja in izdelovanja senčnikov ter ravnanja s strankami, išče kakršnokoli službo — najraje v Ljubljani. — Ponudbe prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vestna prodajalka«. 26869-2

Mlada oseba išče mesto gospodinje pri vdovcu z otroci ali samostojnem gospodu. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 26430-2

Inteligentno dekle staro 23 let, vajeno gospodinjstva in šivanja, išče mesto. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Tudi k otrokom«. 26840-2

Gospodična izobražena, resna in poštena, želi službo k otrokom ali za sobarico v boljše hišo izven Ljubljane. Je dobra šiviljа in govori perfektno nemško. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26867-2

Boljše dekle gre brezplačno v pošteno gostilno ali vinotoč. Ponudbe na naslov: A. B., Moste-Ljubljana, Tovarniška ulica 27. 26835-2

Natakarica ki bi pomagala tudi v kuhinji, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra pod »Dobra natakarica«. 26914-2

500 Din dam onemu, ki mi preskrbi službo sluge, hišnika ali kakršnokoli stalno zaposlenje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zaželjeno«. 26965-2

18letno dekle vajeno pri gospodinjstvu in v trgovini, išče službe pri pošteni družini. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 26937-2

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat selektiven — dvocevni, z zvočnikom najboljše znamke, prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Polovico cene«. 26893-9

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Razstava na Karlovški cesti številka 4 najnovejših otroških in igračnih vozičkov, malih kolesc, orevoznih tricikljev, dvokoles, motorjev in šivalnih strojev. Cene nizke. — »Tribuna« F. Batjel, tovarna dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, Ljubljana. 26304-6

Otroški vozički tricikli, igralni vozički, lepi modeli, nizke cene. M. Domšič, Sv. Petra c. št. 52. 25691-6

Mizarji! Okovje in orodje kupite najugodneje tudi na hran. knjižice pri »Jeklo«, Ljubljana. 24266-6

Perje razstavljeno na Velesejmu v paviljonu E 60 in paviljonu I 667, dobite za 20 % ceneje, dokler traja zaloga. Radovan. 26774-6

Otroški voziček dobro ohranjen naprodaj na Mirju št. 6. 27778-6

Otroški voziček modern, popolnoma nov, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26928-6

Halo

Prosimo za pažnjo!

Prinašamo Vam najnovejše izdelke največje evropske radio industrije: Philips Super Inductance, princip, ki je prišel s tem novim tipom do popolnega izraza in dosegel tisto zaupanje, ki je bilo zaželjeno.

NAŠE ODLIKE SO:

Selektivnost
Točna in čista reprodukcija
Ravnanje samo z enim gumbom
Pogodbene cene

Prospekte in informacije pošiljamo in dajemo na zahtevo brezplačno. Oglejte si aparate na velesejmu! Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER
LJUBLJANA

PHILIPS
„Super-Inductance“

834 634

Sod (50 hl) stiskalnico (prešo) in elektromotor, štiristemerni tok, proda F. Cvek v Kamniku. 26880-6

Pletilni stroj 8/70, ekoraj nov, poceni prodam — tudi na obroke. **Kupim pa damsko pupo.** Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Rodnik«. 26852-6

Brinjevo olje pristno, kupim vsako množino. V ponudbi je navesti količino in ceno, postavno v drogeriji A. Fiorjančič, Ljubljana, Sv. Petra c. 19. 25387-6

Salonsko garnituro (barok) dobro ohranjeno ugodno proda K. Nosan, Gosposka ulica štev. 3/II. 26804-6

Pozor, gospodinje! Predno se odločite za nakup tekočega voščila za parkete, pohištvo, il. nofej itd. Vas vabimo, da preizkusite našo prvovrstno »Veroline« tekočo pasto, ki Vam jo nudimo po znižani ceni 30 Din s pripadajočim raspršilcem za 34 Din in prepričali se boste o nenadomestljivi kvaliteti našega proizvoda. — Stane Dervanc, d. z o. z., Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. Pred škofijo 20. 26946-6

Kolesa

Za besedo. Oglasi specijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Dobro kolo poceni prodam. Pozive se pri bližnici na Poljanski cesti št. 13. 26839-11

Kolo dobro ohranjeno poceni proda Megušar, Na Stolbi št. 4. Ogledati med 12. in 14. uro. 26900-11

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avtomobile in motocikle svetovnih znamk, najnovejše modele, nove, ali pa tudi rabljene, kupite lahko proti hranilni knjižici pri avtotvrdki Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11. 26944-10

Motor Harley prodam proti hranilni knjižici Mestne hranilnice. — Dunajska cesta štev. 41. 26874-10

Poltovorni avto »Ford«, v zelo dobrem stanju, in več dobro ohranjenih vrat poceni prodam ali zamenjam za kakršnokoli blago. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26863-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Weck-ove kozarce kupi drogerija »Hermes«, Miklošičeva cesta št. 30. 26746-7

Vodovodnih cevi pol ali tri četrt cole, pocinkanih, približno 300 m kupi foto Jug, Kranj. 26882-7

Otroški voziček dobro ohranjen, globok, in **železen štedilnik** kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Voziček 39«. 26802-7

Jajca Iščemo stalnega dobavitelja štajerskih jajc. Mesečno potrebno 8—10 zabojev. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Jajca«. 26912-7

Železen štedilnik kupi Jože Jerko, Tyrševa (Dunajska) cesta štev. 97. 26960-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Hranilne knjižice kupite, prodajte, lombardirate poosebila najkulantneje pri: Poslovni zavod d. d., Zagreb, Prilška ul. št. 6/II. Za odgovor priložiti znamko za 3 Din. 232

Iščem družabnika za otvoritev gostilne, z nekaj kapitala. Lahko je vdovec ali ločenec, h kateremu grem tudi jaz za gospodinjo. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Sama sem 44«. 26804-16

Hranilno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske, prodamo za cca 30.000 Din. Material d. z. o. z., Ljubljana, Tyrševa c. 36. 26942-16

G. Th. Rotman:

Nove prigode gospoda Kozamurnika

69.

Nekega dne je kupil gospod Kozamurnik svetilko, ki jo je hotel obesiti pod strop. Da mu pes Karo med tem ne bi razkopal vrta, ga je privezal k lestvici. Potlej je zlezel nanjo, oborožen s kavljem in velikim svedrom. Zvrtal je luknjo in je že zavijati kavelj vanjo.

Hranilne knjižice
kupuje in prodaja
M. Jankole
komand. družba, Ljubljana
Aleksandrova c. 4/II
(palača »Viktorija«). Telefon 3052. 26921-16

8000 Din gotovine
proti dobrim obrestim in jamstvu išče za takoj Cenj. ponudbe prosim na ogl. oddelek »Jutra« pod značko »Sigurno jamstvo«. 26938-16

Hranilne knjižice
Občinska hran. Krško približno 10.000 Din. — Posojilnica Loški Potok, približno 30.000 Din ugodno prodam proti gotovini. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zadružna zveza«. 26938-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Parcele za knjižice
Ljudske ali Kmetske. Bat telino Angelo, Ljubljana VII. Aljaževa. 227 20

Mlin in žago
na vodni pogon kupim v prometnem kraju. Ponudbe z popisom obrata in zadnje ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zaga«. 25766-20

2 krasni parceli
naprodaj pod Rožnikom — cesta X. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 26643-20

Hišo
in gospodarsko poslopje, v sredini Št. Vida pri Ljubljani proda Planinšek, Št. Vid nad Ljubljano. 26851-20

Novo hišo
z 2 stanovanji — zraven proge v Dev. Mariji v Polju št. 113 — prodam. 26646-20

Hišo in stavbne parcele
15—30 Din proda Herman na Ježici. Vprašati v gostilni Florjaneček na Ježici 26895-20

Enonadstrop. hišo
vogalno, dvodružinsko, s parketom, vodovodom, plinom, električno in vrtom, tudi za večino knjižice prodam. Moste - Ljubljana, Ciglarjeva 15. 26922 20

Novo vilo
pritličje, moderno urejeno, z velikim vrtom prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 26979-20

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Razprodaja pohištva
od 2.—4. ure popoldne na Napoleonovem trgu št. 4, pritličje, desno. 26948-12

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Obleke za fantka
starega od 9—15 let, popolnoma nove prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26884-13

Damske plašče
kostume, moške obleke, površnike in zimske suknje po najnovejši modi in solidni ceni izdeluje Jakob Smerajc, Tržaška cesta 5. 26846-13

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifre 3 Din. Izjema 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Rejenčka
vzame starosti, za 150 Din mesečno sprejme na deželo Marija Strajnar, Polica, pošta Višnja gora. 26881-14

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno in trafiko
ob glavni cesti Straža—Toplice, radi družinskih razmer oddam v najem ali na račun. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod »S 15. septembrom«. 26725-17

Pekarno
kjerkoli na prometnem kraju vzamem takoj v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26811 17

Gostilno
vzamem v najem. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko »100.000«. 26868-17

Mesarijo s koncesijo
takoj oddam v najem v trgu na Dolenjskem. — Prikladno za klobasičarja, ker ni v bližini nobenega. — Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 26978-17

Skladišče ozir. delavnico
oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26886-17

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal
suh in svetel, velik okoli 100 m², pripraven za skladišče ali delavnico, odda takoj v najem Jernej Kopač, Celovška cesta 14 — svečarna »Pax«. 26597 19

Trgovino
z mešanim blagom, takoj oddam na prometnem kraju. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26814-19

Vogalni lokal
na Miklošičevi cesti pri kolodvoru takoj odda drogerija »Hermes«, Miklošičeva 30. 26466-19

Lokal za buffet
z inventarjem oddam takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodno«. 26943-19

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Hlode
bukove in javorjove la kupim. Ponudbe z navedbo dobavnih rokov, količine in cene franko vagon naklad. postaje na naslov V. Braz, Ljubljana, predal št. 90. 26225 15

Jelovih drv
meterskih, po 47 Din meter franko postaja Ljubljana, več vagonov naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Jelova drva«. 26730-15

Mizarji, pozor!
Najcenejše vezane plošče: **jelševe, bukove, okume in panel, v velikosti 220/122, 200/122, po najnižjih cenah. Tvorniško skladišče v Ljubljani, Dunajska c. 31.** 246-15

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

V bližini konservatorija
sprejmem dijakinjo v vso oskrbo. Klavir na razpolago. Napoleonov trg 4 — pritličje, desno. 26499 22

Dijakinjo
sprejmem k učiteljiščnici v bližini učiteljišča. Klavir. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26732-22

3 mlajše dijake(inje)
in boljše hiše, sprejmem v vso oskrbo na Rimski cesti št. 6, parter, levo. 26610-22

Dijaka (injo)
v fino oskrbo z vzornim nadzorstvom, sprejme v komfortno stanovanje s klavirjem, skrbna rodbina, poleg dramskega gledališča. Pomoč pri študiju. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra« 26780-22

Dva dijaka
sprejme učiteljska družina v vso oskrbo. Skrbno nadzorstvo, nizka cena, center. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26784-22

Dve dijakinji
boljših družin, sprejmem v krasno sobo z vsem komfortom — k enojemu sinu dijaku - nižješolcu. Gledališka ulica 12/III. 26834-22

Več mladih dijakov
sprejmem v vso oskrbo po 400 Din mesečno. Strogo nadzorstvo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26833-22

Dva dijaka (inji)
sprejmem na stanovanje in hrano na Bleiweisovi cesti št. 3/I, levo. 26847-22

Dve dijakinji
višjegimnazijki, visokošolki, konservatoristki ali učiteljiščnici sprejmem v popolno oskrbo. Stanovanje moderno s kopalnico. Klavir brezplačno na razpolago. Cena zmerna. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26844-22

Več dijakov
sprejmem v dobro domačo oskrbo. Klavir na razpolago. Ogledati med 14. in 16. uro v Nunski ul. 3 26918-22

Dijaka
dam na vso oskrbo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Navedba cene«. 26908-22

3 dijake (inje)
sprejmem v veliko sobo z vso oskrbo v Križevniški ulici 4/I. 26898-23

Štiri dijakinje
sprejmem v vso oskrbo za 800 Din mesečno. Souporaba kopalnice, telefon in klavir na razpolago. Velike zračne sobe. Blizu univerze in srednje tehnične šole. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26901 22

2 mlajši dijakinji
ali enega mlajšega dijaka sprejmem v vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26904-22

Dva dijaka
sprejmem v vso oskrbo v lepo in zračno sobo, po zmerni ceni. Gosposka ul. št. 10/I. 26920-22

Mlajšo dijakinjo
z vso oskrbo in souporabo klavirja sprejmem na Napoleonovem trgu štev. 4, pritličje, desno. 26947 22

Dijakinjo (ka)
sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 26975-22

Dve dijakinji
sprejmem z dobro oskrbo v lepo, zračno in suho sobo v sredini mesta. — V družini hčerka osemošolka. Kolodvorska, Novi (Turjaški) trg 1. 26985-22

Dijaka
v dobro oskrbo sprejmem v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26940-22

V Celju
sprejme dijaka nižješolca na hrano in stanovanje bivša učiteljica-vdova. Event. pomoč pri učenju, nemška konverzacija. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: »Učiteljica«. 26970-22

V Celju
sprejmem dijaka(injo) v strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju, obilna dobra hrana, lep vrt, klavir na razpolago. — Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 26971-22

Gospodična
ki bi obvladala nemški in francoski jezik in bi instruirala dijakinjo IV. razr. gimnazije, dobi lepo opremljeno sobo v sredini mesta. Več po dogovoru. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 26976-22

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
eno- ali dvosobno išče miren zakonski par brez otrok — kolikor mogoče v mestu. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »J. V. — Svetlo« 26569 21/a

Opremljeno stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin, išče boljši zakonski par z enim otrokom. — Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Sončno«. 26788-21/a

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in nekaj vrta, išče s 1. novembrom družina 3 odraslih oseb. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Cisto in mirno«. 26915-21/a

Sobo s kuhinjo
za takoj ali pozneje išče boljša gospa v centru mesta. Ponudbe z navedbo cene in ulice na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gospa«. 26905-21/a

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Gospodična
služateljica univerze, išče sobo s posebnim vhodom, zajtrkom, uporabo kopalnice in klavirja. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko »Dobra soba« 26873-23/a

Stanovanje oddam

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo, solnčno, v pod pritličju više, v centru mesta oddam takoj. Vprašati v Knafljevi ulici 13 II. nadstr. 26565-21

Stanovanje
sobe in kabineta oddam s 1. oktobrom v neposredni bližini pošte. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26648 21

Štirisob. stanovanje
komfortno, s central. kurjavo, kopalnico, plinom itd. in 2 trg. lokala s stranskimi prostori oddamo. Pokvze se v upravi palače Grafike, IV. nadstr. Masarykova ulica št. 14. 26663-21

Trisob. stanovanje
komfortno, s kopalnico oddam s 1. novembrom na Tyrševi (Dunajski) cesti št. 91. 26845-21

Enosob. stanovanje
na periferiji oddam z novembrom. — Poizve se v Rožni ulici 15. 26854-21

Solnčno stanovanje
na Večni poti 1/b, z 2 ali 3 sobami takoj oddam. — Poizve se v trgovini Kollmann, Mestni trg. 26889-21

Trisob. stanovanje
z vsemi pritiklinami, na Mestnem trgu št. 7/III takoj oddam. Poizve se v trgovini Kollmann, Mestni trg. 26890-21

Enosob. stanovanje
oddam v Malijevi ulici 3, Kodeljevo (za Klunovo ul.) 26850-21

Takoj ali oktobra
oddam mirni družini veliko, prenovljeno dvosobno stanovanje za 320 Din. blizu Vodmatskega tramvaja. Predovičeva ulica štev. 11. 26906-21

Komfortna stanovanja
dvo-, tri-, štiri- in pet. sobna takoj oddam. — Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 26980-21

Štirisob. stanovanje
s kopalnico itd., v najlepšem delu mesta poceni oddam s 1. oktobrom v vili Česnik. Večna pot 1. 26931-21

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj oddam v Zeleni jami, Tovarniška ulica štev. 7. 26878-21

Sobo s kuhinjo in dve sobi
takoj oddam v Mali vasi št. 49 — Ježica. 26876-21

Dvosob. stanovanje
parketirano, oddam s 1. oktobrom blizu Stadiona, Jarnikova 11. 26858-21

Sobo in kuhinjo
oddam solidni stranki na Kodeljevem, Kljunova ul. št. 6. 27963-21

Stanovanje
lepo, zračno in solnčno, dvo- ali trisobno, s pritiklinami takoj ali pozneje oddam v Ljubljani, Orlova ulica 21. 26977-21

Trisob. stanovanje
komfortno — s kopalnico oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Solnčno«. 26956-21

Stanovanje
šest- ali petsobno, s kopalnico, komfortno urejeno, del stanovanja uporabljiv za poslovne prostore — zdravnika itd., oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Centrum«. 26955-21

Stanovanje
velike sobe in kuhinje oddam na Cesti v Rožno dolino št. 36. 26953-21

Enosob. stanovanje
s 1. oktobrom oddam v Šiški Ivan Ogrinc, Aleševa ulica 33. 26903-21

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo
lepo opremljeno, s sep. vhodom, pri operi oddam takoj stalnim gospodom. Ogledati v Knafljevi ulici štev. 13/II. 26564-23

Lepo zračno sobo
s posebnim vhodom in uporabo kopalnice, v vili poceni oddam v Robbovi ul. št. 21 (za glavnim kolodvorom). 26738-23

Sobo
s posebnim vhodom oddam na Krakovskem nasipu 18. 26855-23

Sobo z 2 posteljama
takoj oddam blizu glavnega kolodvora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26856-23

Sobo
s posebnim vhodom oddam v Ilirski ulici štev. 19 — pritličje. 26860-23

Prazno sobico
s posebnim vhodom oddam na Kongresnem trgu št. 8, vhod Gledališka stolba 3. Vprašati pri hišnici. 26843-23

2 ali 3 pisarn. sobe
pripravni tudi za zdravnika, oddam na Resljevi c. št. 5/I. 26879-23

Opremljeno sobo
oddam v Idrijski ulici 7. 26877-23

Lepo sobo
z vhodom s stopnjic in vso oskrbo, za dva, oddam takoj na Mestnem trgu. — Event. sprejmem dijake. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26880-23

Lepo, veliko sobo
parketirano, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26870-23

Opremljeno sobo
separirano, v novi vili oddam v Marmontovi ul. 3 (podaljšek). 26896 23

Elegantno sobo
oddam s 15. t. m. enemu ali dvema gospodoma. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26919 23

Sobo
oddam gospodu. Na ogled samo dopoldne. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26936-23

Opremljeno sobo
parketirano, s posebnim vhodom, oddam solidni gospodični v centru mesta po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 26930-23

Sobo za dve osebi
oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26910-23

Sostanovalko
sprejme mirna družina na Sv. Petra cesti štev. 76. 26973-23

Prijetno sobico
z oskrbo ugodno odda Šarc, Gajeva III. 26927 23

Elegantno sobo
solnčno in mirno, moderno opremljeno, s separatnim vhodom s stopnjic, oddam takoj boljšemu stalnemu gospodu na Miru — Marmontova ulica štev 18. 26937-23

Prazno sobico
lepo, parketirano, oddam v Židovski ulici štev. 3/I. 26931-23

Sobo z 2 posteljama
oddam 2 gospodoma v Pražakovi ulici štev. 11, desno IV. 26932-23

Lepo sobo
separirano oddam v vili pri Tivoliju solidni, snažni in mirni gospodični za 250 Din. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 26982-23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Hirolog-Grafolog
V. Timofejev, sprejema v hotelu »Soča«, Sv. Petra cesta 5. 26819 24

Neodvisna gospa
proси boljšega gospoda v starosti 45—75 let, za 1600 Din posojila proti 10 % obresti. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Prijateljstvo 36«. 26671-24

Sora
Dvignite pismo. 26961-24

V oglasnem oddelku »Jutra«
je dvigniti sledeča pisma: Aluminij, Brez posredovalca, Cena, Delovna moč, Dobra kuharica, Denar 22 Denar, Dobra moč 22, Diskretnost, Dobre obresti, Dobri pogoji, Dobro plačilo, Družabnica, Dobra manufakturistka, Dober delavec, Dobra vzgoja, Efrida, E. Gorenjka, Gospodinja 200, Izobrazba poštransko, Jevnikar Bruno, J. Z., Jesenice, Jočica, Iščem srečo, K. 2305, Korespondent, Kinooperater, Ključavničar, Koncesijo doseči Lepa, Lepa parcela, Lepa soba, Lepa bodočnost, Lokal, Lepe obresti, Ljubim zvesto, Mesarski pomočnik Mlada prodajalka, Najlepša periferija, Na obroke, Osamljena, Okus, Poslovodja, Primerna cena, P P. 300, Pridne roke, Premestitev, Prikupljiva, Police, Prevzem Din 80.000, Plin, Poštena, Poštena in zdrava, Pridna moč, Poštenost 50, Pol gotovine pol knjižice, Perfektna kuharica, Plačam točno, Prijeten dom, Pomožna vzgojiteljica, Resna in zmožna, Resnost, Resna in zanesljiva, Rosenberg, Rada delam, Simpatija, Samostojna gospodinja, Strogo solîden, Sreča, Sreča v ljubezni, Sigurem uspeh, Samostojna, Serijozen, Solîden, Stalnost, Solîden 19 Spreten, Solidna, Sodelovanje, Sorodna duša, September, Tri osebe, Trnje 1128, Trgovka, Takoj plačam v gotovini, Ugodnost, Udobnost, Velesejem, Veseten nadzornik, Vzgojiteljica, Vestno delo, Vîjuden in zanesljiv, Vložne knjižice 10, V službi, Zelo enačna, Zanesljiv, Zadovoljstvo 30, Zaželjeni dom, 1100, 7, 1893, 2741, 88, 150—200, 123, 100.000, 209, 104, 123, 30.000, 66.

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Šofer
star 26 let, se želi poročiti z 20 let staro gospodično. — Prednost imajo s 50.000 Din gotovine ali posestvom. Ponudbe s sliko, ki se vrne, na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 26786-25

Situiran mladenič
želi spoznati pošteno, čedno, samostojno in inteligentno gospodično od 17—25 let. Dopisi na ogl. odd. Jutra pod »Skrajni čas«. 26410-25

Gospodična
stara 27 let, poroči takoj drž. uslužbenca. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko »Zvestoba«. 26739-25

Inteligentna dama
dobro situirana, bi poročila akademsko naobraženega gospoda. Za prospekte pošljite 10 dinarjev. Fortuna, Ljubljana, poštni predal 221. 26949-25

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Šivalni stroj
dobro ohranjen, kupi Ferdo Eriavec, Sp. Šiška — Celovška cesta štev. 56/I. 26924 29

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Klavir
dobro ohranjen, naprodaj. Na ogled med 2. in 5. uro popoldne. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 26489-26

Klavir
znamke Stingl — dobro ohranjen, poceni naprodaj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26767 26

Kratek klavir
angleške mehanike, Hoffman, prodа Ciglič, Ljubljana, Mestni trg št. 11 Ogledati med 14. in 18. uro. 26853-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Krasen ruski hrt
šestokrven, 4 mesece star, naprodaj. Pleničar, Novo mesto. 26724-27

Jazbečarja
čiste pasme, po ugodni ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 26875 27

Dva mala papagaja
zelena, sta ušla na Tržaški cesti 5. Najditelj naj jih proti nagradi odda istotam Viktorju Bizjaku. 26871-27

2 kanarčka sta ušla
nasproti glavne pošte. — Najditelja prosi, da ju vrne na naslov: Jože Mulej, Knafljeva ulica štev 2. 26981 27

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Striženje 4—5 Din britje 2—3 Din
samo v »Rapidu« (zraven Tratnika). Sv. Petra c. 25. 26929-30

Zadovoljiti hočemo
naše dame še v naprej in postreči z najnovejšimi klobuki. Preselili smo naš modni salon iz Židovske ulice v Šelenburgovo ul. 6/II. ter se priporočamo Stuchly - Maške. 26958-30

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Prostovoljna dražba
starin in umetnin:
ponedeljek 11. septembra 1933 na Glincah, Tržaška cesta 6 (hiša Tribuč), dopoldne med 9 in 12. uro, in popoldne med 15. in 18. uro, event. nadaljevanje v torek. — Različno starinsko pohištvo, ogledala, ure, lestenci, vaze, porcelan, steklenina, jedilno orodje, preproge, zastori itd. — Originali starih in modernih mojstrov: Potočnik, Götzl, Kuhni, Karinger, Egartner, Klemenčič, Tratnik, Gaspari, Zmštek, Maleš, Jaki itd. — Knjige slovenske, nemške itd. — Plenino Lauberger & Glose — Dr. Krevl Josip, javni notar. 26633-32

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Celuloidne ščitnike za vrata
dobavlja v vseh barvah in fazonah
Franjo Zrnec,
steklarstvo
LJUBLJANA,
Cankarjevo nabrežje 5
10048

Usnjate suknjiče
na malo in veliko dobite najceneje pri
FR. ZALOKAR
Mengeš
10015

Vaša idila se lahko začne že nocoj,

Poskusite ta skrivnostni in magnetični „LJUBEZENSKI PUDER"

Opazili boste razveseljivo in presenetljivo razliko med tem pudrom in med onimi navadnimi vrstami, ki ste jih uporabljali doslej.

Kakšna je silno učinkovita in presenetljiva skrivnost tega »Ljubezenskega pudra«, ki daje koži redek magnetičen čar z opojnim učinkom na čuvstva? Od trenotka, ko ste uporabili »Ljubezenski puder«, postane že Vaša polt mladostno sveža in divna brez sledu kakega svetlikanja.

Puder Tokalon se obdrži celo na mastni koži štirikrat tako dolgo, kakor navadni pudri. Ostane tudi vkljub potenju ter ne odpade niti v vetru in dežju. Razširjene lojnice zožuje. Karkoli delate, vedno ste lahko prepričani, da je puder Tokalon edini, ki napravi Vašo polt podnevi in zvečer prirodno lepo brez sijaja in nežno kakor puh, kar se ne da doseči z nobenim drugim pudrom. Enostavni poizkus s tem nenavadnim »Ljubezenskim pudrom« Vam bo omogočil, očarati moškega, ki si ga je zaželelo Vaše srce.

ZAHTEVAJTE POVSOD PLETENINE »EF-KO«

ODLIČNE KAKOVOSTI

PAVILJON »G« — ŽIDOVSKA 5

PLETILNA INDUSTRIJA, MODNA KONFEKCIJA PLETENIN

F. KOS, LJUBLJANA

VELIKA ZALOGA VSAKOVRSTNIH PLETENIN — KOLEKCIJA ELEGANTNIH MODNIH NOVOSTI — APARTNI KROJI — OKUSNI BARVNI DESENI

EN GROS — EN DETAIL

PRVOVRSTNA IZDELAVA

SOLIDNE CENE

PERJE

KOKOSJE, PURJE, GOSJE in RACJE NAVADNO, S STROJEM ČIŠČENO in ČOHANO

PO ZNATNO NIŽJIH CENAH.

★

VZORCI SE POŠILJAJO BREZPLAČNO in FRANKO

★

DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

Čitajte Jutrove male oglase, ki imajo uspeh!

†

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš nadvse ljubljeni stric, gospod

EDVARD REGNARD

trgovski zastopnik

danes predpoldne po dolgotrajni, mukapolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto 9. septembra 1933 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Ulica Stare pravde št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1933.

10066 **Žalujoči ostali.**

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.